

T R A N S K R I P T
PRVOG NASTAVKA 35. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE, ODRŽANE
7.10.2008. GODINE, S POČETKOM U 10,20 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, poštovani gosti, ja vas molim da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili rad.

Ja vas sve skupa pozdravljam. Nastavljamo rad 35. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. O održavanju nastavka sjednice obavješteni su svi redoviti gosti koje pozivamo na naše sjednice. Konstatiram da je na nastavku sjednice nazočan 31 zastupnik.

Svoje izostajanje danas opravdano najavili su: prvi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić, uvaženi zastupnici Mirko Okolić i Hadži Jovan Mitrović i uvažena zastupnica Azra Alajbegović, dok je kašnjenje najavio uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

Podsjećam vas, mi smo prvi dio 35. sjednice prekinuli nakon rasprave o sedmoj točki dnevnog reda. Također vas podsjećam da smo nakon jednog dijela rasprave o petoj točki Prijedlog zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini u prvom očitovanju glasovali da li ćemo o Prijedlogu zakona dalje raspravljati bez nazočnosti ovlaštenog predstavnika predlagatelja, tj. Vijeća ministara. Dom se izjasnio protiv rasprave bez nazočnosti predstavnika predlagatelja.

Kako ja ni u ovom trenutku ne vidim predstavnika predlagatelja, mi ćemo nastaviti rad po osmoj točki dnevnog reda. Očekujem da će se o petoj točki u toku današnjeg zasjedanja pojaviti predstavnik predlagatelja pa ćemo se vratiti na petu točku dnevnog reda.

Prelazimo na osmu točku usvojenog dnevnog reda:

Ad. 8. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara je 18.8.2008. godine u proceduru dostavilo Prijedlog zakona iz ove točke, sa Zahtjevom da se razmatra po žurnom ili po skraćenom postupku. Nakon što je od Vijeća ministara zatraženo da se opredijeli koju točno proceduru traži, 28. kolovoza Vijeće ministara je zatražilo skraćenu proceduru.

Na 34. sjednici Dom je usvojio Zahtjev za skraćeni postupak. Dom je za nadležno odredio Povjerenstvo za financije i proračun. Ustavnopravno povjerenstvo je Mišljenjem, od 11. rujna, konstatalo da postoji valjana ustavnopravna osnova za donošenje ovog zakona. Mišljenje o načelima nadležno povjerenstvo je dostavilo 18. rujna. Kao što ste vidjeli, u Mišljenju podržana su načela predloženog prijedloga ovog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Želi li predstavnik predlagatelja? Ovdje imamo zamjenika ministra financija i trezora uvaženog Fuada Kasumovića.

Izvolite.

FUAD KASUMOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici, u međuvremenu su se desile neke stvari koje sam dužan da i vas upoznam. Znači, Ustavni sud BiH, meni je to žao, tako da konstatiram, donio je Odluku koja je suprotna Odluci Suda BiH i Doma za ljudska prava BiH. Ja ću vama ponoviti kako se to uradilo.

Znači, na osnovu presude Suda BiH i Doma za ljudska prava, Vijeće ministara je bilo zaduženo da napravi zakon o izmirenju stare devizne štednje jednoobrazno na čitavom teritoriju BiH. Vijeće ministara je uradilo još u prošlom sazivu taj zakon. Ovaj saziv Vijeća ministara i ovaj parlament je usvojio izmjene i dopune. Sve dok se to radilo, znači nismo imali primjedbi ni iz jednog entiteta, jer u konačnosti ta sredstva vraćaju entiteti i kad je sve bilo spremno, 31. marta ove godine da se izdaju obveznice, RS je izdala svoje obveznice za teritorij RS-a. U međuvremenu Ministarstvo finansija je uputilo apelaciju, poslije toga dva člana Predsjedništva Ustavnom sudu BiH. Ustavni sud je to sve prolongirao i prije tri-četiri dana donio je ovu odluku koja je, po nama, suprotna sa presudom Suda BiH, koji je naredio da jednoobrazno riješimo. I sada imamo jedan problem koji ne znamo kako ćemo riješiti. Mi smo sutra zakazali sve relevantne iz ove države i entiteta i OHR-a da vidimo šta sada uraditi. RS je izdala obveznice i s njima se već trguje itd., itd. Ministarstvo finansija državno ne želi biti, ne želi raditi taj posao za Federaciju jer mi smo nadležni za BiH. Prema tome, do sutra mi nećemo znati šta raditi, kako. I nejasno, ja ponavljam, znači kako je Ustavni sud donio takvu, nama je to nejasno i nismo pravnici i nećemo onda u to.

Suština ovih izmjena i dopuna, ne znam koliko će piti, oni poslije, vode, jer očigledno da će entiteti to izmirivati, znači mimo presude Suda BiH. Mi smo na ovaj način, pošto je stara devizna štednja privatna imovina i ljudi da ne bi oni koji su bili ili zavarani ili nisu htjeli da verificiraju svoju deviznu štednju, i mi smo i povjerenstvo, koje je i ovaj dom i Dom naroda, napravili da riješe to pitanje. Na njihov prijedlog, mi smo napravili da produžimo rok te verifikacije. Jer, ako ne bude dodatan rok, ljudi koji se nisu verificirali, oni će, morat će ići na sudove, plaćati advokate i tako. A nesporno je da je to njihova privatna imovina, da će to dobiti.

Stoga, znači, ja vas molim da podržite ovo da omogućimo još ljudima, znači da mogu oni koji nisu verificirali svoju štednju, da je verificiraju. Vi ste vidjeli u prijedlogu koliko je to vremena, ali smo sad stavili od usvajanja zakona, znači kad se objavi pa tek onda. Jer prošli put smo imali, znači vezali smo se za datum i malo je kasnilo usvajanje. I onda smo maltene mi danas usvojili i još do sutra je bilo pravo verifikacije. Ovo neće škoditi nikome, na ovaj način mi

entitetima kažemo da agencije koje vrše verifikaciju da taj rok produže da bi građane BiH ili te štediše da bi ih spasili sudova da idu da plaćaju advokate itd, a i državu, jel', na kraju, država mora to izmiriti. Kad kažem država, podrazumijevam i entitete jer oni u krajnosti to isplaćuju.

Hvala, toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću vas obavijestiti da već imam registriran jedan broj prijavljenih govornika. Sve ću vas skupa zamoliti da se elektronski evidentirate i prijavite za raspravu i da budete strpljivi – ovo govorim, zamoljen sam od tehničke službe – do uključenja mikrofona. Znači, onim redosljedom kojim ste se elektronski prijavili dobivat ćete riječ.

Prvi se prijavio uvaženi zastupnik Husein Nanić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

HUSEIN NANIĆ:

Greška.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, gospodin Nanić se nije prijavio. Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Branko Dokić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, cijenjeni kolegice i kolege, predstavnici Vijeća ministara, gosti, evo zamjenik ministra je govorio o evo jednoj novoj situaciji vezanoj za staru deviznu štednju, i to o onim pravnim aspektima. I zbilja moram reći da sam i ja iznenađen ovakvom situacijom, dakle kad imamo stavove nadležnih sudova, ili presude koji su neusklađeni pomalo i suprotni.

Međutim, situacija je takva kakva jeste. Ja ću govoriti o još jednoj drugoj dimenziji, a to je činjenici da je negdje prema pisanju medija, a i prema izjavama predstavnika Udruženja starih deviznih štediša negdje oko osam tisuća građana BiH već tužilo BiH. Ali BiH, ne entitete nego BiH za naknadu stare devizne štednje i to Sudu u Strazburu! Šta to znači? Ja mislim da je raspravu o ovome voditi pomalo i da nije dobro, ako ovdje nemamo predstavnika Pravobraniteljstva BiH. Dakle, da nam kaže svoje mišljenje, svoj stav, stav te institucije o statusu i izgledima ovih tužbi, jer to nije mali broj.

Nadalje, isto tako mislim da bi bilo dobro da su ovdje predstavnici Udruženja, da i oni nas informiraju o tome – koliko je građane BiH koštalo ovih osam tisuća tužbi? Naravno, svaka tužba je u neizvjesnosti u smislu kakva će biti presuda, u korist ili na štetu onoga koji je pokrenuo. Međutim, svakako smatram ... da nije trebalo doći do ovih tužbi, da je trebalo tražiti rješenje u okviru postojećih zakona ili eventualnih izmjena i dopuna postojećih zakona. Ali očito da smo već propustili tu šansu.

O samom zakonu, evo reći ću nekoliko riječi. Mislim da je dobro da se rok produljuje na dodatnih dva mjeseca i plus, u drugoj točki ovog članka, da mogu entiteti i Brčko Distrikt isto tako uraditi na osnovu svojih saznanja, analiza itd. nove rokove odrediti koji moraju završiti do 31.12.2010. godine, dakle od danas još do 26 i nešto mjeseci. Dakle, ovdje se, čini mi se, predlagatelj počeo pomalo ponašati i pragmatično, što je i logično, jer uvažavajući dakle nove činjenice i realnosti, a to su da je značajan broj ljudi vlasnika računa stare devizne štednje se nije verificirao. Nažalost, nemamo informacije koliko to jeste u apsolutnom iznosu i u postotku, što bi bila vrlo, vrlo važna informacija za našu kvalitetnu raspravu o ovoj temi. I isto tako, uvažavajući činjenicu da je već RS prihvatila ovu obvezu i emitirala obveznice. Sa njima se već trguje i javno i ono kako ljudi već hoće, dakle prodaju ih po dogovoru i trguju među njima, među sobom, a isto tako i putem burze u Banja Luci.

Smatram da je, da bi bili, evo ovdje, da imamo ove informacije, da bi mogli kvalitetnije o ovome razgovarati i raspravljati i isto tako imamo vrlo kontradiktorne informacije od udruga stare devizne štednje o ovom cijelom procesu, od toga koliki je ukupan dug do toga koliko se do sada verificiralo stare devizne štednje, odnosno koliko nije itd. I mislim da imamo premalo informacija za jednu kvalitetnu raspravu. Isto tako, ponovit ću ono što sam već nekoliko puta rekao vezano za ovu temu. Mislim da je i ovog puta izostala jedna kampanja ili kvalitetno argumentirana priča i rasprava o ovoj temi kako bi svi zainteresirani i stare devizne štediše, a i građani BiH bili informirani o stvarnom stanju u ovoj problematici. I ja se bojim i ja sam tog uvjerenja da još uvijek ima puno neistina, krivih informacija, pomalo i manipulacija, jer kako drugačije pojasniti činjenicu da imamo informacije koje se razlikuju, ne znam ni ja, od toga da je devizna štednja nekakav X, a drugi kao da je XXX, do toga da se, ne znam ni ja, verificiralo 80% vlasnika devizne štednje, do toga da se kaže da je to, ne znam ni ja, 20% itd., itd. Dakle, informacije jednih, odnosno drugih su potpuno, potpuno različite i zapravo često puta i suprotne.

Isto tako da se malo porazgovara i o odgovornosti onih koji su naše građane naveli da u ovako velikom broju, ja bih rekao masovno, idu sa tužbama protiv BiH, ne osporavajući to njihovo pravo. Međutim, ako je neizvjesnost velika, odnosno vjerovatnost da te presude budu pozitivne za njih, oni su sebe izložili sigurno jednom velikom trošku, za uzvrat mogu dobiti otprilike ništa osim onoga što je zakonom koji je na snazi i predviđeno. Znači, u tom iznosu obeštećenje, odnosno isplatu svojih prava po osnovi devizne štednje. Dakle, ništa novo nisam rekao osim da nam fali informacija i da bi bilo dobro da imamo sve ove informacije i da onda možemo kvalitetnije razgovarati i onda eventualno i ova ponuđena rješenja, koja su, kažem, dobra, možda, čak i nadopuniti.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jukiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Branko Dokić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, evo, čuli ste i zamjenika ministra da postoje novi momenti o ovom pitanju i stalno imamo nekih novih momenata o ovom pitanju. Stoga, da ne bih uzimao puno vaše vremena, moj prijedlog, kao predsjednika specijalne komisije, ... koju su oformila oba doma Parlamentarne skupštine BiH sa mandatom da se provjere neka pitanja koja su vezana za staru deviznu štednju, predlažem, još jednom ponavljam, ja predlažem, kao Branko Dokić, predsjednik ove komisije, a ne kao komisija, jer se nismo sastali u međuvremenu – da se ovaj zakon povuče, ne samo zbog ovih novih momenata, koji stvaraju sad jednu drugu poziciju, nego da se sačeka izvještaj ove komisije koji će biti do kraja ovog mjeseca završen, ja se nadam. Dobili smo tek prije nekoliko dana informacije koje smo tražili, evo toliko vremena, konačno smo kompletirali i moći ćemo izići sa jednim izvještajem. Taj izvještaj će ukazati na zaista problematičnost verifikacije stare devizne štednje, ono što su ukazivale štediše i mislim da će biti jedan nov prijedlog koji će moći biti, nadamo se, prihvatljiv i za štediše stare devizne štednje.

Dakle, da skratim priču, ovaj dom zajedno sa Domom naroda je formirao komisiju, komisija je radila, podijelili smo na kraju posao da napravimo izvještaj. Do kraja ovog mjeseca će izvještaj biti gotov i onda je to prilika da se cjelovitije malo ovaj parlament pozabavi ovim pitanjima, da se traže odgovori na koje je upozoravao i ukazivao i gospodin Jukić. Dakle, ili da se povuče ili da Parlament jednostavno odbije ovaj zakon u prvom čitanju. Činjenica je, ja moram da priznam, da je ova komisija nakon svog prvog sastanka, gdje smo imali razgovor sa predstavnicima Ministarstva finansija, Savjeta ministara BiH pa se sugerisalo produženje verifikacije stare devizne štednje. Ali radili smo dalje i onda smo konstatovali zaista da, evo ni na tom prvom sastanku, mi nismo sagledali cjelovitost problema koji je baš vezan za ovo i zbog toga ne bih sad htio da govorim o svim detaljima i elementima. Zbog toga je moj stav takav, a mislim da ga dijelim sa skoro svim ili većinom članova ove komisije.

Paralelno s ovim prijedlogom, dakle o povlačenju ovog zakona, ja bih išao sa jednom inicijativom koju ćete dobiti u pisanoj formi, a ta inicijativa se svodi na to da ovaj dom sugeriše, da preporuku, bolje rečeno, da preporuku entitetskim vladama da se svim štedišama stare devizne štednje kao jednokratna pomoć, sad za ovaj naredni period zimmica i sve ono što je vezano za to, isplati 1.500 eura, odnosno 3.000 maraka. To ćete dobiti kao posebnu inicijativu, nevezano za ovaj zakon.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dokiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Selim Bešlić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, cijenjeni gosti!

Vidite, ja neću puno govoriti o ovom zakonu jer do sada sam mnogo puta diskutovao i mislim da su stavovi, i moji i Kluba SDS, o ovom zakonu svima poznati. Ono što sad ja imam kao dilemu, i volio bih da mi odgovori zamjenik ministra, jesu ove izmjene Zakona. Naime, izmjene Zakona se u jednom dijelu tačno tiču samo rokova, i ne bi bilo ni sporno da se produžavaju rokovi, čime se omogućava onim ljudima koji to nisu uradili da urade. No, mislim da imamo problem: izmjena člana 23.c. u članu 1. gdje se kaže: 'Obaveze po osnovu stare devizne štednje, koje su naknadno verifikovane a nisu isplaćene u gotovini, izmiruju se putem obveznica pod uslovima propisanim ovim zakonom, a koje će se emitovati najkasnije 31. marta naredne godine u odnosu na godinu u kojoj je izvršena verifikacija.'

Ako RS vrši izdavanje obveznica nezavisno od ovog zakona, šta znači onda član zakona koji kaže da će se one emitovati najkasnije do 31. marta? Ako mi ne možemo uticati, a očito je da ne možemo uticati prema ovoj odluci Ustavnog suda, na odluke, na odluku Vlade RS-a, odnosno na način i postupak rješavanja ovog pitanja u RS-u, onda ovaj član nema smisla. S druge strane, ostaje dilema koje su to naknadno verifikovane obaveze, ako se u članu 23.b. kaže da će u roku od dva mjeseca nakon provedenog postupka verifikacije svakom pojedincu potražiocu isplatiti se iznos od 1.000 KM.

Znači, svi koji budu tražili po članu 23.b. izmjena člana 23.b., dobiće, a onda se kaže: onim koji budu naknadno verifikovani a nisu isplaćeni u gotovini će davati se obveznice. Zbog ove činjenice, znači zbog ove, zbog prilično nejasnog člana 23.c., ali i zbog činjenica o kojima je govorio kolega Dokić, a to je da smo mi formirali jednu komisiju ili radnu grupu koja treba da da u konačnom zaista ozbiljne podatke, pa i prijedloge vezano za ovo, ja se pridružujem razmišljanju da ovo danas skinemo sa dnevnog reda, odnosno da se danas, ako ništa, ne izjašnjavamo o ovome dok se neke stvari u potpunosti ne razjasne i dok ne dobijemo izvještaj ove radne grupe. Ništa mi nećemo zakasnuti ako ovo uradimo za 30 dana, a ne danas.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Novakoviću.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešliagić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice, poštovane kolege, odmah da kažem, ja nemam staru deviznu štednju i nisam opterećen ovim pitanjima. Ali veliki broj građana koji ima ovu štednju je zainteresovan i mislim da evo rasprava koja ovdje se vodila ići će u tom pravcu koji je i nakon tumačenja pomoćnika ministra da je došlo do kontradikcije između Ustavnog suda i Suda BiH, vjerovatno, ići ka tome da ukoliko predlagač može da povuče taj zakon dok se ne riješe ova pitanja ili neka druga pitanja.

Međutim, ja bih htio da postavim predlagaču jedno pitanje.

- Da li ovaj zakon koji je donesen u ovom parlamentu vrijedi za državu BiH i da li je on primijenjen?

Prema pokazateljima on nije primijenjen i on se parcijalno vodi u Republici Srpskoj, a parcijalno ili nikako u Federaciji.

Drugo pitanje koje bih htio da postavim je, upravo, rad ove komisije koju je gospodin Dokić rekao. Ona je formirana u decembru 2007. godine.

- Da li je podnesen izvještaj ovdje u materijalu koji smo dobili, jer je rečeno da je izvještaj podnijet Vijeću ministara, pa Vijeće ministara predlaže, ali evo, kao što vidimo, ministar, odnosno ova komisija nije podnijela ovaj izvještaj? Drugim riječima, ne znamo o čemu se radi. Zašto to govorim? Govorim o tome što imam neke podatke koji npr. govore da od ukupne štednje, znači koja je bila na, u bankama u BiH u to vrijeme, više od dvije trećine nije evidentirano. I, ako imate Odluku Ustavnog suda da je evidencija prestala i da nema više evidencije, onda bi ovim zakonom mi faktički negirali ovu odluku suda da se ta evidencija produži.

Drugi problem koji se ovdje javlja, primjenom ovog zakona u RS, postavljam pitanje.

- Da li je Federacija dala saglasnost da se prihvati ovaj zakon, u tom smislu da entiteti to otplaćuju? To govorim iz razloga što je pokazatelj koji govori obaveze Federacije, govori da je Federacija po ovim obavezama, prema štetišima dužna 1.900.000.000 od čega je, prema pokazateljima, evidentirano svega 344.000.000 milion, što znači 961.000.000 milion je evidentiran ili drugim riječima stavljam u poziciju da ima više onih koji će ići na sud nego što će realizovat se ovim zakonom.

I na kraju, još jedno pitanje ...

- Prebacivanjem obaveza vraćanja na entitete, mi ukidamo jednu tešku obavezu, ali obavezu da je BiH faktički dužna za povratak devizne štednje, ali je tamo rečeno iz čega i kako. Iz tih razloga, smatram da su prijedlozi koji su išli ka tome da se ovaj zakon skinе do rješavanja ovih pitanja, prije svega rasprave između Ustavnog suda i Suda BiH koji se znači specifično razlikuju, dijametralno, ja isto sam za prijedlog da predlagač povuče ovaj zakon, da ova komisija podnese ovaj izvještaj i da Vijeće ministara, na osnovu svih ovih pokazatelja, pokuša dati rješenje koje bi zadovoljilo, prije svega, štetiše koji su najvećim dijelom, u ovom slučaju, oštećeni.

Hvala vam velika.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bešliću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Sadik Bahtić.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, ovdje evidentno imamo veliku nepravdu prema velikom broju građana ove zemlje, jer BiH je preuzela prava i obveze, 18 godina konzumira prava, a obveze, nažalost, ne izvršava. Ja ću jedan primjer ispričati koji može slikovito ukazati na odnos prema deviznoj štednji. Kad su dvojica ljudi nosili namještaj na 11 kat i stepenište je bilo jako usko, stepenice visoke i na 7 katu su sjeli da malo

odmore, jer su bili previše umorni, i jedan je drugom rekao da ima dvije vijesti, jedna je žalosna, a jedna je radosna. Ovaj je kazao nemoj mi tu žalosnu, daj mi radosnu. Šta je? Kaže, imamo još samo četiri kata i završili smo posao. Hajde, kaže, koja je sad žalosna, kad smo tako blizu cilja, reci nam? Kaže, promašili smo ulaz, moramo nazad u prizemlje, u drugu zgradu i na 11 kat.

Ja mislim da smo sa starom deviznom štednjom u BiH promašili ulaz, moramo se vratiti na početak i pokušati ovo riješiti na jedan pravičan način, zapravo na način kako to rješava Međunarodni sud pravde u Strazburu. Mislim da ne smijemo dozvoliti da građani BiH imaju veću zaštitu pred Međunarodnim sudom, nego pred vlastitim Parlamentom, a novci, objektivno, nisu problem. Ako pogledamo da mi kroz vanjskotrgovinski deficit 10 milijardi poklanjamo građanima nekih drugih zemalja, ako pogledamo našu vanjskotrgovinsku politiku koja to dozvoljava, ako pogledamo našu poresku politiku da imamo najmanje poreze na luksuz, iako smo najsiromašnija zemlja u regionu, ako pogledamo da ove obveznice koje želimo dati ljudima koji su uglavnom penzioneri u dobi preko 65 godina i njih upućujemo da oni trguju na tržištu i burzama sa tim obveznicama, onda možemo vidjeti šta činimo. Ako već država želi na taj način namaknuti novce ili entiteti, onda bi oni trebali te obveznice plasirati na tržište, prodati ih, uzeti za obveznice novce i ljudima vratiti njihov novac, posebno što taj novac neće otići iz ove zemlje. Taj novac koji ljudi dobiju će uglavnom investirati ovdje. On će ostati nova vrijednost koja će pokrenuti nove procese.

Ja zato predlažem da i ovaj zakon se odbije ili povuče iz procedure i da Vijeće ministara, znači vrati se na početak i pokuša na osnovu presuda Suda pravde ljudima riješiti ovu materiju.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Sadik Bahtić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću ispred Komisije za finansije i budžet iznijeti stav. Komisija je prihvatila ovaj Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje sa pet glasova „za“ i dva glasa „protiv“. Protiv su bili iz RS-a što nam govori da ovaj zakon vjerovatno ne bi ni prošao na ovome parlamentu i nakon svih ovih novih momenata što je iznio kolega, zamjenik ministra, kolega Kasumović. Također, smatram da bi bilo najpametnije u ovom trenutku da se ovaj zakon povuče, jer i ja sam član ove komisije, koju je ovaj parlament ..., gdje je Dokić predsjedavajući – mi nismo završili posao koji je zadužio Parlament i Kolegij. Znači, naša je zadaća bila da utvrdimo ukupnu staru deviznu štednju, verifikaciju i rok. Mi smo na ovoj komisiji, mislim da je to jednoglasan stav: da verifikacija bude stalan, konstantan proces, a ne dva mjeseca. Najviše ima primjedbi na verifikaciju. Znači, vjerovatno će izvještaj ove komisije biti da verifikacija bude konstantan proces.

O rokovima, to ćemo vidjeti, ono sad o devet godina itd. I smatram da na osnovu svega ovoga danas što je kazano, najpametnije je da se ovaj zakon povuče i još jednom Vijeće ministara i da ova komisija koja je već radila četiri-pet puta, gdje su dolazili svi, ministarstva, i državni i entitetski i Brčko, da napravimo jedan izvještaj i na osnovu tog izvještaja Vijeće ministara da uputi jedan zakon i na osnovu ovih svih amandmana.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bahtiću.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Slavko Jovičić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, uvaženi gosti iz nevladinih organizacija, naravno i iz medija, pa, kada smo došli na mandat u ovaj parlament počela je ova priča oko ove stare devizne štednje. Ja opet danas imam iste dileme kao i tada kada sam govorio. Evo, znamo koliko smo imali štediša, evo okvirno znamo kolika je bila štednja. Hoćemo li mi ikad znati ko je pokrao deviznu štednju? Imamo li mi institucije, ili je to zastarjelo, koje bi se bavile istražnim radnjama? I nije to bio vazduh koji je ovdje bio gušći, a negdje rjeđi. Devizna štednja je postojala. Ljudi imaju knjižice, zna se koliko su imali. Sve znamo, ali ne znamo ko je pokrao deviznu štednju. Ne može ovaj parlament stalno nositi hipoteku i napad ovih nevladinih organizacija koje opravdano govore da mi ne dozvoljavamo da se vrati stara devizna štednja. Ja nikad nisam čuo od kolega u Parlamentu, ni zvanično ni nezvanično, da su protiv toga da se vrati stara devizna štednja, pogotovo što se radi o licima koja su u jednoj dobi kad ne mogu ni privređivati, kad im je to jedini izvor njihovog opstanka. I ne može se ovo u nedogled produžavati, bez obzira kakav mi zakon donesemo na prijedlog Savjeta ministara ili, ne znam, nas ovdje. Pa sam predlagao, sjećate se, može li BiH ući u arbitražu, kad ne može bilateralnim kontaktima sa Slovenijom, da ih pita gdje su te naše pare. Pa svaki to čovjek vidi. Odnijela je Ljubljanska banka pare, otvara, preplavila je BiH kupovinom raznih firmi, otvaranjem tržišta. I neka su to uradili, ali nek nisu našim parama, to je problem.

Dalje, ovdje smo čuli stalna prepadanja putem medija, puno je tužbi u Strazburu. Koliko ja razumijem sve to, mi bismo sve te parnice izgubili i sporove da nemamo zakon na nivou države BiH. Dakle, ne treba nas to prepadati. Ali ne trebamo se mi više ni uljuljkivati i odugovlačiti stalno ovu priču i nikad ne vratiti ljudima pare. I sad ću naravno afirmativno reći da je to RS pokušala riješiti. Ali nije moguće sve verifikovati zato što ima strašne udare od nevladinih organizacija i predstavnika starih deviznih štediša koji kažu - nemojte se verifikovati, jer se radi o novoj prevari. O kojoj prevari više? Da li stvarno imamo snage i volje, ima li zakonskih mogućnosti, i tu sam u dilemi, da mi neko odgovori: jel' to zastarjelo da organi SIPA-e i Tužilaštvo uđu u tu priču, kad sve znamo. Ponavljam, to je za mene ključ. I koliko imamo deviznih štediša, i koliko otprilike štednje ukupno u masi? Hoće li neko nekada reći, ne treba meni, nego narodu da kaže - staru deviznu štednju vam je opljačkao Slavko Jovičić, Janko Marković, ne znam ni ja ko! To je suština, da odatle krenemo. Uvijek ćemo se vrtiti ukруг.

Naravno, da devizne štediške nisu zadovoljne. Ja sam im uvijek davao podršku. Naravno da nisam dao samo onda kad su prijetili nekim eksplozivima da će se raznijeti, da će napasti banke, nas ovdje. To je bilo kontraproduktivno. Dakle, na takav način nismo se mogli izvući i zato se ovo vrti u krug, evo dvije godine. Šta ćemo dalje? Povučićemo danas zakon ili predložiti da se povuče. Čeka nas opet. Pa izvještaj ove komisije. Pa šta ćemo opet predložiti? Pa Sud BiH donio jednu odluku, Ustavni sud, koji je opet najviša sudska instanca ove zemlje, donio drugu. Pa se trguje na berzama, što kaže gospodin Bešlić, pa se radi ovo, pa radi ono. Pa su devizne štediške prevarene na početku što su im tajkuni uzeli po bagatelnim cijenama deviznu štednju, pa su kupovali stanove, preduzeća, ne znam ni ja. Imamo li mi tu snage da vidimo ko je njih tu prevario, pored one glavne prevare kad su im odnijeli deviznu štednju, ne oteli nego pokrali, pokrali deviznu štednju? Ko, gdje su nestale pare? Nisu to bili jorgani, pa pod ruku i bježi. Zna se da je to bilo negdje verifikovano, da je bilo negdje u sefovima, da je to negdje bilo evidentirano. Gdje su te evidencije?

Dakle, mi se nikada nećemo izvući iz ovoga i uvijek će neko biti nezadovoljan, dok našim nadležnim institucijama ne predložimo, ne naredimo nego predložimo, da oni uđu više u tu priču da vidimo ko je to pokro. Ponavljam, to je suština. I o kakvim se ciframa radi? Zato nijedan zakon, koji dođe ovdje u Parlament, ovog karaktera neće proći. Ne što mi to ne želimo, mi želimo da donesemo, ali uvijek će aminoziteti biti starih deviznih štediški s razlogom da nas napadnu, kako mi eto nećemo. Ja kažem hoćemo, ali na koji način. Zato je iluzorno da stalno ga imamo u proceduri, pao, nije pao, vratili ga, Ministarstvo dalo jednu saglasnost, Ustavni sud ovako, tako da ja ne znam kako se izvući iz ovoga. Zato vas molim, dajmo šansu ovoj komisiji da to uradi, da izađe s nekim prijedlogom, ako je racionalno pa da vidimo šta ćemo.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović. Neka se pripremi uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, mi smo do sada u mnogo navrata govorili o ovoj problematici, i ja ne želim ovom prilikom da ponavljam bilo šta što je do sada kazano. Dakle, stavovi su potpuno jasni, poznati, rekao bih, definirani i ne vrijedi na to gubiti vrijeme. Međutim, ja ću u svojoj diskusiji probati da kažem nekoliko rečenica koje se tiču ove najnovije situacije koja je nastala nakon Odluke Ustavnog suda.

Prije svega da kažem da se odluke Ustavnog suda moraju poštovati i u to nema nikakve dileme ali ja pozivam Parlament i sve nas ovdje da iz Odluke Ustavnog suda ne izvlačimo zaključke koje, može biti, neće biti moguće izvući. Mislim da je potrebno sačekati Odluku Ustavnog suda da vidimo šta ona precizno kaže i tek nakon toga se odrediti o ovoj problematici. Mi, ja ne znam da li neko ima više ali ja imam samo jednu agencijsku vijest pred sobom ovdje koja se odnosi na Odluku Ustavnog suda u ovoj stvari, a ona kaže da je: Ustavni sud BiH je danas okončao dvodnevno zasjedanje 49. plenarne sjednice i razmatrajući zahtjeve za ocjenu

ustavnosti Ustavni sud je odbio kao neosnovane, pa onda kaže ovdje, pod 1. Nebojše Radmanovića, člana Predsjedništva BiH za ocjenu ustavnosti člana 22. i 23. državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje i utvrdio da su osporene odredbe predmetnog zakona u skladu sa Ustavom BiH, jer Parlamentarna skupština BiH, u skladu sa svojom ustavnom nadležnošću, Zakonom o Centralnoj banci, odredila da Centralna banka BiH može biti fiskalni agent BiH u vezi s izmirenjem stare devizne štednje putem obveznica.

Pod 2., dakle također odbio kao neosnovan zahtjev dr. Harisa Silajdžića i Željka Komšića, članova Predsjedništva BiH, i Sulejmana Tihća, zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, za ocjenu ustavnosti više odredaba zakona o uvjetima i načinu izmirenja obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, emisijom obveznica u RS-u i utvrdio da su osporene odredbe predmetnog zakona u skladu sa Ustavom BiH, jer su na polju zaštite ljudskih prava i sloboda, uključujući pitanje isplate stare devizne štednje, nadležni i država BiH i entiteti, te RS ... bolje uvjete za isplatu stare devizne štednje nije povrijedila Ustav BiH, dok je postupak po zahtjevu Sulejmana Tihća za ocjenu člana 19. Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po temelju računa stare devizne štednje u RS-u obustavljen, budući da su radnje, predviđene osporenim odredbama člana 19. Uredbe, već izvršene, čime su prestale postojati pretpostavke za vođenje postupka, te nije više svrsishodno voditi daljnji postupak.

Dakle, ovo troje se odnosi na staru deviznu štednju i ovo je ... dakle agencijska vijest o Odluci Ustavnog suda. Ja sam je pročitao. To je sve što ja imam i mislim da, osim Ustavnog suda u BiH, više niko ništa i nema, jer ne znam da li je ova odluka Ustavnog suda urađena, mislim da nije, nismo je vidjeli, nije objavljena i ja vas pozivam da niko od nas ovdje u Parlamentu ne čita ništa iz odluka Ustavnog suda sve dotle dok Ustavni sud BiH ne napiše svoju odluku i dok ne objavi, odnosno odluke, jer ovdje su u pitanju tri odluke, ne objavi u „Službenom glasniku BiH“. Tek nakon toga ćemo mi moći da govorimo o nekim stvarima koje se tiču Odluke Ustavnog suda i ove problematike.

Ono što je za mene problem, dakle što je za mene problem, sada se ne osvrćem uopće na odluke Ustavnog suda – moramo da vidimo kakve su, i za sve nas ovdje u ovoj zemlji što može da bude problem je pitanje emisije hartija od vrijednosti ili vrijednosnih papira, kako god hoćete. Je li to monetarno pitanje, je li to pitanje valute? Ako je to to pitanje, onda mislim da mi imamo vrlo ozbiljan problem. I sada više nije u pitanju ni devizna štednja, sada je u pitanju monetarni sistem BiH i ja o tome i na tu stvar želim da skrenem ovdje pažnju i pozivam vas, dakle, budući da mi svi skupa znamo ko emituje novac u zemlji. Moramo da vidimo kakav je karakter ovih vrijednosnih papira, da li su vrijednosni papiri ono što i novac i tek nakon toga, iščitavajući Odluku Ustavnog suda, donijeti odgovarajuće odluke.

Ovdje, dakle posebno se mora imati u vidu koje su to odredbe koje su osporavane iz zakona koji su stavljeni pred Ustavni sud, koja su obrazloženja i, kažem, bilo kakva odluka, prije nego što se pogleda ova odluka Ustavnog suda, odnosno pogledaju odluke Ustavnog suda BiH, mislim da bi bila preuranjena i svako iščitavanje tih odluka napamet, u ovom trenutku, bilo bi preuranjeno. Zbog toga ćemo mi ovdje u klubu imati jedan prijedlog koji ide u pravcu odlaganja rasprave i sagledavanja stvari, ali, kako sam već govorio, o tome će vas obavijestiti predsjednik našeg kluba u svojoj diskusiji.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Bajazit.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Netočan navod ima drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Netačan navod se odnosi, prema mom mišljenju, na dio, koji je gospodin Džaferović spomenuo, da nema niko drugi informacije o odlukama Ustavnog suda. Ovo nije prvi put i dešavalo se i prije toga. Spomenuću, kada sam ja dao zahtjev da se ocijeni dio zakona koji govori o budžetu, da su novinari i mnogi drugi dobili prije informacije nego što je to dobio i predlagač i poslanici. I ovaj put se to desilo, s obzirom da je isto tako neprimjetno prošao i da sam imao dva zahtjeva za ocjenu ustavnosti koji su u paketu razmatrani sa ovim zahtjevima koje je gospodin Džaferović pročitao, tiču se Zakona o javnim nabavkama, ocjenu ustavnosti toga zakona i Zakona o statistici BiH. Zasut sam novinarskim pitanjima da obrazložim takve odluke Visokog sudskog, odnosno Ustavnog suda BiH. Ja to nisam mogao da uradim jer nemam te odluke. Znači, neko drugi dobija te odluke prije onoga ko je poslao zahtjev i prije svih ovdje poslanika.

Takva praksa je bila prije i nastavila se, a s obzirom da u Ustavnom sudu BiH su ljudi iz međunarodne zajednice a i, kako smo vidjeli, predsjednik sada Ustavnog suda je veliki ekspert i ja očekujem da će se to nastaviti i u budućnosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Kako da ne, kako da ne. Uvaženi zastupnik Džaferović: odgovor na ispravak netočnog navoda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine Milorade Živkoviću, zaista, mislim, nemate potrebe da meni govorite ovo što ste sada iznijeli jer moja diskusija ni jednim momentom, po mom sudu, nije provocirala Vašu ovakvu reakciju. Ja sam, dakle rekao - niko nema od nas informaciju šta stoji u Odluci Ustavnog suda dok se ona ne objavi, odnosno odlukama Ustavnog suda dok se ne objave u "Službenom glasniku BiH". Ja znam šta znači sudska odluka, znam šta znači odluka Ustavnog suda. Rekao

sam da sam pročitao agencijsku vijest koju je primilo svih četiri i po miliona ljudi koji žive u ovoj zemlji. Ja imam kod sebe ovdje napisano ali pravu informaciju, dakle sadržaj šta je zapravo motiviralo Sud da donese takvu odluku kakvu je odnijelo i koji je karakter te odluke i koje su njene implikacije, možemo iščitati tek kada pročitamo te odluke.

To je sve što sam ja htio da kažem i ništa više. I nemojte mi stavljati u usta nešto što nisam kazao i nemate zaista potrebe osim ukoliko imate neodoljivu potrebu da nakon svake moje diskusije Vi ustanete pa da nešto replicirate. Pa, bujrum, izlazite vazdan što se mene tiče.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Ponovo ispravak netočnog navoda: uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslaniče i kolega, gospodine Šefik Džaferović, nemojte sebi da pridajete veću važnost nego što imate. Vi ste tu slučajno naletjeli sa jednom svojom rečenicom da nema niko drugi informacije i ja sam se samo za tu rečenicu uhvatio. Koliko ste mogli da čujete iz moje diskusije, uopšte ništa nije bilo upućeno prema Vama, nego prema Ustavnom sudu i načinu na koji radi Ustavni sud u ovoj zemlji, a odluke koje ćemo, nadam se, i ja i vi dobiti – o tome ćemo posebno razmatrati. Prema tome, molim Vas da shvatite zašto sam izašao.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bajazit Jašarević, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedniče, poštovani dame i gospodo poslanici, htio bih da dam potporu onima koji zastupaju stavove da je rano tumačiti odluke Ustavnog suda dok one ne budu objavljene, ali i ono što je objavljeno govori o tome da ničim nije osporeno postojanje ovakvog zakona.

Ja bih htio da podsjetim ovdje da razlozi za donošenje Prijedloga zakona o dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje proizilaze iz zaključka Privremene komisije za utvrđivanje stare devizne štednje građana BiH, položene na račune domicilnih banaka i podružnica u BiH, Parlamentarne skupštine BiH donesenog na 2. sjednici, održanoj 19.3.2008. godine. Dakle, Vijeće ministara je slijedilo zaključak i zahtjev ove naše komisije. Naveo bih i ovo iz tog pisma: s obzirom na značaj i specifičnost problematike stare devizne štednje kod domicilnih banaka, te neophodnost da se štedišama, koji iz određenih razloga nisu pristupili verifikaciji, omogući naknadni rok za verifikaciju kao preduvjet izmirenja njihovih potraživanja.

Mislim da je važno istaknuti sljedeće. Ma kakva odluka Ustavnog suda bila, ovaj zakon je potreban u BiH da bi riješio pitanje stare devizne štednje. Po zakonu BiH i onih koji se boje tužbi pred Međunarodnim sudom, mislim da ne moraju puno da strahuju. Imamo i novu situaciju da i domaći sudovi, kada im se štediša obrate, presuđuju da svoja prava ostvaruju po ovom zakonu, ali je prestao datum do kada se mogu verificirati, tako da jednostavno onda se nađemo u praznom pravnom prostoru, i ovo je pokušaj da se razriješi i to pitanje.

Na Komisiji za finansije i budžet je iznesen stav da je Vijeće ministara trebalo doraditi ovaj zakon i u drugim dijelovima, ali je preovladao stav da je ovo ključno usko grlo u ovom zakonu. I mislim da bi Parlament svijetla obraza mogao podržati ovaj zakon a svi zahtjevi da se izvrše dodatne analize i Zakon promijeni i u drugim dijelovima apsolutno i dalje stoje i ne sprečavaju ni novu komisiju, ni Vijeće ministara da dalje prati postupak verifikacije, iznos potrebnih sredstava i dinamiku i uslove isplate stare devizne štednje prilagođava tome. Dakle, mislim da bi jako dobro bilo da razriješimo pitanje mogućnosti verifikacije štediša koji to, naravno, hoće do 2010. godine.

I na kraju bih htio da istaknem ovo. Prije nego što se desila bankarska kriza u SAD-u i ovo sada u EU, svi smo mislili da se to samo može desiti nama u Bosni, jer nam se svašta dešava. Sada se vidi da je to puno osjetljivije pitanje i puno složenije pitanje i za daleko razvijenije zemlje. Dakle, države EU iz budžeta svojih zemalja pomažu privatne banke da opstanu na finansijskom tržištu, a nama je čudnovato da, kada iz rata izađemo, država garantuje za državne, dakle za državne banke koje su, naravno, u to vrijeme bile državne banke. Dakle, svaka istraga o nekom kriminalu dolazi u obzir ali moramo znati da je bankarski sistem podlozan naročito tim političkim nestabilnostima i da ovo nije nikakva situacija kojoj se treba posebno čuditi. Glavno pitanje – koliki je potencijal naših budžeta da se u razumnom roku razriješi pitanje stare devizne štednje, ne želeći niti da se puno navija za staru deviznu štednju, niti da se ona osporava. Jednostavno, treba biti realan šta se ljudima, koji su rizikovali štedeći, može namiriti iz zemlje koja se oporavlja poslije ratnog stradanja. Dakle, pozivam Dom da podrži principe zakona a, ako se u međuvremenu desi da se mora odustajati, uvijek se ima kad odustati.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jašareviću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Kao što je kolega Džaferović najavio, Klub poslanika SDA će, ja ću u ime kluba, predložiti zaključke da se odloži izjašnjavanje i da pričekamo informaciju i stav Vijeća ministara.

Međutim, ne mogu a da ne ponovim neke stvari koje sam ranije rekao na ovu temu. Dakle, imam neodoljiv osjećaj da mi ovdje učestvujemo, u stvari, u pokrivanju nekih nečistih i nečasnih rabota. Jer, vidite, nikada nismo dobili pravu informaciju šta se desilo u stvari sa deviznom štednjom. Ko je pokrao deviznu štednju? Mi smo zaduživali Vijeće ministara ali nikada nismo dobili pravu informaciju. I mislim da će dio mog zaključka ići u tom smislu – da

dobijemo konačno, koliko se može dobiti, informaciju od Vijeća ministara kuda su otišle pare. Zna se tok novaca, ima jedan momenat gdje je taj novac nestao. Kuda je otišao? Šta je poduzelo Vijeće ministara da sazna ili da vrati taj novac nazad i kakav je odgovor dobio od tih strana od kojih je to tražilo?

Dakle, imali ste čovjeka koji ima 100.000 maraka u devizi ili u našoj valuti. Pa smo onda denominacijom ovome koji je imao dinare ili marke jednostavno odbili mu tamo neke tri ili četiri nule i obezvrijedili tu vrijednost. Mi smo građane stavili pred, mi smo uradili jednu stvar koja je protivustavna, stavili smo građane u neravnopravan položaj. I jedan i drugi su mogli za taj novac, u to vrijeme, kupiti čisto zlato ili kuću itd. Tu smo nepravdu napravili. Pa smo onda amnestirali lopove, banke ili države koje su ovo uradile građanima BiH. Mi ćemo njih amnestirati na ovaj način, ne gonimo njih. Pa ćemo, čovjeku koji je recimo imao milion maraka vrijednosti dati neke mrvice od toga svega. Mi odlučiti da on ne dobije svoj milion nego da dobije pet ili deset hiljada maraka. Pa ćemo umjesto pravih lopova opteretiti, vraćanjem, porezne obveznike, djecu koja, recimo, nisu bila rođena u vrijeme kada je nastao ovaj dug, oni će da vraćaju ... staru deviznu štednju. I mi u tome ovdje učestvujemo. Dakle, politika je puna kompromisa ali što je previše previše je.

Ovo zaista nije uredu i ja ću zatražiti, u najmanju ruku, da nas kvalitetno Vijeće ministara informiše o tome šta je poduzelo i kakve je odgovore dobilo u vezi s tim.

Hvala.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predsjedavajući, gospodin Niko Lozančić.
Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, poštovani članovi Vijeća ministara, ovo je tema o kojoj mi, u ovom mandatnom razdoblju, raspravljamo već nekoliko puta, što na prijedloge zastupnika, što na prijedlog Vijeća ministara, što pod pritiskom jednog velikog broja naših građana kojima smo mi dali naziv – mi, kada kažem, mislim na političare u ovoj zemlji – stare devizne štediša. Mene uvijek je interesiralo što smo njih prozvali starim, i što su neki drugi novi.

Drugo pitanje koje mi se uvijek javljalo, pa ću ja sada ovo kroz ova dva pitanja pokušati zamjenika ministra zamoliti da i meni i javnosti obrazloži, da skinemo nekakve dileme više. Ne mislim ja da ćemo mi danas išta riješiti, jer ovo očitovanje se rješava od potpisa Dejtonskog mirovnog sporazuma pa do danas. I očigleno je, to je moj zaključak kao građanina ove zemlje, da ne postoji volja u ovoj državi da se ovo pitanje riješi. Znači, da postoji volja, ono bi se davno riješilo. Ja slušam informacije o likvidnosti naše zemlje, o vanjskom dugu, o inflaciji, sve su to pozitivni pokazatelji i, koliko ja znam, mi vanjski dug, to su bar informacije koje zvanično

imamo, vrlo, vrlo uredno izmirujemo, čak prije plaćanja obveza prema unutarnjim korisnicima proračunskih sredstava. Znači, vrlo smo disciplinirani kada je u pitanju izmirenje naših obveza prema vani, što je dobro radi kredibiliteta svih nas i države i financijskog sustava ove zemlje.

Je li štednja, pa bila ona devizna ili nedevizna, je li ona vlasništvo? Čuli smo puno puta da jeste, to jeste neotuđivo privatno vlasništvo, e sad privatno, ne državno. Jesmo li se mi opredijelili da poštujemo vlasništvo u ovoj zemlji, potpuno ravnopravno državno i privatno? Nema više preferencija za državno ili društveno, nego i privatno i svaki oblik vlasništva potpuno isti. Nisam siguran da poštujemo naše opredjeljenje. Ispada da je ono samo deklarativno.

Dalje, slušam ovih dana, uvaženi kolega Jašaravić je to jednim dijelom pomenuo, uvažena kancelarka Merkel izjavljuje da bi stabilizirala bankarski sustav u jednoj Njemačkoj: država garantira za štednju svojih građana, i to bez ograničenja, kako ne bi naišao stampedo koji će pokupiti uloge itd. zbog nesigurnosti, zbog ovog da bi sačuvao makar sustav, ja tako razumijem, ja nisam ekonomski stručnjak. Jedna Amerika razmišlja o potpori privatnim bankama, i to je rečeno, kako bi sačuvala svoj bankarski i financijski sustav. Pitanje koje naizgled nema veze: imamo li mi danas instrumente kojima možemo sačuvati naš bankarski sustav? Imamo li danas kakve garancije – ja namjerno neću dati odgovor iako ga znam – da zaštitimo sadašnje štedište u bankama BiH da opet sutra neko u ovom parlamentu ili nekom drugom ne razmišlja o nekim starim malo novijim deviznim ili nekim drugim štedišama kojima, evo, neko će trebati ili neće trebati nadoknaditi njihovo vlasništvo?

I teza kako je neko pokrao!? Ma mene to uopće ne interesuje sa aspekta rješenja ovog pitanja. Znači, je li to znači a mi smo svjedoci da svakodnevno, skoro svakodnevno neko pokrade neke pare u nekoj banci u BiH, danas, znači ne jučer, je li to znači kada ja sutra odem u banku u kojoj je jučer izvršena provala da meni neće isplatiti moju plaću, jer je neko jučer baš moju plaću ukrao u toj banci. Ne, to se neće dogoditi. Znači, bez obzira što je jučer neko u mojoj banci ukrao, ne znam ni ja, više od moje plaće, ja kada dođem, poslije toga kada se to sanira, ja dobijem svoju plaću. Zašto devizne štedište treba zamajavati pričama kako je neko pokrao, e zato vi ne možete dobiti što je neko pokrao. Ma slažem se ja da taj treba odgovarati ko je pokrao, da se krivo ne shvatimo, ali to ne smije biti nama alibi da kažemo deviznim štedišama – e, vi nećete dobiti svoje pare jer vam ih je neko pokrao, dok mi ne nađemo ko je pokrao, a nećemo nikada naći jer da smo htjeli do sada bi našli – vi nikada nećete dobiti svoju deviznu štednju ili bilo koju drugu štednju.

Jedno od niza pitanja koje meni ljudi postavljaju pa ga i ja postavljam ali ne dobijam pravi odgovor. Je li moguće da mi za svih ovih desetak, dvanaest godina, eto nismo uspjeli ljudima vratiti njihovo, da makar ne znamo koliko smo dužni? I to meni nikako nije jasno. Da mi danas, ovog trenutka kada raspravljamo o ovome, ne znamo koliko smo mi dužni ili banke, evo nismo mi, koliko su banke u ovoj državi dužne nekome koga smo mi nazvali starim deviznim štedišama. I onda, pošto mi ne znamo a ja moram reći da su mi vrlo uvjerljiva obrazloženja nekih koji kažu da znamo, a ko nećemo da znamo, ja ne znam. Međutim, vi se sjećate certifikata u procesu privatizacije, i ja se sjećam, mislim, znam reći kada su izdavani certifikati po osnovu devizne štednje – gdje su ti podaci? I sada, ovo govorim u kontekstu ovog zakona, u ovoj državi postoji evidencija o tome, jer je neko nekada izdao državne papire, vrijednosnice za tu deviznu štednju. I odjednom sada ne znamo kolika je devizna štednja. Pa sada kažemo, prvo smo

ograničili ljudima da ne mogu ući u posjed ni kroz papire svoje imovine ako se još jedanput sada ne ponize pa u redovima čekaju pred nekom bankom ili agencijom da ih evidentiraju.

Ja, kada hoću da dokažem svoje privatno vlasništvo, odem u gruntovnicu, podnesem zahtjev i dobijem izvadak i tamo piše, imaš – nemaš. Danas, kada hoću da svoju deviznu ili nedeviznu štednju ili uložene novce dignem, ponesem karticu ili štednju knjižicu i pokažem je u banci u kojoj sam to uložio i bez problema uzmem svoju privatnu imovinu. Znači, tim dokumentom ja realiziram svoje pravo da koristim svoju imovinu. Odakle sada potreba da ja ponovo sada moram nekakve evo dokumente verificirati? Pa izvoli, neka država to radi! Znači, meni je dosta što ja 20 godina ne mogu doći u posjed svoje privatne imovine a u pravu su svi oni, ja moram reći, velika većina onih koji jesu u toj kategoriji su devizne štediške najmanje 20 godina prije bili. Pa možete misliti sada, ne očekujete valjda da su djeca od 10 godina bili devizne štediške, znači to su naši građani koji su mukotržno sticali novce radeći po bauštelama zapadne Evrope i eto bili domoljubi, patrioti, kako hoćete zovite ih, ili su naivni bili, ja ne znam sad, svako će naći svoju dimenziju, pa su ulagali te pare ovdje u banke u BiH. Da su ih ulagali u Beču, u Parizu, u Londonu, pa i u Zagrebu, dosad bi dobili svoje pare. Samo kod nas ne mogu. Što? Kako to drugi mogu, a mi ne možemo i koji su to oblici?

Ovo ja moram reći. Evo, želim jednostavno da otklonimo, bar ja sebi nastojim otkloniti, sve moguće zablude glede ovog pitanja, jer mislim da smo ga toliko mistificirali, mislim da toliko govorimo nejasnim jezikom kako bismo još 20 godina odgodili rješavanje ovog pitanja. Hajmo reći konkretno ljudima - nema para! Sjećam se jednog predratnog funkcionera koji je u dolazećim štrajkovima prvo govorio nema para pa sad štrajkujte, hajde sada ćemo pričati. Znači, ali da kažemo ljudima. Međutim, ako imamo za uredno servisiranje vanjskog duga, ako nam devizne rezerve rastu, ako imamo stabilan fiskalni sustav, ja govorim to su sve zvanični pokazatelji Centralne banke, nemojmo mi sada zamarati ljude o tome, je li, ko ima pravo izdavati certifikate. To mi trebamo riješiti međusobno ali ne na njihovu štetu, i ne kao to tražiti kao povod da još pet godina raspravljamo o tome. Znači, vrlo je jednostavno. Treba konačno reći ljudima pravu istinu i treba doći do sredstava. Je li to neko u nekoj od rasprava pominjao mogućnost zaduženja države? Zadužujemo se mi za svašta. ... Zaduženje države ako je to rješenje, ali hajmo biti korektni prema vlastitim građanima, sigurno će nas puno bolje cijeniti i oni kojima uredno vraćamo vanjski dug.

Evo, ja sam postavio pitanje, nisam ponudio odgovor i reći ću - ne znam kako se ponašati prema ovom zakonu. Do sada sam davao pristanak za ovo, računajući *bolje išta nego ništa*, jer ako nemate zakona, onda je samo šuplja priča. Ako imate kakav-takav zakon, dajete šansu da će makar nekada ljudi biti obeštećeni, ali uistinu sam danas u dilemi da li treba dati podršku za ponovno, evo bit ću ovako malo možda oštar, ponovno maltretiranje ljudi da idu od šaltera do šaltera, ako već imaju uredne dokumente kojima mogu dokazati da su vlasnici stare ili, ne znam ni ja, ja bih volio da se zove jednostavno devizna štednja. Izvolite, državo, osigurajte kako ću ja doći do svoje privatne imovine!

Hvala lijepo.

Imam prijavljenog uvaženog zastupnika Vinka Zorića, pa onda neka se pripremi uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

VINKO ZORIĆ:

Zahvaljujem predsjedavajućem, pozdravljam sve kolegice i kolege i vrlo ću biti kratak.

Ja osobno podržavam ovaj zakon, iako bih volio da on obuhvaća puno više toga nego je napisano u ovim dopunama zakona. I poznate su moje diskusije i rasprave o ovoj problematici i u prošlom mandatu i u ovome i kazat ću samo da limit za isplatu od 1.000 maraka nije pošten, nije pošten. Prihvaćam da se ovaj rok produživa, da se verificira kompletna stara devizna štednja i u jednoj od svojih rasprava, samo da nadopunim ovo o čemu je govorio kolega Lozančić, u prošlom mandatu sam govorio – kad bi mi znali kolika je stara devizna štednja, stara pod navodnim znacima, i kad bi znali koliko je štediša i pomnožili to sa 1.000 maraka, onda bi znali koliko će država isplatiti, odnosno koliko ćemo isplatiti tim štedišama kad bi, je li, to računali da će se izdvojiti po 1.000 maraka. Onda bi bilo poštenije da to uradimo proporcionalno. Jer, evo, na primjer, kad neko ima 10.000 maraka, on će dobiti 1.000 maraka; kad neko ima 1.000 maraka na štednji, on će dobiti 1.000 maraka. Znači, jedan štediša dobiva 100% svoje štednje, drugi štediša dobiva 10% svoje štednje, što apsolutno nije pošteno. Isto tako, ponavljam ovo o čemu su ...govorili još neki, da bi dobro bilo da ovaj zakon prihvatimo u prvom čitanju, da na njega djelujemo popravkama ukoliko mislimo da treba, a nije dobro kazati - neko je pokrao ovaj novac, s čime se ja slažem, ali zato ćemo kazniti onoga ko je pokraden. To nije pošteno prema štedišama.

Ja sam karikirao dotle ovu problematiku, da sam rekao - hajmo sad ove štediše koji imaju štednju pokrasti, među kojima sam i ja, pa isplatiti stare, pa da i mi ostarimo jedno dvadesetak godina, pa će onda valjda se neko sjetiti da i nas obešteti. Mislim da nije to uredu i trebamo sve napraviti, ima ova država bogatstva koji će ići u privatizaciju, je li, trebamo svi biti solidarni i da ove štediše obeštetimo. Nije dobro također da se ti rokovi produljuju, ne mislim ovim dopunama, iako evo htio sam zamoliti predsjedavajućeg i mislio sam da ću biti puno kraći da se držimo samo dopuna, međutim evo i meni se ne da, pričam općenito.

Znači, neću ići u širinu, skratit ću. Podržavam ove dopune Zakona, iako mislim da se ovaj Prijedlog zakona o dopunama Zakon o izmirenju obveza može još popraviti.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Zoriću.

Sljedeća je uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, uvaženi predstavnici Vijeća ministara i gosti, malo neuobičajno ali cijenim vrijednim skrenuti vašu pažnju da je ovo Prijedlog zakona o dopunama, i to po osnovu usvojenog skraćenog postupka. Ovo je prvo čitanje. Na zahtjev Vijeća ministara mi razmatramo ovaj zakon u prvom čitanju i to o zakonu koji je u skraćenom postupku. Ovo podsjećam samo iz razloga što mi se čini da smo danas mnogo više rasprava sadržajnije prirode

vodili tokom ove rasprave o ovom zakonu nego o principima ... dopuna ovog zakona koji je u skraćenoj proceduri.

No, ono na šta želim posebno skrenuti pažnju jeste i jedan dio diskusije na koji se referirao kolega Lozančić. A to je na koji način, recimo, rješavanje jednog ovakvog problema može doprinijeti poboljšanju ili pogoršanju ekonomskih performansi u jednoj ekonomiji. Pa, evo dozvolite da pomenem da problem sa kojim se mi nosimo godinama, koji se tiče ne samo štednje, ne samo finansijskih okvira, odnosno bankarskog sektora, stabilnosti monetarnog i finansijskog sektora u BiH, ne samo ljudskih prava, ne samo, dakle mnogo je šire od svega ovoga o čemu govorimo, problem, pitanje stare devizne štednje tiče se, između ostalog, i investiranja u BiH i stimulisanja nove štednje. U isto vrijeme, evo danas čitav svijet i svi parlamenti i sve vlade raspravljaju o potencijalnim efektima finansijske krize na ekonomije. Pa dozvolite da vas podsjetim da kao mala i otvorena ekonomija, imajući u vidu i poseban monetarni aranžman ... kojim smo vezani za euro zonu, odnosno euro, nas obavezuje da jednu raspravu, ozbiljnu raspravu ovakve vrste obavimo što je moguće prije.

I ja hoću samo da skrenem pažnju na ove dvije činjenice, da ovo pitanje zaslužuje itekako pažnju, mnogo više kao ekonomsko pitanje čitave ove zemlje, ozbiljno pitanje sa kojim se možemo zaista nositi kao potencijalnim ozbiljnim problemom koji će se ticati opšte ekonomske stabilnosti i države i njenih entiteta i njenih kantona itd. I dozvolite da pomenem zašto ovo govorim - i države i entiteta. Jer evo s pažnjom sam čitala ovo na šta je kolega Džaferović skrenuo pažnju – agencijske vijesti, a to je recimo očitovanje po zahtjevima koje su podnijeli gospodin Nebojša Radmanović, član Predsjedništva, gospodin Silajdžić i Komšić, članovi Predsjedništva, gospodin Sulejman Tihić, gospodin Milorad Živković itd. Klub Bošnjaka u Vijeću naroda i gospodin Nikola Špirić i odgovori, odnosno sadržina svih ovih reakcija Ustavnog suda ticala se nadležnosti unutar BiH. Dakle, praktično da malo karikiram, stare devizne štediške žrtve su našeg, odnosno njihov neriješen status žrtve su našeg unutrašnjeg, da kažemo, ustrojstva ili prebacivanja odgovornosti. Jer evo malo obratite pažnju: Ustavni sud je odbio, kao neosnovan, zahtjev gospodina Radmanovića, s obzirom da su osporene odredbe zakona, jer je BiH odredila da je Centralna banka fiskalni agent. Dakle, Centralna banka, odnosno državni nivo, odnosno centralni nivo vlasti da bi nakon toga u reakciji na očitovanje, odnosno u očitovanju na zahtjev gospodina Silajdžića i Komšića rečeno da na polju zaštite ljudskih prava su nadležni i država i entiteti.

Dakle, praktično zakonodavna, ova sudska vlast se bavila pitanjima nadležnosti unutar BiH i dozvolite da pomenem samo da bi bilo dobro da ovo pitanje, naravno, što je moguće prije apsolviramo. Ja sad ne znam, koliko sam razumjela zamjenika ministra on je pomenuo neki sastanak sutra, mi možemo eventualno i odgoditi izjašnjavanje o ovom prijedlogu zakona u prvom čitanju za sutra. Ali nisam sigurna da je pametno da ga odgađamo do beskonačnosti, da ga povlačimo itd., upravo iz razloga onoga o čemu sam maloprije govorila. Ja hoću samo da u vezi s tim i iniciram, mislim da bi bilo dobro da, evo, ako ima neki sastanak sutra, odnosno evo predstavnike Vijeća ministara, iz resornog ministarstva da bi bilo dobro da koliko sutra, Vijeće ministara obavi hitno raspravu na temu eventualno refleksija finansijske krize na BiH. Zašto ovo želim skrenuti pažnju? Ja hoću da samo pomenem da je dio stabilnosti našeg monetarnog i finansijskog sistema ovdje u BiH, između ostalog, i postojeća štednja. Ukoliko mi dozvolimo na ovaj ili na neki drugi način da se ta štednja izvuče iz bankarskog sistema, mi ćemo sami

doprinijeti finansijskoj krizi u BiH i molim vas da ovo sa malo većom ozbiljnosti shvatimo kao potencijalni problem, nego što je samo problem stare devizne štednje, koji je problem sam za sebe.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Azri Hadžiahmetović.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Savo Erić.

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, je li? ... Uvaženi zastupnik Dokić: replika.

BRANKO DOKIĆ:

Pošto je kolegica Azra navikla da meni daje replike, sad se ja navikavam da njoj dajem replike, šalim se naravno. Povod je samo ovo što je kolegica Azra rekla da je ovo ozbiljno pitanje, veoma ozbiljno pitanje, i neću tu dalje da elaborišem, zaista jeste. I rekla je onda, evo da možda sačekamo sutra da se izjasnimo, pa da se opredijelimo o ovom zakonu.

Ovaj zakon ne rješava suštinska pitanja, on ih, uz svo uvažavanje svega dosadašnjeg, on ih rješava na pogrešan način. Potpuno sam saglasan sa onim što je gospodin predsjedavajući rekao, pitanje verifikacije i pogotovo način kako ga je ko shvatao i gdje u različitim dijelovima BiH unio je pometnju. Dobićete od ove komisije cjelovit prijedlog kako da se to rješava, uključujući i u skladu s onim što je kolega Bahtić rekao, a na tragu čega je i predsjedavajući ovog našeg doma. Moramo neke stvari i korjenito promijeniti ako hoćemo da budemo korektni prema jednoj populaciji građana ove države koja je oštećena i mi svi gledamo otvorenih očiju na tu činjenicu i ukazujemo na tu činjenicu, a ništa ne činimo da je promijenimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena zastupnica Hadžiahmetović: odgovor.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Predsjednik Kluba PDP-a je replicirao ovdje, ja ne znam na šta. Ja nisam govorila, kolega Dokiću, o detaljima, o sadržini, o bilo kom prijedlogu rješenja ovog, ja hoću samo da skrenem pažnju na potrebu hitnog rješenja problema i skretanja pažnje ne samo na ovaj problem nego vezano i za ovaj problem. Nama stara devizna štednja može biti mora ili, ili da kažemo akcelerator dodatnih problema koji u ovim ovakvim okolnostima mogu doprinijeti težini

situacije. Dakle, ja nisam govorila o detaljima i cijenim da je zakon koji je u proceduri, ponavljam u prvom čitanju, možda i modalitet da mi u drugoj fazi, odnosno u amandmanskom djelovanju, napravimo te korekcije o kojima vi pričate, ali da ne gubimo vrijeme. Jer hoću samo da vam kažem: mi vremena nemamo, mi bi trebali koliko sutra obaviti raspravu na ovu temu o kojoj sam maloprije govorila.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Hadžiahmetović.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Jozo Križanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Savo Erić.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Pa vidite, mi danas zapravo na dnevnom redu imamo jedan relativno jednostavan zakon, odnosno prijedlog izmjene i dopune Zakona, rekao bih, čak i tehničke naravi. A otvara se ovdje jedna vrlo, da kažem, zanimljiva i ozbiljna rasprava koja se na neki način i ponavlja iz onog perioda kad smo raspravljali i o donošenju ovog zakona, pa onda prvim izmjenama i dopunama itd. Dakle, sve to ukazuje na to da mi nismo riješili ovaj problem i da ovaj parlament i ova država nije ozbiljno shvatila svoju zadaću prema građanima BiH. I nikad to nije bilo na vlastitu inicijativu, na vlastitu potrebu, nego je uvijek bilo na guranje i pritisak međunarodne zajednice, odnosno organizacije samih štediša koji su to ganjale putem sudske zaštite i izvan ove zemlje. Dakle, vidite kakav je naš odnos prema ovome.

19.3. privremeno zajedničko povjerenstvo za utvrđivanje stare devizne štednje preporučilo je Vijeću ministara da predloži ovakav zakon, dakle prije 10 mjeseci skoro, pardon, sedam. Vijeće ministara prije dva mjeseca upućuje Parlamentu izmjenu i dopunu po žurnom postupku, pazite. I dakle, mi danas raspravljamo o ovome nakon sedam mjeseci, jer je bila neka frka i potreba hitne intervencije.

Dakle, što se mene tiče i ovog prijedloga zakona, on nažalost, opet, ponovo pokazuje svu neodgovornost vlasti BiH i Vijeća ministara pa, rekao bih, čak i ovog parlamenta, da ovaj problem jednostavno ne uzima ozbiljno niti ga želi ozbiljno rješavati. Mi se o staroj deviznoj štednji pokušavamo odnositi kao o zastarjeloj štednji, znate, kao o jednom problemu koji nastojimo skinuti, pod tepih baciti, pa ćemo onda, vjerujem, taj problem riješiti na najskuplji način za BiH, sudskim presudama. I to će biti krajnji vrhunac neodgovornosti ove vlasti. Što se tiče ovog prijedloga, kažem, nikakav problem nije da mi ovo usvojimo, da prolongiramo taj rok verifikacije ali, ovo se slažem sa kolegama, budimo svjesni da mi ništa zapravo u tom domenu rješavanja te štednje nismo učinili. Ali eto, kad je već naletilo ovo, bolje išta nego ništa, pa dajte da i ovo poguramo do, naravno, jednog potrebnog zaključka ovog doma u vezi sa ovim: da se obaveže Vijeće ministara zaista da se u skladu sa onim prethodnim zaključcima i raspravama koje su ovdje vođene da se u međuvremenu sagledaju svi mogući realni izvori da se ubrza i skрати vrijeme povrata devizne štednje.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanoviću.
Sljedeći uvaženi zastupnik Savo Erić.

SAVO ERIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, cijenjeni gosti, ja ne vidim da ćemo mi ovo riješiti kroz ovaj zakon, a imao sam primjedbe i na ovoj komisiji, glasao sam protiv, jer mislim da i s ovim zakonom ćemo ući u još jednu agoniju od godinu dana jer hoćemo da ovaj mandat prođe; znači na jedan elegantan način da smo se borili za staru deviznu štednju da riješimo, a da nismo u principu htjeli da je riješimo. Da ne bi filozofirali, a problemi su veliki, ljudi nemaju za lijekove i za hranu, a imamo problema da prebrojimo koliko smo dužni, kakvo je stanje, ja predlažem, pošto je ova komisija, i to moram naglasiti, Zajednička komisija prije dva mjeseca trebala da se sastane da da prijedloge, a ona se još nije ni sastala, znači imamo i tu još jedan odgovor da sve te komisije i svi zakoni, dopune, ponovno prijavljivanje znači će dovesti do velikih problema. Da bi spriječili ovo što je kolega Jozo rekao, veliku kataklizmu i blokadu budžeta za koji se zalažemo i bankrot, postavljamo jedno pitanje: Ko će odgovarati za kamate koje će sigurno biti presuđene i mi od toga ne možemo pobjeći? A one će sigurno biti u milionskim ciframa. I te milionske cifre ćemo dati, imati većih problema, a nećemo završiti posao.

Koliko sam vidio iz onih razgovora sa ljudima i Komisijom koja je predstavljala u stvari stare devizne štediše, oni su imali želju da im se počne nešto davati, pa hajde da vidimo ovaj pregled od hiljadu eura da to bude prvi korak naš ka tome. Samim tim ćemo vidjeti definitivno koliko ima tih ljudi na spiskovima, broj jedan.

Broj dva, ako hoćemo, znači Strazbur je presudio 4% kamate i ne možemo pobjeći od nje. Verifikujte u eurima štednju i znaćemo. Znači, da vidimo koliko smo dužni i završićemo tu priču. A oni koji nisu ostvarili svoja prava, onda zaista ćemo im dati jedan dopunski rok da oni stoje u redovima i da pokušaju da dođu do svojih prava, jer su vidjeli da je počela isplata pa će doći do svojih prava. A praviti sad dopunu da ljudi ponovo se maltretiraju ispred banaka, da stoje, da dokazuju, stvarno krajnje je drsko od sviju, a pogotovo od svih nas koji smo ovdje. Zbog toga zaista predlažem da pristupimo ovome dijelu, a naša komisija da se sastane i da ponovo da sve prijedloge koje imamo, a ovaj dio koji treba da se isplati, a pretpostavljam da zamjenik ministra ima pokazatelje, ako je to priča od 700 i nešto miliona, a onda – ako sad imamo broj ljudi po 1000 eura ili ovo, možda što je predlagao i gospodin Zorić – da predložimo procentualni dio, da uđemo u tu priču. Hajde da to bude naš prvi korak i doći ćemo sigurno do rješenja, a samim tim ćemo izbjeći mnoge tužbe, izbjećemo muke tih ljudi koji će plaćati advokate, i oni će trošiti samim tim. Opet će biti država oštećena, znači imat ćemo veliki minus.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih zastupnika. Uvaženi zamjenik ministra Kasumović.

FUAD KASUMOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi zastupnici, ja ću pokušati veoma kratko da još jednom vam pojasnim. Prva je stvar, ja ću vam se izvinuti i zamoliti vas da u prvom čitanju ovo usvojite. Zašto? Sad ću obrazložiti.

Prvo ću krenuti da znamo gdje ste, da vas podsjetim tamo. Znači, Udruženje štedišta je tužilo državu BiH i na osnovu te tužbe Sud BiH i Dom za ljudska prava donio je presudu gdje nalaže državi BiH da jednoobrazno riješi stare devizne štedišta na čitavom prostoru BiH. Bivši i sadašnji saziv Vijeća ministara napravio je zakon izmjene i dopune i mi sada imamo zakon. Znači, mi imamo zakon za rješavanje toga. U međuvremenu, znači čitavo vrijeme s nama zajedno su radili entiteti, jer oni u konačnosti vraćaju ta sredstva. Da bi, ja sam to nazvao i sad ću to ponoviti, da bi izrugali državu, znači bez ikakvog razloga, 20 dana pred izdavanje obveznica, RS donosi svoj set zakona i izdaje obveznice. Na te zakone, na taj set zakona RS-a su ova dvojica članova Predsjedništva i gospodin Tihić uložili apelaciju Ustavnom sudu. Ustavni sud je donio presudu, Ministarstvo finansija još nije dobilo, ali ovo što znamo, kaže da nije to protivustavno što je RS uradila.

Ponavljam, znači sam Ustavni sud, za nas u Ministarstvu finansija je neshvatljivo, mi nismo pravници, mi smo ekonomisti, ali neshvatljivo je da Ustavni sud derogira presudu Suda BiH. Za nas je neshvatljivo. I drugo šta je neshvatljivo, znači stavlja građane BiH u neravnopravan položaj. Zašto? Zato što je RS već izdala obveznice i sve, a mi to još ne možemo za dio građana koji žive u Federaciji i Distriktu Brčko. Evo, i mi se sada nalazimo tu. Znači, imamo Zakon, Ustavni sud je rekao to što je rekao, za mene je to suludo, ali ja moram to poštovati, to je tako. I sada mi ovo hoćemo, da ljudi, da nas ne bi tuživali, znači pošto se radi o privatnoj imovini, da omogućimo svim građanima BiH samo dodatni rok verifikacije. Jer mnogi su zavarani, neki nisu htjeli da se verifikuju i to. Da ne bi išli na sudove, znači mi to; što se tiče ljudi koji će nas tužiti i koji su tužili u Strazburu, znači monetarna i fiskalna politika je u rukama svake vlade i svake države. Znači, ne može ni Sud u Strazburu narediti BiH da mi to za dva dana isplatimo.

Šta hoću da kažem? Hoću da kažem, ako imamo validan zakon i ako nismo uskratili ljudska prava ljudima, a trenutno ih uskraćujemo, jer mnogi nisu verifikovali, nisu mogli, nisu htjeli, ili iz milion razloga. Znači, ovim dopunama ćemo im omogućiti da može, imamo validan zakon, i uvijek sud taj će vratiti da im se ... isplati po ovom zakonu.

Ja razumijem i uvaženi predsjedavajući što je govorio. Ono je bilo najpravičnije rješenje, znači postojao je spisak banaka ko ima ko gdje štednju, da se izda. Međutim, ja ne mogu sad o tome pričati. Ponavljam, imamo Zakon i sad mi samo vršimo dopune. Ovo vam je prvo čitanje, ja vam se stvarno izvinjavam, ali vas molim radi građana BiH, jer u neravnopravnom položaju

su građani. Znači, iz RS imaju, već dobijaju sredstva. Da je se ispoštovao ovaj zakon BiH, već i ovi građani bi dobili prvu turu, prvu ratu itd.

Što se tiče verifikacije ukupnog duga, čitavo vrijeme se naglabalo da je to oko dvije milijarde itd. Ja vam mogu reći – po Zakonu, a Zakon kaže da se moraju verificirati – ima oko 700 miliona duga na čitavoj BiH. To je jedini validan podatak. Gospodo, vi ste taj zakon usvojili i po njemu kaže: ko je se verificirao, ima. Sadašnji pokazatelji kažu toliko. Sad da omogućimo još ljudima, ima vjerovatno još. Koliki je iznos? Govori se da još dvije trećine nisu. Jedna trećina, ne znamo, mi to zvanično ne znamo, je li u entitetima i u Distriktu Brčko postoje dokumenti slično tome. Evo, ja ću još jednom stvarno vas zamoliti. Znači, nema nikakve bojazni od nekakvih visokih kamata da će Strazbur presuditi drugačije. Strazbur će presuditi, ovo ja govorim iz razgovora sa pravobraniocima BiH koji zastupaju nas gore. Decidno, dok god ne ugrozimo građanska prava ljudima, Strazbur neće reagovati. Sad nam fali to. Ugrožavamo ljude koji hoće, koji su vidjeli da se počelo to, pare dijeliti, hoće da verifikuju. Znači, mi ništa nećemo promijeniti. Mi ćemo ovo, samo dajemo još jedan rok ljudima, ko hoće da to.

Ponavljam, sutra je zakazan, ja sam zakazao sastanak i OHR-a i Distrikta Brčko, RS-a, Federacije, da vidimo kako ćemo poslije presude Ustavnog suda izaći i to ćemo znati. Ali ponavljam, presuda Ustavnog suda ne dotiče ovaj zakon koji ima država. On samo dotiče, kaže da je ono što je RS uradila da to nije mimo zakona, mimo Ustava. Mi to ne razumijemo, ali evo, moramo prihvatiti to tako. Ja vas još jednom molim, vizavi svega da, izvinjavam se, mnogi su rekli da to ne bi trebalo, ništa vas neće koštati, jer do drugog čitanja imamo jasnu situaciju. A dajte da građanima koji hoće da ne moraju nas utuživati, to su naši građani. Jednostavno, da im damo taj rok, jer ove dopune ništa drugo ne rješavaju.

Eto toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zamjeniku ministra Kasumoviću i zaključujem raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Želim vas podsjetiti na početak sjednice kada smo rekli da ćemo raspravu o točki 5. nastaviti kada se na sjednici pojavi ovlašteni predlagatelj, a radi se o **Prijedlogu zakona o programu zaštite svjedoka u Bosni i Hercegovini, u prvom čitanju**. S nama je uvaženi ministar i zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara gospodin Sadović.

Želite li obrazložiti? Želi.

Izvolite.

TARIK SADOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine i poštovani učesnici ove sesije, dozvolite mi da se prije svega izvinem što nisam bio odmah na početku današnje sjednice, jer imao sam sjednicu Vijeća ministara koja je trajala nekih sat, možda sat i po vremena, tako da nisam bio u mogućnosti da prisustvujem i

hvala vam na razumijevanju što ste ovu tačku pomjerali, da bi mogao dati neke napomene i upoznati zastupnike sa sadržajem ovog zakona.

Također sam smatrao, na prošloj sjednici na kojoj sam bio, dio te rasprave da će šef radne grupe, dakle zaposlenik u mom ministarstvu, koji je dakle radio na ovome zakonu, biti dovoljan da vam pruži validne informacije, ali evo vi ste tražili da to bude na višem nivou.

Vrlo važno, da svi skupa znamo, jeste da u BiH su na snazi dva zakona. To je Zakon o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka i, drugi, Zakon o programu zaštite svjedoka u BiH. Dakle, postoje ta dva zakona koji regulišu jednu vrlo osjetljivu materiju, pogotovo kada je riječ o krivičnim djelima ratnog zločina, organiziranog kriminala, dakle o najtežim krivičnim djelima. Zašto se, dakle, zašto smo se odlučili da ovo bude novi zakon o programu zaštite svjedoka – u skladu sa Jedinistvenim pravilima za izradu propisa: kada se mijenja više od 50% zakona, onda mora ići prijedlog novog zakona.

Dozvolite mi, u najkraćem, da vas obavijestim šta su razlozi za donošenje ovoga zakona. Dakle, prije svega, ti su razlozi sadržani u činjenici da je potrebno obezbijediti efikasan sistem zaštite svjedoka u toku i nakon krivičnog postupka. Molim vas, ove riječi 'nakon krivičnog postupka' su vrlo važne za razumijevanje ovog zakona. Drugi razlozi su također bliže definisanju, preciznijeg definisanja postupaka i načina uključivanja svjedoka u program zaštite, zatim formiranje komisije za uključivanje u program svjedoka, zatim dodatne mjere zaštite i podrške, primjena mjera zaštite, zatim uvođenje instituta sporazuma o provođenju programu zaštite, evidencija podataka i zaštita podataka i način finansiranja. Dakle, Prijedlogom zakona se reguliše postupak i način uključivanja u program zaštite, formiranje tijela, odnosno komisije nadležne za odlučivanje o pokretanju, prekidu, prestanku ili produženju primjene programa zaštite, kao i preciznije zakonsko određivanje primjene hitnih mjera.

Također se ovim zakonom utvrđuju i obezbjeđuju elementi neophodni za zaključivanje sporazuma i upitnika, kao i prestanak i prekid programa zaštite svjedoka, te finansiranje programa zaštite svjedoka. Nema dakle potrebe da vam u detaljnom obrazloženju koje ste dobili uz zakon objašnjavam dodatno bilo šta. Naravno, ukoliko bude potrebno, ja sam spreman. Ali vas podsjećam na, s obzirom da je u prethodnoj raspravi bilo to pitanje postavljeno, kako su mi prenijeli, dakle, pozivam se na član 8. koji nosi naslov 'Postupak za primjenu programa zaštite', jer su se neki poslanici interesovali na koga se odnosi zapravo primjena ovoga zakona. Evo, dozvolite da pročitam član 8. stav (1) - O primjeni i produženju programa zaštite odlučuje komisija na obrazložen zahtjev glavnog tužioca BiH. I ovo je, dakle sad važno - Inicijativu za podnošenje zahtjeva za primjenu programa zaštite glavnom tužiocu BiH mogu podnijeti nadležni tužilac, sud koji postupuje u predmetu, rukovodilac kazneno-popravne institucije i svjedok ili lice navedeno u ... u stavu (2) i (3) člana 2. ovog zakona.

Dakle, uz ovaj član, dakle 8. stav (1) koji osigurava ... da inicijativu zapravo može podnijeti svaki nadležni sud u BiH koji postupuje po odgovarajućem predmetu, a da o tome, na obrazložen zahtjev glavnog tužioca, odlučuje odgovarajuća komisija. Ta komisija sastoji se od četiri člana. Jedan član je šef Odjeljenja za zaštitu svjedoka koji se nalazi, dakle Specijalizovano odjeljenje u okviru Državne agencije za istrage i zaštitu SIPA-e, zamjenik glavnog tužioca, sudija Suda BiH i ovlašten predstavnik Ministarstva pravde.

Dakle, molim vas da obratite pažnju i na član 10. (Primjena hitnih mjera). Dakle, ako glavni tužilac po prijemu inicijative iz stava (1) 8. ovog člana – sad sam vam rekao ko može podnijeti inicijativu – procijeni da je život, zdravlje ili fizički integritet, sloboda ili imovina svjedoka većeg obima, odnosno njemu bliskog lica, dakle da oni mogu biti izloženi stvarnoj i ozbiljnoj prijetnji koja ne može biti otklonjena odgovarajućim mjerama zaštite koju policija pruža građaninu, dakle, on može tražiti primjenu mjera od strane rukovodioca Odjeljenja za zaštitu svjedoka i o čemu šef odjela u SIPA-i odlučuje u roku od 24 sata. Dakle, u slučaju da je izrazito ugrožena sigurnost svjedoka, može se i prije ovoga sporazuma donijeti odgovarajuća odluka da se uključi svjedok u program zaštite, naravno uz njegov vlastiti pristanak.

Evo, ja mislim da sam neke dileme iz pitanja otklonio. Ako ima još nekih dilema, stojim vam na raspolaganju i ja vas molim da podržite ovaj prijedlog zakona jer unapređuje stanje u ovoj oblasti, dakle, koje je regulisano postojećim zakonom.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.

U ovom trenutku nemam prijavljenih.

Evo, uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem predsjedavajućem, zahvaljujem i ministru što nam je pokušao da objasni zakonski projekat.

Očigledno da u prošloj raspravi, kada je bio jedan od članova kabineta ministra, nije moglo da se dobije odgovor na veoma važna pitanja koja će nas opredjeljivati da li da ovaj zakonski projekat prihvatimo ili ne. I s obzirom da to nije preneseno ministru na pravi način, ja ću ovdje da pitam jasno i glasno. Da li bilo koji sud iz RS-a može da zatraži od glavnog tužioca da preuzme zaštitu svjedoka i da li je u tom slučaju prenesena nadležnost sa sudova iz RS-a da to, po liniji koja trenutno stoji, traži od glavnog tužioca RS-a da uradi prema Zakonu o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku „Službeni glasnik RS“, broj 48/03 i, ako to nije tako, da vidimo zašto je to tako; ako jeste, zašto je to tako?

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ima li još prijavljenih? Nema. Uvaženi ministar Sadović.

TARIK SADOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, onako kako ja tumačim ovaj zakon, naravno, mislim da je član 8. precizno definirao ovu stvar. Dakle, nadležni sud u RS-u u određenom predmetu može

pokrenuti kod glavnog tužioca inicijativu da se važan svjedok, koji je pod određenim stepenom prijete, uključi u program zaštite svjedoka i da mu, naravno, onda potrebne mjere zaštite pruža Specijalizovano odjeljenje Državne agencije za istragu i zaštite koje ima sve resurse i mogućnosti da primijeni sve mjere, od prikrivanja identiteta, imovine, promjene identiteta itd., sve ove mjere koje je zakon predvidio, evo u tom smislu ja ne znam da li sam bio dovoljno jasan.
Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prije izjašnjavanja, da ne bude nedorečno ili da se poslije razmišlja o tome zašto se glasalo ovako ili onako, stav SNSD-a je da mi vjerujemo pravosuđu RS-a, da vjerujemo policiji RS-a i da nas nisu do sad ubijedile institucije BiH da trebamo njima da vjerujemo i mi ovaj zakonski projekat nećemo podržati.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Mogu li ja samo malo?

NIKO LOZANČIĆ:

Samo polako, samo polako, kako da ne.
Znači, riječ ima uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Žao mi je što sam imao priliku da čujem ovo posljednje o čemu je gospodin Živković govorio, a što je direktno vezano za primjenu Ustava BiH i zakona u ovoj zemlji. Ustav ove zemlje i zakoni ove zemlje, po kojim funkcioniraju institucije BiH, se moraju poštovati i moraju se, naravno, snositi konsekvence za svako nepoštivanje, bez obzira kakav subjektivni osjećaj nekoga bio prema tim institucijama, a najmanje se to očekuje da, recimo, jedna ovakva vrsta sumnje dolazi od čovjeka koji sjedi na čelnoj poziciji u građanskom domu Parlamenta ove države. I ovo je sramna stvar što smo imali da čujemo, gospodine Živkoviću. Ja se nadam da ćete Vi kasnije prokontati šta ste kazali za govornicom i da ćete shvatiti značaj svega onoga o čemu ste govorili. To je dakle jedna stvar.

Druga stvar. Sud, Državni sud BiH i Tužilaštvo BiH imaju svoje izvorne nadležnosti i niko se u te nadležnosti ne može petljati. Puno je to krivičnih djela. Kada se pogleda poseban dio Krivičnog zakona BiH, vidjet će se koji je to splet i ovaj 'Zakon o programu zaštite svjedoka' se odnosi upravo na funkcioniranje Suda BiH, Tužilaštva BiH i na zaštitu, odnosno program zaštite svjedoka za koje se procijeni da je potrebno da uđu u taj sistem zaštite. To je jedna potpuno nova praksa koju BiH do sada nije poznavala. Očigledno je da život sa sobom nosi potrebu da se i ta

stvar na ovaj način uredi, ... to i jasno proizilazi iz ovog zakona ovdje. Jedina stvar koja iz ovog zakona također proizilazi je ono o čemu je govorio ministar, a to je da se ovim zakonom ne uskraćuje pravo. Hoće li to neko tražiti ili ne, to je sad druga stvar, ali ovim zakonom se ne uskraćuje pravo nijednom sudu u BiH, bez obzira kog nivoa on bio, da se obrati ovom programu i da zatraži njegovu zaštitu. Hoće li to on uraditi, ili ne, to je pitanje odluke tog suda, pitanje tog svjedoka, pitanje, dakle, te situacije.

Donositi propise kojima bi se neko na nivou države BiH unaprijed diskriminirao u pravu da se pozove na taj program, mislim da bi bilo diskriminirajuće, i suština ovog zakona – ja sam se malo raspitivao, dakle kasnije – entiteti imaju, dakle sve to stoji i niko ne zadire u prava entiteta. Hoće li to neki sud entiteta tražiti ili ne, to je njegovo pravo. Ali da mu mi sad kažemo ne ti to ne smiješ tražiti, mi takav propis ne možemo donijeti.

Toliko, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Evo uvaženi zastupnik Živković: odgovor na komentar uvaženog zastupnika Džaferovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mislim da je postalo već degutantno da mi spočitavate da sa ovoga mjesta ne mogu iznijeti svoj stav. Mislim da ovo mjesto kao i bilo koje mjesto je identično, samo se razlikuju mjesta na kojim se nalazim, i ja ću uvijek, bez obzira na Vaše prigovore, da kažem svoj stav u kome nikoga nisam uvrijedio, nego samo rekao ono što ja mislim da treba da kažem.

Gospodine Džaferoviću, mi smo ovdje imali izvještaje i od Visokog sudskog i tužilačkog savjeta i od ostalih i nismo prihvatili te izvještaje. Jel' to znači da mi tim institucijama vjerujemo? S druge strane, nemojte nas ubjeđivati da samo kozmetičkim promjenama ne činimo drastični prenos nadležnosti. Ovdje se treba reći, i trebate onda da tražite od nas da to uradimo, da je to prenos nadležnosti, a ne da nas ubjeđujete da to nije prenos nadležnosti. I ja ću Vam to reći i sa ove govornice i sa bilo kojeg drugog mjesta tamo, jer ja otvorenih karata pričam o ovoj državi, šta može, šta se ne može raditi, šta je u skladu sa zakonom i Ustavom, na koji se stalno pozivate.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Huskić se prvi javio za repliku, pa onda uvaženi zastupnik Izetbegović.

ADEM HUSKIĆ:

Poštovane kolege, ovo je, ja mislim, sedmi ili osmi zakonski projekt koji ovdje ruši SNSD koji ima predsjedavajućeg Vijeća ministara. Uvijek se radi o projektima, odnosno zakonima koji su došli iz Vijeća ministara. Znači, nijedan od njih nije predložen niti od jednog poslanika, ili grupe, ili kluba, svi su zakoni Vijeća ministara, i ja mislim da treba ovdje jasno da se kaže da se ovdje radi o rušenju institucija BiH na način da se podržavaju u Vijeću ministara da

ne bi predsjedavajući bio prozivan, a da ih onda poslanici ove stranke ruše u ovom domu ili u Domu naroda. Počelo je sa 'Zakonom o restituciji', evo, završit će danas sa ovim, ako ne bude još koji. U međuvremenu, fali zakon na komisijama: 'Zakon o prevozu oružja', 'Zakon o graničnoj kontroli', i ne znam ni ja koji sve još.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Izetbegović: replika; pa uvaženi zastupnik Kalabić: replika; pa uvaženi zastupnik Slavko Jovičić: replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Onda ste trebali, gospodine Živkoviću, reći o čemu se radi. Dakle, ne želite prenos nadležnosti! Međutim, Vi ste kazali da ne vjerujete institucijama BiH, to ste kazali, to je jedna strahovita izjava. Jedna strašno teška izjava. Da ne vjerujete u sistem! Tako ste kazali. Jeste li svjesni težine te izjave. Mislim, izgleda da vjerujete samo onim pravosudnim institucijama gdje imate kontrolu nad njima. I šta bi još trebalo ovoj državi uraditi? Imat ćemo kroz par mjeseci situaciju gdje će u Predsjedništvu biti predsjedavajući čovjek iz SNSD-a, gdje će predsjedavati u Vijeću ministara čovjek iz SNSD-a, gdje će ovim domom predsjedavati čovjek iz SNSD-a – i SNSD ima priliku da entitetskim glasanjem zaustavi sve. Mislim, šta bi još trebalo dalje uraditi da imate povjerenja!?

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, mi smo u ovom parlamentu u više navrata upozoravali da ne vršite na nas pritisak da pod pritiskom treba da dođe do političkog dogovora. Ne možete vršiti tu vrstu pritiska. To onda nije demokratija. To su onda ultimatum, to su onda unaprijed napisane zadaće. Ako se dogovaramo, demokratija je i to da se o nečemu ne dogovorimo, pa idemo dalje. Imamo stvari o kojima se možemo dogovoriti. Ne, samo držimo lopticu na onoj stvari oko koje se ne možemo dogovoriti, i tu dodajemo priču kako se tu moramo dogovoriti. Kako je, ako se ne dogovorimo – to je izdaja države. Onaj ko neće da se dogovorimo, taj je protiv države svugdje i na svakoj stvari. Kada smo mi upozoravali ovdje da smo pod tom vrstom pritiska dogovorili se oko deset stvari, pa kada smo ih nakon godinu, dve ili tri analizirali, onda smo vidjeli da smo radili uzaludan posao.

Gospodine Izetbegović, ja Agenciji za kontrolu hrane ne vjerujem ništa. Ona je na nivou države BiH i daleko joj kuća bila. To je zato što joj ne vjeruje gotovo nijedan građanin ove zemlje. To što mislite da nosi u nazivu gore BiH, da ja trebam da se ustežem da kažem da ne vjerujem. Mislim da je bolje da ja to kažem, nego da to ima tragičnije posljedice, nerad te i takvih agencija. Ja im ne vjerujem. Pogledajte ankete ... građani učestvuju u njima, gdje i kakvim institucijama samo vjeruje. I šta je sporno u tome, šta je sporno u tome, ako kažete da nekoj instituciji ne vjerujete? Ako hoćete da se lažemo, evo vjerujemo svima, sve je idealno, sve je

dobro, i mi ćemo reći, samo zato što se zove BiH, vjerujemo, nemoj da bi ko spomenuo nešto protiv BiH. Mislim da nije realno, nije realno na taj način pristupati ovome problemu.

Gospodin Živković je jasno rekao u čemu je problem. I oni koji misle na neku vrstu prevare, pa ostavite tu priču. Mislim, na taj način kada se ako znate da je priča o prenosu nadležnosti, po ne znam koji put smo kazali kako se ta priča razrješava. Vi čekate ovdje završetak priče pa da kažete, eh, onda da se neko sjeti kako je trebalo vući red poteza. Svi to znaju. Jel sporno otići u Banja Luku i razgovarati o prenosu nadležnosti? Jel sporno? Jel Banja Luka u nekoj drugoj državi? Ako se želi prenos nadležnosti, mora se ići u Banja Luku i razgovarati. Ako se prvo kaže da se neće ići u Banja Luku razgovarati, onda optuživati da nema prenosa nadležnosti, te stvari nikad nisu mogle ići zajedno i neće ići zajedno, to je valjda, to je potpuno jasno.

Druga stvar, ... oko izjave gospodina Živkovića koji je to u nekoliko navrata ponovio i mi to ovdje kazali. Znači, ne možete pod tom vrstom kada dođe pet do dvanaest. Što ne kažete da niko ni sa kim ne razgovara u ovoj zemlji? Što ne kažete to? Recite to i strancima. Recite strancima da nas nikad niste pozvali na konsultacije klubova. Kakva je to većina? Pa to je šuplje ko švajcarski sir. O čemu mi pričamo? U kojoj to zemlji svijeta funkcioniše većina u kojoj se niko ne dogovara prije sjednice i ranije oko bilo čega? Jel, hoće li mi neko reći da je to normalno? Nije normalno. Pa vi možete misliti o tom šta hoćete. Ja mislim da je normalno da većina prije svake sjednice makar kafu popije. Ovdje ni kafu većina ne pije zajedno. Onda znate na što liči ta većina. I mi se pozivamo da je sve normalno. Tačno je da ta većina, da pije kafu, trebala bi i da bolje radi ove stvari. Pošto ne pije ni kafu, onda vjerovatno je sve nakaradno.

Druga stvar, oko ovoga što je kolega Huskić govorio. Ovdje se zakoni usvajaju, ovdje. Vijeće ministara da ako, što se mene tiče, ako može da usvoji zakon, nemam ništa protiv. Sve ono što aminuju, ja se potpuno slažem. Ali i tamo je problem kafe. I vi imate ovdje situaciji da mi poslanici koji odgovaramo za usvajanje tih zakona – odgovaramo. Nije naivno Vijeće ministara, ono zna da mi ovdje imamo pravo na amandmane. Imamo amandmansku fazu. I kad, gospodo, mi svaki put vam damo amandmansku fazu, ona bude listom odbijena. Hajde da okrenemo priču. Koliko ste amandmana Kluba SNSD-a odbili u proteklih pet zasjedanja? Sve i jedan na zakonima koji dođu iz Vijeća ministara. Hajde da razgovaramo o tome, da prihvatite amandmane, pa da vidimo da li bi mi odbijali na taj način zakon. Vijeće ministara uradi svoj posao kako ga uradi. Oni znaju da ima sljedeća instanca koja o tome donosi konačnu odluku. Oni je pripremaju. Ali istovremeno, preskočili ste tu priču oko amandmana koje smo ulagali, ulagali, ulagali i molili za neke amandmane, molili – od deset, jedan. Molili od sedam – jedan, pa od tri – jedan. Ne može nijedan kao zato što se dogovorilo Vijeće ministara. I u tome je suština priča. Da se bez razgovora, da se bez priče, pod pritiskom, da se mora. Gospodo, više se ništa ne mora. O svemu se trebamo dogovarati i dogovoriti. Nije tragično, o očemu se ne dogovorimo, da nastavimo razgovore, pa ćemo se u narednom pokušaju vjerovatno dogovoriti, kao što smo imali ranije iz pet pokušaja nismo uspjeli, u šestom se dogovorili. I šta je tu sporno? Ali je tragično da, kad bi neko od nas izgovorio, nećemo razgovarati i nećemo se dogovorati. To nećete čuti od nas. Ali istovremeno, ne možemo prihvatiti ni to: morate se dogovoriti i morate pristati na sve! Ne može.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić replika, isto tako.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ne znam koliko puta sam ovdje pozivao na iskrenost. Dakle, ne može se SNSD-u i nama inputirati da mi ako se ne slažemo sa nekim prijedlogom, da mi odmah atakujemo i rušimo BiH. Nije tačno. Ali nećemo više, rekao sam takođe bezbroj puta, dozvoliti da nas neko dovodi u poziciju i ponižava ovdje. Ja ću vam na jednom banalnom primjeru reći naše neiskrenosti. Takvo je vrijeme, ne znam kad će nestati, koliko mu je rok trajanja, ne možete, ljudi, očekivati da na Palama dođu Srbi i aplaudiraju orkestru koji bi pjevao ilahije i kaside, ne želim da vrijeđam nikoga, ne možemo očekivati da u Sarajevu u Skenderiji organizujemo festival guslara, to je nemoguće. Zato vas molim, hajmo realno pogledati situaciju – šta je problem oko ovog zakona? Zašto nije ostavljena, bez obzira što je nezavisno pravosuđe, mogućnost da sudovi u Bosni, odnosno u RS-u, imaju mogućnost da isti institut imaju? Zašto to nije ostavljeno da imaju zaštitu svjedoka?

Molim vas, je li vi, pitao sam kolege, čitate novine, vidite li pritisak javnosti, ne nas poslanika, da su potpuno nezadovoljni ljudi iz RS-a sa radom Suda BiH u segmentu ratnih zločina. I ponavljao ovdje bezbroj puta i rekao, ne želim nikog da vrijeđam - ne tražimo balans u količini počinjenih zločina, nego balans u količini pravde. Ali je nemoguće da za ovoliko godina rada Suda ni jedan jedini predmet ne dođe o stradanju srpskog naroda na taj sud. Kako da vjerujemo, nemoj nas prisiljavati ono što mi mislimo da je to tako a, vjerujte, naše kolege misle.

Dakle, šta želim da kažem? Stvarajući ove parlamentarne većine, mi nismo htjeli da budemo remetilački faktor. Moglo se zakočiti odmah na početku, nema većine bez SNSD-a. Ali smo upravo zbog BiH, da budemo konstruktivni, da budemo, eto, i kooperativni, da na bazi konsenzusa, dogovaranja, o čemu je kolega Kalabić govorio, da rješavamo probleme. I naravno o čemu je gospodin Živković rekao, pa nije to njegovo mišljenje i stav kako bi odmah mi srušili nešto u BiH. Hajte nam pomozite da zajedno sa vama gradimo BiH, a da nas vi ne ponižavate i te institucije u koje mi ne vjerujemo! Kad smo se dogovarali o bilo čemu, nego nam je uvijek neko podvalio neki prijedlog zakona da bismo mi ovdje vodili široke rasprave i šta će se drugo desiti – uvijek je kriva RS. Pa nije. Ljudi, pogledajte koliko je nadležnosti preneseno, još ćemo ustavnim promjenama, vidjećete šta će tek onda doći. Ako nam na ovakvim stvarima želite da prenesete nadležnost, a ponavljam, nećete da razgovarate sa Vladom RS-a i nadležnim institucijama, nemojte očekivati od nas, ljudi, da ovdje samo dođemo i što neko drugi kaže i da nam neki papir da mi odmah pritisnemo dugme: tako će biti. Ali, evo spremni smo za dogovor 24 sata oko svega u interesu BiH, ali ne možemo, ljudi, i nemojte od nas očekivati da sve radimo u interesu BiH, ako ne priznate RS i naše institucije. Pa mi otuda dolazimo. Nemojte tako raditi. Evo ja vas molim kao prijatelje, hajmo se dogovarati. Prihvatite to kao realnost. Šta će biti kad neko drugi dođe, sljedeći mandat, treći, četvrti, neću da sanjam o tome? Zato vas molim, nemojte nam više ovako raditi. Bezbroj je ovakvih bilo prilika, pa smo šutili, pa smo prihvatili, nemojte više, molim vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predsjedavajući, uvaženi poslanik, gospodin Niko Lozančić.
Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi članovi Vijeća ministara, ovo je klasičan primjer kad se fula tema skroz, zato sam se javio, pa repliciram svima onima koji su fulali temu.

Znači, mi ovdje danas govorimo o Prijedlogu zakonu o programu zaštite svjedoka. Imate u završnim odredbama, čini mi se da je zadnji članak pa, ako niste pogledali, pogledajte, tamo ćete vidjeti da već imamo takav zakon. Znači, ako ovaj ne usvojimo, imamo mi Zakon. Znači, hajte da budemo samo racionalni, znači možemo mi sad uzeti neko slovo iz zakona pa ćemo se svađati. Mislim, ako treba da se svađamo, o.k. Samo da se dogovorimo da ćemo tako, pa da svi damo doprinos a, ako hoćemo da pokušamo nešto uraditi, da vidimo kako ćemo uraditi.

Znači, ja sam razumio iz prijedloga ovoga zakona i, mislim, meni je žao što o ovom prijedlogu zakona ne raspravljamo, govorim o zakonu u prvom čitanju, što smo otvorili neke teme koje uopće nemaju veze sa zakonom. Znači, valja li ili ne valja zakon? Koliko nas ovdje u ovoj dvorani, ozbiljno pitam a da se niko ne povrijedi, zna šta znači program zaštite svjedoka? Šta je to uopće i kako se to realizira? Jel vi mislite da je BiH toliko velika da se u njoj može uspješno realizirati takav program? Mala, a možete misliti kad svedemo na niže sredine. Želi li neko od vas biti u programu zaštite svjedoka ovakvom, ovako kakav nudi se u BiH na čitav teritorij? Nesigurno, ma niko vam ne garantira ništa, mali prostor. Ne zato što nismo sposobni ljudi, što, pazite, to je zamjena identiteta, svašta se nešto događa tu, obitelji itd. BiH je mala. Govorim, mene interesuje – ali to bih razmišljao i pitao, međutim nema smisla pitati, jer smo otvorili neke druge teme – je li to podrazumijeva mogućnost ove organizacije SIPA-e, Ministarstva pravde itd. da se zaštita svjedoka organizira i izvan teritorija BiH? ... Možemo li, koliko to košta, kako ćemo to realizirati, imamo li ljude osposobljene za takav program zaštite? Ako hoćemo istinski program zaštite svjedoka i ako hoćemo istinski ono što su mnogi pominjali, ali kroz druga obrazloženja, evo imamo, ne znam ni ja koliko više, ne usuđujem se izgovoriti, tisuća neprocesuiranih osumnjičenih za ratne zločine. Imamo, kažu, po svim istraživanjima, korupciju, po korupciji smo naj, na prvim mjestima na svjetskim rang-listama. Kažu da ima i organiziranog kriminala. Što bih ja volio doživjeti u ovoj državi, pa makar to bilo i neopravdano, samo da pokušamo makar jednom da funkcioniramo kao organizirana država.

Vi ste čuli, ja sam sinoć čuo pa pretpostavljam da ste i vi čuli, u nama susjednoj državi dogodilo se nekoliko ubojstava vrlo problematičnih, u vrlo kratkom razdoblju. I sinoć premijer te iste države izlazi deset do osam – ne znam šta mu je značilo ono deset do osam, mogao je i u osam i prije ali, evo govorim, deset do osam izlazi, i kaže - odlučio sam da smijenim ministra unutarnjih poslova i ministricu pravde, jer neko mora odgovarati za stanje u ovoj državi. Možda ljudi nisu ni krivi ni dužni, ali očigledno je da neko mora odgovarati zato što ljudi nisu zadovoljni, ne osjećaju se sigurno. Volio bih nekad to doživjeti u ovoj zemlji, ali da prestanemo razmišljati je li to ministar iz HDZ-a, ili ministar iz SDA, ili ministar iz Stranke za BiH, ili ministar iz bilo koje druge stranke, da konačno postavimo nekakav sustav odgovornosti.

I maloprije smo govorili pa smo od toga razvili čitavu priču ko kome vjeruje, ko ne vjeruje ... Ma nama ovako kako radimo, je li vi znate da nama građani ne vjeruju!? Mislim, pazi, je li vam to problem? Znači, hajde, evo ne vjerujem ja ministru, ne vjerujem ni jednom zastupniku, ali pazite, ništa meni nije bolje, ništa meni ljudi neće zbog toga više vjerovati, zato što ja ne vjerujem nekom od vas ili u neku od institucija koje ćemo mi ovdje ocjenjivati. Nama će ljudi vjerovati onog trenutka kad počnemo nešto korisno raditi za njih i ja sam svjestan da nam prije toga neće početi vjerovati. Ovaj zakon i sve druge, evo govorim, ja se ispričavam svima, ne želim nikog povrijediti, ne želim nikom predavanja držati, ali uistinu ovaj zakon nije, po meni, uopće politički zakon. Znači, nema on političke težine, on ima nekakve, ne nekakve vrlo stručne težine i tu sad vidjeti je li on može zadovoljiti nešto što se zove 'Program zaštite svjedoka'. Hajmo vidjeti, ako treba javnu raspravu, organizirati, malo čuti iskustva drugih država, mnogo razvijenijih koje to odavno imaju, da vidimo jesmo li mi. Kod nas je bilo zlouporabe tog sustava, znamo to, ali da vidimo upravo možda zato što nemamo dobar zakon, ne ovog zakona, ne ovog sustava, znači u nekim drugim ranijim slučajevima. Znači, da vidimo kako osigurati da taj sustav uopće služi svojoj svrsi, da osigura bolji rad organa gonjenja, pravosudnih organa i da osigura istovremeno i zaštitu onih koje pozivamo da svjedoče u određenim, posebno, delikatnim predmetima. Jer ovaj program se neće odnositi na prometne nezgode. Znači, on se odnosi na puno složenije slučajeve. Ako se želimo u ovoj državi baviti takvim pitanjima, neće nama biti puno tih programa i dobro je da razmišljamo možemo li i imamo li uopće osposobljene agencije koje mogu kvalitetno ovaj program provesti bez obzira jesu li one u Sarajevu, Banja Luci, Mostaru ili bilo gdje drugo, jer mislim da kapacitet ove države i finansijski i prostorni itd. jedna dobra agencija sasvim dovoljno može zadovoljiti, ako bude dobra, a možemo ih imati pet, ako budu loše, neće valjati.

Hvala lijepo.

Imamo prijavljene još za replike, uvaženi zastupnik Bešlagić, pa uvaženi zastupnik Ajanović.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, da nije tragično, bilo bi smiješno. Smiješno, što se postavlja da se ovdje nekom postavlja ultimatum. U ovom parlamentu je davno postavljen ultimatum koji trebamo riješiti – prenošenje nadležnosti. To je ultimatum od koga vi polazite uvijek i ja se s vama slažem, ako je u Dejtonskom sporazumu tako. A onda smo se dogovorili da Vijeće ministara rješava to pitanje na način koji je najpodobniji. Odlaskom u Banja Luku, odlaskom u Sarajevo u Federaciju da razgovaraju i da kažu šta se to prenosi, jer mi ovdje traćimo vrijeme džabe, mi donosimo zakone koji padaju. Vijeće ministara profiltrira, dođe ovdje, zakon padne. I dobro ste Niko rekli, mi imamo ovaj zakon, ovdje se samo traži poboljšanje, Prema tome, nije u pitanju prenošenje nadležnosti već poboljšanje zakona.

Druga stvar, molio bih kolege iz RS-a, naročito, da ne upoređuju RS sa državom BiH, neka je upoređuju u sistemu sa Federacijom gdje se ja s vama apsolutno slažem da određeni sistemi u RS-u su daleko bolji i funkcionalni nego što su u Federaciji. A ono što ne valja u Federaciji, hajmo ovdje u Parlamentu da se potrudimo da popravimo ako treba i mijenjamo i sa takvim prijedlozima imat ćete apsolutnu podršku mene i SDP-a. Molim vas, u tom smislu

nemojte upoređivati RS i državu BiH, nisu identični. Prema tome, mi smo Parlament BiH, a sve usmjerenje ka poboljšanju institucija BiH, mislim da ovaj parlament ima ingerencije, ima pravo i ja pozdravljam svaki potez koji će dovesti do toga da se to poboljša.

I, na kraju, želio bih da naglasim da sam se našao u dilemi da li uopšte mi imamo parlamentarnu većinu nakon ovih diskusija kolega iz SNSD-a da nema nikakvog kontakta i dogovaranja oko rješavanja određenih stvari koje bi se morale rješavati ne samo pred sjednicu nego ovo što ste vi rekli, maltene, stalnim kontaktima Banja Luke, Sarajeva, govorim Federacija i državnog, odnosno ovoga Vijeća ministara BiH. Ako toga nema, mislim da mi stvarno džabe vrijeme trošimo, jer sve što dođe iz Vijeća ministara, ja sam sretan, ja sam mislio da je to prošlo, da to ima svoje veličine.

Ja ću vam samo spomenuti jedan primjer koji je neki dan Matić rekao, samo zbog toga što je zakon koji je prošao na Vijeću ministara nije usvojen u Parlamentu, jer je SDP bio protiv toga zbog neke bukvalne stvari. Gospodin Matić je podnio ostavku koja je moralna bila ostavka. Ako se ovdje tako radi da prođu zakoni na Vijeću ministara, ovdje nema ništa, mislim definitivno da bi parlamentarna većina morala još jednom razmotriti, a Nikola Špirić, mislim da bi moralno, kao čovjek koji je, ja bih rekao, sposoban da vodi posao, ne prolaze ti zakoni, da podnese ostavku.

Međutim ne sugerišem, nego sugerišem da idemo na usvajanje zakona. Ako ne prođe, postoji Zakon, ali vas molim samo u ovim stvarima da se ponašate da poštujemo sve to što imamo regule, a mislim da se može dogovoriti. Mislim da se može dogovoriti ako ima dobra volja za dogovor. Ja u ovom trenutku vidim da taj, evo kako su i rekle kolege, taj dogovor ne postoji, što drugim rječima znači: ovaj parlament će samo provoditi neke periferne stvari koje u principu ne donosi dobitak za građane BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović: replika.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, istina je da se u ovom parlamentu treba o nekim stvarima dogovarati, ali određeni ljudi, a prije svega Drago Kalabić treba da shvati da su se neke stvari dogovorile već mnogo, mnogo prije, koje, nažalost, ni meni nisu drage, da su se tako dogovorile. Jer volio bih da su se drugačije dogovorile, pa da su napravili državu BiH takvu da se mi ne moramo danas svađati oko toga da li trebamo uraditi ovo ili ono. Dogovoreno je, znači od nekih drugih ljudi i o tome ne trebamo više da pričamo, a to je da je BiH država.

Prema tome iz te države, iz te države koja postoji, Drago Kalabić i neki drugi, bez obzira što žive u RS-u, nose pasoš BiH ili možda, pošto imaju pravo da imaju pasoš i druge, susjedne države, možda i taj pasoš nose. Znači, nema nekih stvari o kojima se možemo dogovarati, one su već dogovorene, imaju neke stvari koje možemo popravljati, a što se tiče ovoga država BiH mora

da štiti i da vodi 'Program zaštite svjedoka'. Ne zašтите Srbina, zašтите Bošnjaka ili zašтите Hrvata, nego zašтите svjedoka, čovjeka koji hoće da bude zaštićen, hoće da kaže istinu bez obzira gdje on živio, da li on živio u RS, u BiH, da li živi u Sarajevu ili u nekom drugom mjestu. Prema tome, tu nema nikakvih, nikakvih, ama baš nikakvih, po meni, prenosa nadležnosti. Te su nadležnosti date državi BiH. A hoće li na nižem nivou biti još zašтите i još bolje zašтите? Pa mislim da je ministar obrazložio da nema nikakvog straha da sudovi, koji su nižeg ranga, da ne mogu da donesu odluku o zaštiti nekog svjedoka kojeg oni uopće ispitaju. I mislim, hajte da završimo ovu stvar onakva kakva jeste, a to je da završimo ovaj zakon, da ga prihvatimo kao takvog i da nastavimo da radimo o drugim zakonima.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Kalabić.

DRAGO KALABIĆ:

Ja ne znam, uvaženi kolega Ajanoviću, jeste li Vi to dobro skontali prvo što ste rekli i ja bih dobar dio tog mogao prihvatiti. Ono o čemu su se neki dogovorili da ne diramo, evo to je dogovoreno. Znači i o ..., ako sam Vas dobro razumio, nema ni mjesta za dogovaranje oko tog. I niste nikad čuli od mene da ja te stvari tražim da se mi o tome dogovaramo. Ali istovremeno, ja sam Vas razumio da je to završena priča, a da je ovo sad dio politike. Znači, ono oko čega smo se morali dogovoriti, to je završeno, ono oko čega ćemo se sad dogovarati, to je sad politika, i to je ostavljeno nama. Valjda mi, valjda mi priznajete da sam ja ovdje slobodan poslanik koji treba da ovdje odlučuje šta je dobro, šta nije, šta je prihvatljivo, šta nije, ja sam Vas tako razumio. A Vi ste htjeli vjerovatno da kažete da se i dalje mora dogovarati, da su i ovo stvari oko kojih ne može biti rasprave nego se mora dogovarati. Ali ste kazali ovo što meni odgovara: znači ovdje je moj stav neprikosnoven, ako smo demokratska zemlja, Vi ga morate poštovati na ekranu. U demokratiji se ništa ne mora. Ja sam to tako razumio i ja se tako i ... tako i ponašam.

Mi ovdje ona pitanja, o kojima Vi govorite da su se neki dogovorili, uopšte ne komentarišemo i ne postavljamo ih, ni pasoš, ni ne znam ni ja, ni granice, ni državu, ni, ali ispod toga je crta. Vi želite da te crte nema i da se jednostavno mi oko svega, oko svega moramo dogovoriti. Ili izvolite, Vi kažete gdje je ta crta gdje se meni ostavlja, kao poslaniku, da samostalno rasuđujem, odlučujem u ime građana ove zemlje koji su me izabrali. 18. hiljada ljudi je glasalo za mene da odlučujem ličnim glasovima, pored patrije, pored svega toga. Onda sam ja njima morao reći - ne, ja neću odlučivati svojom glavom, to i to ja moram uraditi, i vi se opredijelite kako hoćete.

Druga stvar, oko povjerenja i poređenja? Neće vama pomoći to što vi govorite da trebamo mi kao papagaji ponavljati država, država, država BiH, ona je suštinski takva kakva je, da li mi ponavljali ili ne ponavljali i nisam to nigdje čuo, to se samo, mislim da postaje kontra, kontraproduktivno. Nije ovdje stvar RS i BiH, ovdje je stvar demokratskih dogovora unutar BiH. E, druga je stvar što vi RS doživljavate kao, kao nešto sporno, nešto što se ne bi trebalo dogovarati i nešto što je u startu negativno i onda imate taj problem. Ja koristim samo svoje demokratsko pravo koje su mi dali oni koji su se dogovorili da o nečemu dam glas ili ne dam

glas. To što vi to šminkate nekom većinom ovom ili onom, ili nekom pričom da je to, nažalost nije tako, ja bih volio da je drugačije, imate građane, imate ankete, jer vi se sjećate kad je ovdje bilo riječi o institucijama BiH i ugledu tih institucija, sjećate se priče kad je bila priča oko plata i oko svega, do koje je mjere dovedena institucija državnog poslanika u ovom parlamentu – uvaljana u blato. Je li se i tad trebalo razmišljati da je to poslanik ove države, pa da se tu malo kaže - čekajte malo, stanite. Tako da vrlo je teško to sve posložiti na način kako ste zamislili, ali meni ne odgovara, meni apsolutno odgovara to što ste Vi rekli.

NIKO LOZANČIĆ:

Odgovor na repliku, uvaženi zastupnik Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Znači, uopšte nije bilo spominjanja RS-a što Drago Kalabić spominje. U mojoj je diskusiji spominjana država BiH kao, pod broj jedan, država koja je u Ustavu ... nastavlja da živi kao država. I ona kao država mora mene zaštititi kao zaštićenog svjedoka, da li ja bio i svjedočio u Sarajevu ili u Banja Luci, o tome je priča. Prema tome, to nije prenošenje nadležnosti, ta je nadležnost već data državi BiH. I priča je samo oko toga – da li se, jer si ti spominjao da li treba prenijeti nadležnost iz RS-a na BiH, ta je nadležnost data, data državi koja je napravljena i koja je u prvom članu Ustava rečena.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Izetbegović: replika.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dobro, što se tiče kafe ili kave nismo mi jedini koji možemo pozvati na kafu, je li, a vrlo rado ćemo popiti kafu i razgovarati o svemu i u pravu je gospodin Kalabić, treba više razgovarati.

Znate šta, što se tiče genetski modificiranih organizama, nuklearnog otpada, evo zašтите svjedoka, bolje je za svakog građana u BiH da je to na jedan unificiran način riješeno na nivou BiH, tu nema Srba i Bošnjaka itd. I mi se zalažemo za to. Znate, u vezi nuklearnog otpada, to treba riješiti na jedinstven način, sjećate se priče o tome gdje, gdje, koja su nadležna mjesta, da li da onaj iz Trebinja potegne do Banja Luke ili da ide u Mostar riješiti to pitanje. Mi naprosto mislimo da je to dobro za sviju nas, i za vas i za nas, i ne težimo tu da nešto uzmemo kapriciozno od RS-a, pa da to prenesemo bez razloga na državni nivo. A normalna stvar da imate pravo na svoje mišljenje i da budete nezadovoljni. I ako ste s pravom nezadovoljni sa vrlo važnom institucijom koja kontrolira kvalitet hrane, što je od vitalnog značaja za zdravlje ljudi, pa nas ubijedite, i mi ćemo biti zajedno sa vama nezadovoljni, pa ćemo mijenjati ljude, ali nećemo rušiti instituciju. I ja sam imao svoje razloge koje sam javno iznio: bio sam nezadovoljan sa radom Tužilaštva, evo u vezi sa napadom na mezar mog rahmetli oca, i prozvaio svoga ministra, možda i pretjerano, možda i bez razloga tako jako, jer sam bio nezadovoljan sa segmentom njihovog rada, ali neću rušiti instituciju, neću reći da im ne vjerujem, moram da im vjerujem. Mogu se mijenjati ljudi ali institucije moramo, za zajedničko dobro, podržati i graditi dalje.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Momčilo Novaković. Ali, greška je. Nema više, nema više zastupnika. Ima li zastupnika? Nema.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Je li replika? Još jedna replika, već sam nekima dao tri puta.

DRAGO KALABIĆ:

A vrlo kratko, ja se izvinjavam, s obzirom da je uvaženi predsjedavajući pomenuo važnost stvari, suštinsku oko ovoga zakona. Ovo je vrlo komplikovana stvar i nije to tako bezazleno i doći do rješenja kako ovo razriješiti. Vi dobor znate šta znači zaštićeni svjedok i vi znate kako su nekada komunisti rješavali tu situaciju u BiH. Nisu je bez razloga rješavali tako kako su je oni rješavali. I kakva su bila pravila, ne znam ni ja, i u službama bezbjednosti. I morate stebi stvoriti predstavu kako će se to ovdje rješavati i da to nije nimalo, nimalo bezazleno pitanje, i da je to vrlo osjetljivo pitanje, i da se oko tog pitanja treba, treba dogovarati. Oni koji znaju o kojoj materiji pričamo, treba da znaju, odnosno već znaju u kojoj mjeri je to komplikovano, i to nije jednostavna stvar, ovo, kao što pričamo oko Agencije za hranu, uzeo sam za primjer. Mi, mi smo reagovali, ne rušimo tu agenciju i žao mi je što konstatujem, ja bih volio da ona idealno radi, moja je želja ne da ju rušim, nego da dam ovakvim pristupom da ta agencija radi svoj posao, da bude. A evo, mi još uvijek konstatujemo da nije uredu i nismo preduzeli ni jedan korak šta da tu napravimo.

Ovdje je nešto drugo, ovdje je nešto drugo i oko ovoga pitanja koje je vrlo, vrlo osjetljivo. Vi znate ko se sve može desiti da bude zaštićeni svjedok, vi znate u kakvoj poziciji se taj svjedok može instrumentalizovati. Vi znate ko kontroliše pravosuđe, da je još uvijek ... pravosuđe u BiH. Činjenica je, nama to ne služi na čast, valjda se svi slažemo oko tog, ja nemam ništa protiv stranih sudija i tužilaca, ali volio bih da ova zemlja dođe u situaciju da ih nema, sada ih ima. I onda, imate sa svih strana, svako iz svojih razloga je nezadovoljan, svako iz svojih razloga, ali postoji jedno opšte nezadovoljstvo. I ja bih volio da prekinemo tu priču da nas građani demantuju i da kažu zadovoljni su, zadovoljni su pravosuđem. Ne može čovjek iz Prnjavora biti osuđen na tri meseca zatvora, a nekoliko desetina miliona maraka je utajio poreza ovoj državi. Ovdje je završio tu priču u Sarajevu, nije je završio dole, ovdje je tu priču završio, a nas je oštetio. Kad kažem nas, sve nas je oštetio, nas dolje pogotovo. I to je javna priča i po Prnjavoru i svugdje kako je postignut taj dil. Svi to vi dobro znate i o kome se radi i kako se to desilo, ali kao to je naš dolje problem, nije to naš problem. To je problem cijele ove države i ako budemo ćutali o tome možemo mi prihvatiti i da o tom razgovaramo.

Izvinjavam se.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi ministar Sadović je tražio riječ.

TARIK SADOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedavajući.

Ja sam se javio samo da demantiram neke tvrdnje kojima sam veoma razočaran, a koje su iznesene od strane uvaženih poslanika. I s indignacijom zaista odbacujem tvrdnje u Parlamentu da je ovaj zakon nekome podmetnut, da je on prevara itd. Ja vam tvrdim da o tome nije riječ.

Prije svega, radila je multietnička radna grupa na izradi ovoga zakona. Pozvani su svi koji su htjeli i željeli da učestvuju i da poboljšaju stanje. Evo, da vas podsjetim i na neke činjenice ako u ... tom našem nekakvom teškom naslijeđu i te nacionalne stvari još uvijek igraju jako veliku ulogu: da je vršilac dužnosti glavnog tužioca Srbin, da je direktor SIPA-e, dakle u kojem se nalazi Odjeljenja za zaštitu svjedoka, Srbin, da je šef Odjeljenja za zaštitu svjedoka Srbin. Dakle, pazi, to su ljudi iz RS, nisu oni odnekud iz neke druge države. Da su u procesu izrade zakona konsultovane te institucije, da smo na Vijeću ministara jednoglasno usvojili ovaj zakon, da je ministar Nović imao neke primjedbe koje sam sve prihvatio. Dakle, meni jednostavno nije jasno da li više postoji racionalna osnova za vođenje politike.

Poslije jučerašnjeg iskustva sa padanjem dva zakona na Komisiji, recimo jedan je 'Zakon o graničnoj kontroli' gdje je Komisija rekla: Izvolite se dogovorite tamo sa jednom organizacijom. Mi sjeli ispred Ministarstva, sve dogovorili što je trebalo. Pazite, recite nam onda argumente koji opredjeljuju nekoga da kaže - ja sam protiv. Pa ne može vođenje politike biti - ja sam protiv nečega - da nemam argumenata zašto sam protiv. Ne možete radi apstraktnih razloga reći - ja sam protiv ovoga. Ako imate argumente, svaki ćemo argument uvažiti. Ali pazite, osporavati recimo principe ovog zakona kao što mi se jučer desilo, a Zakon već postoji, važi Zakon, to nema logike nikakve.

Zato vas molim, dakle bez obzira kakva će biti sudbina ovog zakona, da li prošao ili ne prošao u dalju proceduru, postoji nekakav zakon kakav jeste, on reguliše ovaj stanje. Ja vas molim, dakle i nemojte shvatiti pretenciozno ovo moje, olakšajte i nama u Vijeću ministara. Pazite, pa i mi se tamo trudimo da donesemo neke zakone i, vjerujte, ima dosta žuči koje mi ne pokazujemo, prolijemo je gdje treba, ali završavamo neke poslove bez obzira koliko je donošenje zakona težak posao. Ja vas molim u Parlamentu da nam u tom smislu pomognete. Ako ne valja ono što smo mi u Vijeću ministara dogovorili, mijenjajte, mijenjajte na način na koji vi mislite. Ali najgore je ako zakoni padaju. Onda se stvara zaista, zaista jedna loša atmosfera. Pazite, ne možete – svi se mi dugo bavimo, evo kolega Drago Kalabić, kolega Jovičić, dugo se mi bavimo politikom – neshvatljivo je da imate u Vijeću ministara glasanje za jedan zakon, a da iz iste stranke i poslanici glasaju suprotno, to je, to je politički neshvatljivo. Ne možete nikakvim argumentima objasniti da to nije tako. I nemojte se ljutiti što vam ja ovo kažem i vi bi meni ovo sigurno rekli, i to bi mi nabili na nos sto puta više da je obrnut slučaj. Ovo je dakle Parlament gdje se vagaju argumenti, ja vas molim još jednom, dakle da u smislu donošenja odluke, gospodine Kalabiću, o kojoj vi pričate, zaista imate ogromno povjerenje građana da vas rukovode argumenti za i protiv, a ne apstrakcija ili, ne znam ni ja, nešto drugo.

Evo, ja se još jednom zahvaljujem, predsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru.

Želio bi uvaženi zastupnik Husein Nanić, bio se prijavio za raspravu.

Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Žao mi je što nisam prije ministra, s obzirom da sam prijavio repliku na izlaganje gospodina Kalabića. Činjenica je da smo svi mi ovdje došli voljom birača, ne svojom, i da zastupamo određene politike. Međutim, ja sam pokušao u diskusijama kolega poslanika koji dolaze iz SNSD-a da nađem, koliko sam ja to kadar, razumno razlog zbog čega odbijaju ovaj zakon i imaju ovakav stav, ali na kraju kada je predsjednik kluba rekao da je to stručan zakon, da je to jako kompliciran zakon, da je to, s obzirom na iskustvo koje ima u svom životu do sada, zna težinu tog zakona, ja zaista u dosadašnjih pola sata rasprave nisam čuo ama baš nijedan argument o tome da neki element zakona ne valja, nego je to bilo da to treba; evo pa čuli smo da to možda neki općinski sud, lokalni, treba pružiti zaštitu svjedoka, znači da to ne treba dati na instituciju koja to; i u ovako maloj BiH pitanje je može li dati, a da to trebamo pustiti na nivo nekog lokalnog suda.

Ja zaista znam da ovaj zakon, i čvrsto sam ubijeđen, da nepoboljšavanjem stanja u ovoj oblasti da mi donosimo, nedonošenjem zakona donosimo zakon o zaštiti kriminalaca. I ja zaista u tom pravcu apelujem da mi ovu stvar probamo urediti, jer poruke danas koje idu i ono stanje koje imamo na terenu daje nesigurnost ljudima, časnim, poštenim ljudima koji bi htjeli dati doprinos da se kriminal u obrazovanju, u privredi i svim ostalim oblastima riješi. Mi šaljemo poruku nesigurnosti i ljudima da jednostavno odustaju od onih stvari gdje bi trebali pomoći državi BiH i građanima BiH.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jovičić: replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ja kada sam govorio da bi ovo trebala biti i stvar nadležnosti pravosudnih institucija RS-a, nisam mislio na Opštinski sud, niti Sud za prekršaje, jer znam da to njihova nije nadležnost. Međutim, vrlo često ovdje ulazimo u neozbiljne rasprave donošenja zakona, a nismo svjesni posljedica. Evo vam primjera, baš, ovaj institut zaštite svjedoka. Bezbroj svjedoka je iskoristilo ovaj institut i samo se služilo lažima da bi dobilo promjenu identiteta, drugi grad i državu, materijalno sve riješeno do kraja života itd. Ja ću vam reći – ne postoji vam nijedan institut da vas zaštiti ako će vas neko ubiti, pet hiljada ljudi da vas čuva, to je moj bio neki posao o kojem barem nešto znam. Naći će vas neko na planeti. Ali upravo ovaj institut, s obzirom kako smo mala zemlja, kako nije moguće sve ovo ispoštovati, ovaj zakon čak nije potreban ovoj zemlji. Zašto bi se neko plašio u svojoj državi da kaže istinu na sudu? Kakva je to policija, kakav je to pravosudni sistem da ne da zaštitu bez zaštite svjedoka? I tamo, ne znam, stavljanja nekih

kockica ispred glave i dozvoljene sve moguće laži. Sve moguće, jer imate time sve riješeno. Neka ste najveći, nikoga ne želim da vrijeđam, da nemate od čega da živite nigdje bolje nećete prosperirati kao ovdje, prijavite se kao zaštićeni svjedok i sve riješite probleme za sebe i porodicu, jer će vas oni prebaciti kao što je radilo Tužilaštvo u Hagu. To je ona bojazan o kojoj mi govorimo.

I želim da još nešto kažem. Pa nismo mi došli ovdje u Parlament da mi ne znamo šta je BiH i ne stavljamo mi RS kao da mi ne znamo šta je entitet. Mi stalno ponavljamo – poštujemo Ustav kao legalisti i BiH, ovo je naša zemlja u čijem sastavu je i RS. I hajmo se evo dogovarati sa Federacijom. I, kada se dogovore ta dva entiteta, da mi ovdje onda to ili riješimo ili ne riješimo. Time ne želimo da kažemo da Savjet ministara koji smo mi evo izabrali, parlamentarna većina, ja vam iskreno kažem za sebe – ja ni sa jednim ministrom ne komuniciram, niti znam šta oni rade. Ni sa jednim, da li bio Bošnjak, Srbin, Hrvat, jer kako ću raditi ako, evo, ne želim da napadam ministra koji zaista dobro radi, ako u njegovom kabinetu nije ispoštovana nacionalna struktura zaposlenih, kako ja dalje da raspravljam sa bilo kim u njegovom kabinetu. A tražim od 2. sjednice da se na nivou institucija BiH ispoštuje nacionalna struktura. I u tom tužilaštvu i u sudu nije ispoštovana, to nije nama, gospodine ministre, garancija ako je trenutno i tužilac i tamo ovaj, ma ne zalažemo se mi da to moraju biti Srbi, jer oni za dvije godine ili četiri, koliko je mandat, neće biti. Ne pravi se zakon za Srbe, Bošnjake, Hrvate za dvije godine ili tri koliko su oni na mandatu, nego za duži rok. Zato neozbiljno ulazimo u sve ove zamke i zato sam rekao da je zamka, a ne da nam je neko podvalio što mi ne znamo čitati.

Koga će zaštititi ovaj zakon, koga i na koji način? Iskoristit će opet oni koji će zloupotrijebiti ovaj institut i lagati kao što se u 99% slučajeva to iskoristilo i zloupotrijebilo u najvećoj sudskoj instanci koja je daleko od ove zemlje. A mi smo mali, ne možemo mi kopirati njih.

Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Šta je, rasprava ili?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Ispravka netočnog navoda? Replika, evo izvolite, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Pa vidite, ljudi, niko ovdje nikoga niti prisiljava niti može prisiliti na bilo šta. Ja vas molim, dakle ovaj zakon ukoliko danas ne bude imao podršku pet ljudi iz RS-a će pasti i mi znamo svi – ja nemam namjeru, vjerujte mi, da bilo koga ubjeđujem – da je ovaj zakon dobar. Ako će zakon pasti u prvom čitanju, ovo je danas prvo čitanje, onda je on gotov, nema ništa od

njega. Dajte, evo neka se skine sa dnevnog reda danas, ja to uvijek pokušavam kada vidim ovu situaciju, iskonsultujte se s onima kome vjerujete od stručnjaka. Evo, ja nikog niti želim da varam, niti mi je to kad padalo napamet. Govorio sam iskreno, a očigledno je da nema tog povjerenja koje može, recimo, da dovede u poziciju nekoga da glasa za ovaj zakon. Iskonsultujte se i dajte onda dođite ovdje da se očitujemo oko ovoga zakona.

Ja vam tvrdim da ovaj zakon treba. Svima nama treba, i Vama, gospodine Jovičiću, i meni, i svakom od, neznam ni ja, preko četiri miliona ljudi koji žive u ovoj zemlji. Jedno je zaštićeni svjedok, drugo je program zaštite svjedoka. Entiteti imaju pravo na te zakone. Ovaj program ne obavezuje nikoga, ... daje pravo samo nekome. Nemojte da ponavljam onaj dio svoje diskusije, nemojte, dakle isključiti pravo svakom čovjeku ove zemlje da u datom trenutku kaže - ovo je slamka za koju ću se ja zakačiti. Da ne pričamo sada kakve su sve moguće životne situacije, čovjek ni kriv ni dužan nađe se u toj poziciji. I onda Boga moli da se uhvati za nešto da dođe u poziciju. A mi živimo, gledali smo film, fala Bogu do sada toga nismo imali u nekoj pretjeranoj količini u BiH, gledamo mi šta se dešava po svijetu, pratimo filmove, pratimo događaje.

Dakle, jedno je zaštićeni svjedok, jedno je program. Kada se iskonsultujete, onda dajte da dođemo da o tome odlučujemo, da ga danas ne rušimo, jer neće proći.

Eto, toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Kalabić: rasprava.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, vrlo ću kratko s obzirom da je sve rečeno. Žao mi je što na ovaj način, ali dvije stvari moram da kažem. Ministar je pominjao kao osnovu za dogovor da je jak argument što je to bila multietnička radna grupa. U ovoj situaciji kada imamo ovakve političke odnose, to bi moralo biti nešto jače od radne grupe. Mislim da je vrijeme radnih grupa, na ovakav način, prošlo i da se one na ovom nivou ne bi trebale pominjati. Mi ne ulazimo u to kako je došlo do same izrade početnog koncepta zakona, bilo kojeg, ne govorim sada samo o ovom zakonu, ali mislim da je i vama ovdje potpuno jasno da je postalo degutantno pozivati se na radne grupe, a izbjegavati drugu vrstu dogovora, drugu vrstu dogovora koja garantuje usvajanje zakona, jer i tu neko sa nekim ne komunicira ili neće da pripremi uslove koji nama omogućuju da donosimo odluke. Znači, da donosimo odluke bez obzira šta mi o tome, šta mi o tome mislili.

U ovoj priči, takođe, da mi sada ne bacamo neku demagogiju kako ćemo ovdje riješiti bog zna šta, ovo je zaista ozbiljna rasprava i nije niko rekao kakav će biti rezultat. Ovo je prvo čitanje, ovo je prvo čitanje. Ja sam ranije rekao: kako se mi određujemo, tako pričamo i o amandmanima, pa da vidimo ... kakva je priča oko amandmana, pa ... ne da zakivamo stvar, ali pogotovu nemojte da šaljemo ljudima poruku da ćemo time riješiti pitanje kriminala u BiH zato što ljudi idu otvorenih prsa i nude dokaze i ne traže nikakvu zaštitu i govore o kriminalu i nude dokaze na svim sudovima i to nije uvaženo, i to nije uvaženo. I sada ćemo mi, bježeći od te stvarnosti, da imamo taj problem da čovjek pred medijima i pred svima govori dokaze o kriminalu i kriminalcima. E, sada bi mi to kao rekli - ovo će to riješiti. Mislim, ovo jeste ozbiljna

stvar i oko nje treba raspravljati, naći nekakvo rješenje, ali je činjenica da to sa borbom protiv kriminala u ovoj fazi u BiH nema puno veze zato što mi ne možemo riješiti otvorene dokaze gdje ljudi nude, bodu vas, prst guraju u oko sa gomilom dokaza o kriminalu i o svemu tome. Kada iscrpimo to što oni nude, e onda ćemo negdje naći, vjerovatno, ovo o čemu je govorio gospodin Džaferović, nekoga ko će se možda uhvatiti i za takvo nešto pa će govoriti da traži tu zaštitu, zato što masa ljudi hoda ulicama i nudi tužiocima i sudijama dokaze. Ovi očito, ne znam, da ne elaboriram iz kojih razloga ih ne mogu prihvatiti ili ne žele ili ne mogu ih na neki način obraditi.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na devetu točku dnevnog reda:

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Vijeće ministara je 30. srpnja 2008. godine u proceduru dostavilo prijedlog ovog zakona. Za nadležno povjerenstvo Kolegij je odredio Zajedničko povjerenstvo za europske integracije.

Ustavnopravno povjerenstvo je 11. rujna dostavilo Mišljenje o ustavnopravnoj osnovi. Nadležno povjerenstvo je Mišljenje o načelima dostavilo 23. rujna 2008. godine. Povjerenstvo je, kao što ste vidjeli, prihvatilo načela predloženog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ima li ispred predsjedatelja itko?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Znam ja da je jednostavan, ali ja ću pitati Dom želi li voditi raspravu bez nazočnosti predlagatelja. Znači, želi li Dom, pitanje je, odgovor „za“ – znači da želi, odgovor „protiv“ – da ne želi.

Pripremite se za glasovanje.
Glasujte sada.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Želi li Zastupnički dom voditi raspravu o prijedlogu ovog zakona bez nazočnosti ovlaštenog predlagatelja? Je li dovoljno jasno pitanje?

Izvolite, pripremite se za glasovanje.

Glasujte sada!

12 glasova „za“ ... nemamo većine za ovaj zahtjev, entitetske.

Nemamo potvrđeno izjašnjavanje o prijedlogu da se vodi rasprava o ovom zakonu, i kao i sa zakonom iz točke 5. – ostavit ćemo do kraja zasjedanja dok se ne pojavi netko.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Želi li netko da utvrđujemo kvorum?

Prelazimo na 10. točku dnevnog reda:

Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine – predlagatelj: Ustavnopravno povjerenstvo (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Ustavnopravno povjerenstvo je predlagatelj ovog zakona. U proceduru je dostavljen 25. srpnja. Predlagatelj je tražio žurni postupak, ali Dom na 33. i 34. sjednici nije prihvatio niti žurni, niti skraćeni postupak. Prema tome, razmatra se u redovitoj proceduri.

Za prijedlog ovog zakona nadležno je Ustavnopravno povjerenstvo. Mišljenje o ustavnopravnoj osnovi i načelima mjerodavno povjerenstvo dostavilo je 11. rujna. Povjerenstvo je dalo pozitivno mišljenje o ustavnopravnoj osnovi i podržalo načela predloženog zakona.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Želi li, u ime predlagatelja, uvaženi predsjedatelj povjerenstva Šefik Džaferović?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, radi se, ja sam već, čini mi se, u dva navrata objašnjavao u čemu je ovdje stvar. Radi se o zakonu koji je tehničke naravi, koji zapravo reda kako treba, nakon izmjena i dopuna, odredbe izmijenjenog ZKP-a, dakle reda članove, nomenklaturu, ništa više, usklađuje. To je bila obaveza nas u Ustavnopravnoj komisiji i mi smo se odlučili da izađemo ovdje sa ovim prijedlogom zakona.

Ja vam predlažem da ga prihvatite. ... ništa on ne uređuje novo u odnosu na ono što je Parlament, izmjenama i dopunama ovog zakon, već prihvatio.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam prijavljenih za raspravu. Želi li netko raspravljati? Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. točku dnevnog reda:

Ad. 11. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, s Mišljenjem Ustavnoopravnog povjerenstva – predlagatelj: zastupnik Jerko Ivanković Lijanović (prvo čitanje)

NIKO LOZANČIĆ:

Zastupnik Jerko Ivanković Lijanović je 1. rujna 2008. godine dostavio Prijedlog zakona iz ove točke, sa Zahtjevom za žurni postupak, sukladno članku 127. Poslovnika.

Na 34. sjednici Dom je razmatrao Zahtjev za žurni postupak. Nakon što nije usvojen ovaj zahtjev za žurni, Dom nije usvojio ni skraćeni postupak. Prema tome, ovaj prijedlog zakona razmatramo u redovitom postupku.

Nadležno povjerenstvo je Ustavnopravno povjerenstvo. Mišljenje ovog povjerenstva dobili smo 22. rujna. Povjerenstvo je u Mišljenju konstatiralo da postoji valjana ustavnopravna osnova, ali nije prihvatilo načela predloženog zakona.

Mi, prema tome, raspravljamo i odlučujemo o Mišljenju ovog povjerenstva koje nije prihvatilo načela predloženog zakona.

Otvaram raspravu o Mišljenju Ustavnoopravnog povjerenstva. Želi li predlagatelj zakona? Želi. Izvolite.

Uvaženi zastupnik Jerko Ivanković Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Kolegice i kolege zastupnici, uvaženi gosti, kako je dobro kada zastupnici predlažu zakone, nikada se ne može desiti da predlagatelj nije na sjednici. Uvijek tu, uvijek možemo raspravljati, to bi možda bila dobra praksa da je počnemo primjenjivati i u većem obujmu nego do sada.

Ja ću u tri područja ukazati koje možda ova komisija evo nije sagledala dovoljno i gdje bi možda bilo dobro odbiti Izvješće ove komisije, a prihvatiti zakon u prvom čitanju. On praktično regulira pravo ili obavezu glasanja gdje imamo preko 30 zemalja u svijetu koje su uvele obavezu glasanja na izborima, a ne samo pravo kao što je kod nas u BiH. To čak imaju zemlje sa

velikom demokratskom tradicijom i neke su to uvele, čak, prije 70-80 godina, i ja mislim da bi jako bilo dobro, pošto mi imamo mladu demokraciju u BiH, da i mi uvedemo obavezno glasanje kao što je to u tim zemlja.

Drugo područje regulira sankciju za one koji ne poštuju tu obavezu. U većini tih zemalja je ta sankcija financijske prirode, da se neko kazni ako ne izađe na izbore, u nekima čak im se uskraćuju neka prava prilikom izbora na neke dužnosti u narednom periodu. S obzirom na ekonomsku situaciju u BiH, ja sam smatrao da kazne ne bi bile primjerene za naše građane zato što ne izlaze na izbore, nego dapače da imamo tu obrnutu situaciju – da ljudima nadoknadimo troškove. Mnogi će se upitati odakle ti novci, kako namaknuti novce? Ali kada pogledamo naš vanjskotrgovinski deficit, kada bi 1% samo sredstava, koje izgubimo kroz taj vanjskotrgovinski deficit, može pokriti sve troškove svih birača koji bi izlazili svako dvije godine na izbore. A čak ovaj zakon, ovako formuliran, ima možda neki mali sitni i socijalni karakter da i građani ove zemlje od ove države svako dvije godine dobiju nešto novaca.

Iz ovih razloga, ja mislim da bi bilo dobro odbiti Mišljenje ovog povjerenstva i u biti prihvatiti zakon u prvom čitanju a onda amandmanski, ako ko ima sugestija, da se on popravi, dobro su došli.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uime Povjerenstva, pošto raspravljamo o Mišljenju Ustavnopravnog povjerenstva, uvaženi predsjedatelj Povjerenstva Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Znači, kolegice i kolege, ja vas pozivam da podržite negativan Izvještaj Ustavnopravne komisije, jer ovaj zakon kojeg je predložio uvaženi kolega Lijanović nije moguće prihvatiti. Dakle, on predstavlja, on je potpuno suprotan konceptu izbornog sistema koji postoji u BiH a zove se Prijedlog zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona. Dakle, on je potpuno suprotan tom konceptu. Naš koncept je potpuno drugačiji.

Tačno je da postoje neke zemlje u svijetu, evo nekidan smo čuli, recimo Australija, gospodine Lijanoviću, da Vam pomognem, dakle Australija – ovdje je grupa, odnosno predsjednik Senata Australije u BiH – oni imaju obavezu, dakle oni imaju obavezu da glasaju i imaju propisane sankcije za one koji ne glasaju. I sada se tu može voditi jedna velika rasprava – šta je zapravo demokratija? Da li je demokratija kada, demokratski je naravno kada imate vlast za koju se izjasne svi koji žive u toj zemlji ali da li je demokratskije ostaviti nekome na volju da iskoristi neko pravo ili ne ili ga sankcijama prisiljavati na to, to je sada velika rasprava na tu temu, na temu demokratije, i ja ne bih da ulazim u tu stvar, ali Vi nama, zapravo, ne nudite ni takav zakon. Ja mislim da je naš sistem u BiH bolji. Rekao sam to i našim prijateljima da mislim da je bolji, jer i neizlazak na izbore je glasanje, dakle kada čovjeku omogućite pravo. Ali Vi ne nudite ni to ovdje, Vi ovdje nudite samo nagradu, ovdje Vi, ko dođe dobije 100 maraka i nema nikakve sankcije. Pazite, Vi ne nudite koncept obaveznog, mi ne možemo ni o tome govoriti.

Prema tome, da ne govorim sada, da ne govorim ja da je ovo potpuno iščašeno iz ekonomskog ambijenta BiH. Mi svake dvije godine imamo izbore u BiH, najmanje svake dvije godine i svake dvije godine treba izdvojiti po 300 miliona maraka, 100 maraka puta 3 miliona birača je 300 miliona maraka svake dvije godine. Za četiri godine 600 miliona maraka samo na to. Mislim to je drugi apsurd koji je potpuno neprihvatljiv. Ove priče o umanjenju spoljnotrgovinskog deficita, povećanju suficita itd., mislim to su, vidite i sami kako to ide.

I treća stvar, dakle ukoliko bi se u BiH usvojio ovakav koncept, onda bi se morao sistemski promijeniti kompletan izborni sistem BiH, a ne ovako jednim članom, kako se sve to u narodu kaže, probati čvaknuti Izborni zakon pa onda napraviti konfuziju. Rješenja ti moraju biti konzistentna.

Evo, ja sam mislio da se Vi stvarno šalite kada nudite ovo. Vidim da ozbiljno mislite pa sam sada morao da Vam ozbiljno odgovorim.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Momčilo Novaković je prijavljen.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja nisam podržao ovaj zakon u Ustavnoj komisiji. Danas ću podržati Izvještaj Ustavne komisije. Međutim, moram reći da nije ovo baš ni suludo sve.

Naime, na neki način, ovaj zakon, u dijelu, predstavlja legalizaciju aktivnosti koje su stranke na vlasti vodile u ovoj izbornoj kampanji, a s druge strane on ima socijalnu crtu i crtu pravednosti, jer bi ono što je podijeljeno ravnomjerno sa svima po 100, a ne bi neki dobijali po 1.000 i po 2.000, a drugi nisu dobili ništa, a izašli na glasanje. Dakle, ima on tu dozu pravednosti u sebi, sadrži i legalizacije aktivnosti stranaka koje su na vlasti i, sa te strane, možda, u budućem vremenu treba napraviti analizu koliko su stranke potrošile para, pa ćete vidjeti da to i nije mnogo manje potrošeno, na ovaj način u izbornoj kampanji, od ovoga što je rekao gospodin Jerko.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 12. točku dnevnog reda:

Ad. 12. Izvješće o učešću pripadnika Oružanih snaga, policijskih i državnih službenika Bosne i Hercegovine u operacijama podrške miru za period od 1.9.2007. do 29.2.2008. godine

NIKO LOZANČIĆ:

Ministarstvo vanjskih poslova je 19. srpnja dostavilo Parlamentu Izvješće iz ove točke. Kao što ste mogli vidjeti u materijalu, Izvješće su usvojili i Predsjedništvo i Vijeće ministara BiH.

Nadležno Povjerenstvo za obranu i sigurnost Mišljenje o Izvješću dostavilo je 11. rujna 2008. godine. U Mišljenju nadležno povjerenstvo predlaže sljedeće:

- Da domovi Parlamentarne skupštine razmatraju i odlučuju o Izvješću sukladno članku 16. i 17. Zakona, da Izvješće usvoje bez dijela točke 7. koje se odnosi na odlučivanje o novim misijama pripadnika Oružanih snaga BiH u Avganistanu (Isaf) i Sudanu (Unamid) kao u Mišljenju, te dijelu točke 8. koji se odnosi na odlučivanje o novoj misiji policijskih službenika u Sudanu (Unamid) kao u Mišljenju.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:
Molim.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Dalje, Zajedničko povjerenstvo u Mišljenju konstatira da je za nove misije potrebno da Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara predhodno donesu odluku koja će biti predmetom potvrđivanja u parlamentarnoj proceduri, sukladno članku 6.

Takođe, Povjerenstvo predlaže da se donese odluka o opravdanosti i razini sudjelovanja u operacijama potpore miru za 2008. godinu kao što je navedeno u točki 3.3. Mišljenja Zajedničkog povjerenstva.

I na kraju Mišljanja:

- Zajedničko povjerenstvo domovima predlažu usvajanje sljedećeg zaključka koji je jednoglasno prihvaćen od ovog povjerenstva, koje glasi:

‘Budući da je Izvješće ponovno dostavljeno uz znatno kašnjenje, izražava se nezadovoljstvo zbog nepoštivanja rokova za izvješćivanje od nadležnih institucija, što je nužno promijeniti u idućem razdoblju, tako što će za svako izvještajno razdoblje biti obvezno

dostavljanje izvješća u parlamentarnu proceduru u razdoblju od 60 dana nakon isteka izvještajnog perioda.’

Evo, iznio sam sve dijelove ovog sadržajnog mišljenja Zajedničkog povjerenstva.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih, nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

MOMČILO NOVAKOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ:

Povodom čega? Pitanje, uvaženi zastupnik Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... Ovdje je Zajednička komisija predložila da se usvoji Izvještaj bez dijela tačke 7. koji se odnosi na odlučivanje o novim misijama pripadnika Oružanih snaga BiH u Avganistanu, 10, 5 do 10 podoficira itd., te dijela tačke 8. – za nove misije potrebno je da Predsjedništvo BiH i Savjet ministara predhodno donesu odluke koje će potom biti potvrđivan, predmet potvrđivanja u parlamentarnoj proceduri. Dakle, mi ovdje imamo Izvještaj, a onda imamo da je potrebno da, prvo da se donesu odluke. Nije mi, nije mi jasno šta ovim želi ova komisija, u stvari, da kaže.

NIKO LOZANČIĆ:

Želi li netko od članova ove komisije svima odgovoriti na ovo postavljeno pitanje, a ne samo preko klupa?

Uvaženi zastupnik Šefik Džaferović. Pošto je izrazio želju da odgovara preko klupa, neka odgovori svima ovako na postavljeno pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, Vi imate prvo mene da opomenete, naravno je li, ukoliko ja remetim red, ja se trudim da to ne radim. Dakle, kada se pročita Izvještaj o učešću i kada se pročita Izvještaj naše komisije, onda će se vidjeti da su te dvije stvari kompatibilne. Vi znate, dakle da je u BiH moguće u misije upućivati pripadnike tek ukoliko se donese odgovarajuća odluka od strane odgovarajućeg organa i ukoliko ona u određenom roku od strane Parlamentarne skupštine BiH bude potvrđena. Ništa drugo ova komisija nije napisala u svom izvještaju. Sad se postavlja pitanje zašto je to navedeno ovdje u Izvještaju ove komisije. Kada se pogleda Izvještaj, njegov red, redoslijed, planovi i sve ostalo, onda se vidi zašto, zašto je navedeno ovo u Izvještaju ove komisije.

Toliko, ništa više.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 13. točku dnevnog reda:

Ad. 13. Godišnje izvješće o napretku (praćenje provedbe Akcijskog plana 1 Strategije reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini – materijal Vijeća ministara BiH)

NIKO LOZANČIĆ:

Vi ste dobili Godišnje izvješće iz ove točke. Naime, Kolegij doma je na svojoj 41. sjednici zaključio da od Vijeća ministara zatraži informaciju o stanju problema u oblasti javne uprave, pa je Vijeće ministara, slijedom realizacije ovog zaključka, dostavilo Godišnje izvješće iz ove točke.

Kolegij je Godišnje izvješće uputio Ustavnom pravnom povjerenstvu radi davanja mišljenja. Mišljenje Ustavnom pravnog povjerenstva dobili smo 22. rujna. U Mišljenju Ustavnom pravno povjerenstvo konstatira da je podržalo materijal iz ove točke i da on predlaže sljedeće zaključke:

‘1. Potrebno je inicirati održavanje sjednice Koordinacijskog odbora za ekonomski razvoj i evropske integracije s ciljem rješavanja identificiranih problema, osiguranja daljeg koordiniranog pristupa i nastavka političke podrške provedbi reformskih mjera, u skladu sa Zajedničkom platformom o načelima i metodu primjene Akcijskog plana 1 Strategije reforme javne uprave u BiH.

2. Od institucija i tijela uprave na razinama obuhvaćenim Strategijom reforme javne uprave zahtijeva se viši stupanj suradnje i odgovornosti u provedbi reformskih mjera, razmjeni i dostavljanju informacija, s ciljem efikasnijeg koordiniranja i praćenja pokrenutih i ostvarenih aktivnosti.

3. Neophodno je jačati poziciju i ulogu koordinatora za reformu javne uprave, osobito Vlade Federacije i Vlade RS-a, i unaprijediti koordinaciju ostalih struktura za primjenu mjera i aktivnosti iz Akcijskog plana 1 koju čine imenovani predstavnici Vijeća ministara BiH, Vlade Federacije BiH, Vlade RS-a i Vlade Brčko Distrikta u BiH.

4. Potrebno je nastaviti razvijati mehanizme koordiniranja i konsultacija organa uprave svih razina zbog usuglašenog djelovanja prema donatorima i efikasnijeg korištenja donatorske pomoći.’

U svezi s ovim izviješćem, sjednici je nazočna gospođa, ili je trebala biti nazočna, je li nazočna, obaviještena je, gospođa Nevenka Savić, koordinatorica za reformu javne uprave u okviru ove točke. Želim vas još podsjetiti da smo juče, 6. listopada ove godine, dobili Prijedlog

deklaracije o dobroj upravi koju je usvojilo Ustavnopravno povjerenstvo i predlaže da se uvrsti u dnevni red naredne sjednice Doma.

Evo, toliko što se tiče uvodnih napomena.

Uvaženi predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja želim da skrenem vašu pažnju na ovu tačku dnevnog reda, imajući u vidu njen značaj i imajući u vidu činjenicu da se Predstavnički dom, a mislim i Parlamentarna skupština BiH, do sada nisu bavili ovim pitanjem. Radi se o Strategiji razvoja uprave u BiH. Dakle, o napretku javne uprave u BiH i jedna od osnovnih stvari, mi smo mnogo čuli do sada iz medija o postojanju te strategije, o postojanju akcionih planova itd., ali do sada se Parlament nije imao priliku baviti ovim stvarima. Ne tražim ja da (Strategija je usvojena, Akcioni plan 1 je usvojen, ovaj akcioni plan 2 će biti usvajan) da bi mi nešto kontrolisali, nego da bismo dali podsticaj institucijama koje se bave ovom tematikom, da svoj posao rade efikasnije i da rade što uspješnije. Zbog toga je jedna od ključnih stvari koju je predložila Ustavnopravna komisija u svom izvještaju, pored ovih zaključaka o potrebi aktiviranja koordinacionog tima itd., da Parlamentarna skupština BiH treba biti redovno obavještavana o napretku reforme uprave u BiH.

Kao što je poznato, Vijeće ministara BiH je još 2004. godine donijelo odgovarajuće odluke o uspostavi ovoga tima, a 2006. godine u BiH je potpisana Strategija o reformi javne uprave i Akcioni plan 1 reforme javne uprave. Akcioni plan 1 reforme javne uprave obuhvata šest nekih funkcija uprave ili funkcionalnih kapaciteta uprave, i to samo državnog i entitetskog nivoa. On ne zadire u kantonalni i općinski nivo uprave. Ali ovdje je već došla naša šefica tima, odnosno koordinatorica, ja ne bih o ovome, ona će kasnije objasniti kojih je to šest oblasti. Akcioni plan 2 treba da sadržava opet, kako se to kaže, određene sektore, to bi bio sektorski akcioni plan za zdravstvo, obrazovanje, povratak, pravosuđe, policiju, ekonomiju, okoliš, socijalu, itd. Ali ja želim samo da ovom diskusijom pozovem Predstavnički dom da podrži Izvještaj Ustavnopravne komisije i njeno mišljenje da dakle podršku ovom timu, da zahtijeva redovno obavještavanje i da pozove sve one koji moraju da učestvuju u radu ove institucije da u njoj učestvuje, jer postoje problemi u funkcioniranju. Ja bih molio, posebno gospođu Savić, da nam ovdje ukaže na probleme koje ima, jer mi ovdje treba da pomognemo njoj i njenom timu da ovaj posao ide što kvalitetnije.

Evo, to je ono što sam ja imao da kažem. Nama je Ustavnopravna komisija jučer predložila i jednu deklaraciju, odnosno rezoluciju ovdje u ovom parlamentu, 'Rezoluciju o dobroj upravi', a i ona će doći u proceduru sutra ujutru prije početka same sjednice. Parlament će se morati izjašnjavati o njoj, hoće li ići na komisiju, neće li ići na komisiju, ali i ona ulazi u proceduru, i ona je dio paketa očitovanja Ustavnopravne komisije o ovoj strategiji i Akcionom planu 1.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Želi li gospođa Savić da se obrati? Izvolite.

Gospođa Nevenka Savić, koordinatorica za reformu javne uprave.

NEVENKA SAVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Poštovani poslanici Predstavničkog doma, predstavnici Savjeta ministara, međunarodnih organizacija, sredstava javnog informisanja, drage kolege iz Sekretarijata, dame i gospodo, dozvolite mi da vas ukratko upoznam sa procesom reforme javne uprave i dostignutim napretkom. Reforma javne uprave utemeljena je na jasnoj viziji razvoja djelotvornije i profesionalnije uprave. Cilj reformisane uprave je da građanima pruži kvalitetnije usluge uz manje troškove, da posluje na osnovu transparentnih i otvorenih procedura, te ispuni sve uslove postavljenim evropskim integracijama, kako bi bio omogućen kontinuirani i održivi društveno-ekonomski razvoj. Reforma javne uprave je jedan od ključnih prioriteta evropskog partnerstva i uslova za članstvo u EU, a napredak u reformi potvrđen je u poslednjem izvještaju Evropske komisije o godišnjem napretku BiH, kao i na poslednjem sastanku monitoringa reformskog procesa.

Izvršna vlast u BiH opredijeljena je za evropske principe dobre uprave što su njeni predstavnici, predsjedavajući Savjeta ministara, premijeri entitetskih vlada i gradonačelnik Brčko Distrikta i potvrdili usvojivši, odnosno, podržavši Strategiju reforme javne uprave i Akcioni plan 1 za njeno provođenje. Zajedničkom platformom o principu i načinu implementacije Akcionog plana 1 utvrđeni su mehanizmi implementacije od najvišeg političkog preko nadzornog do operativnog nivoa. Memorandumom o razumijevanju uspostavljen je i Fond za reformu javne uprave koji ima važnu ulogu u pružanju podrške u provođenju Strategije reforme javne uprave. Donatorskim sredstvima u iznosu od 4,5 miliona eura namijenjenim za implementaciju projekata iz okvira Akcionog plana 1, pružit će se konkretna podrška ovom reformskom procesu. Kancelarija koordinatora je prva domaća institucija kojoj je povjereno operativno upravljanje Fondom, tačnije donatorskim novcem. Razvijena je i struktura implementacije Akcionog plana u kojoj su državni, entitetski i koordinator Brčko Distrikta nadzorni implementacioni timovi. Svi strateški dokumenti koji su potpisani od strane najviših predstavnika izvršne vlasti koji su obuhvaćeni ovim reformskim procesom, tj. državni nivo, entiteti i Brčko, mogu se naći na našem sajtu. Akcioni plan 1 obuhvata šest horizontalnih sistema koji su prepoznati kao prioritete oblasti u kojima treba unaprijediti kapacitete. To su izrada politika i koordinacijskih kapaciteta, javne finansije, upravljanje ljudskim potencijalima, upravni postupak, institucionalna komunikacija informacione tehnologije. Za svaku od ovih oblasti Akcioni plan sadrži aktivnosti, predlaže mjere i utvrđuje odgovorne institucije za implementaciju. U narednoj fazi reforme, što predstavlja zadatak kancelarije u narednom periodu, je dizajniranje Akcionog plana 2 koji treba da obuhvati izgradnju kapaciteta u sektorima.

Godišnji izvještaj, koji imate pred sobom, je prvi zvaničan pregled napretka u šest reformskih oblasti, dokumentovan dokazima o ispunjenju mjera. Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave razvila je mehanizam praćenja napretka, a Godišnji izvještaj je sačinjen u

saradnji sa entitetskim koordinatorima, koordinatorom Brčko Distrikta i nadzornim timovima. Kroz ovaj izvještaj se može pratiti napredak po pojedinim reformskim oblastima, po upravnim nivoima i ukupno. Istakla bih da reforma u postojećem okviru ne uključuje kompletan javni sektor, već samo državnu službu. Kancelarija koordinatora već je dostavila i drugi kvartalni izvještaj za 2008., koji je Savjet ministara usvojio, a u procesu je prikupljanje i obrada podataka za izvještajni period 1.7. – 30.9. Upravni odbor Fonda do sada je odobrio finansiranje šest projekata za realizaciju mjera Akcionog plana 1, koje je pripremila naša kancelarija a čija je ukupna procijenjena vrijednost 2 miliona i 786 hiljada maraka. Projekti su obuka službenika za informisanje, mreža info-polica, izrada programa za unapređenje upravnog odlučivanja, strateško komuniciranje, informacioni sistem upravljanja budžetom i izrada i uspostavljanje okvira interoperabilnosti i standarda za razmjenu podataka.

U pripremi je još šest projekata za kandidovanje Upravnom odboru Fonda. Osim toga neki projekti koji su u toku ili u pripremi ne finansiraju se kroz Fond nego od strane drugih donatora. Koordinirajući aktivnosti u reformi javne uprave, uočili smo da je između ostalog potrebno poboljšati komunikaciju Kancelarije koordinatora iz svih nivoa vlasti, prvenstveno u procesu izvještavanja o napretku reforme, poboljšati saradnju sa donatorima na način da Kancelariju redovnu informišu o donatorskim aktivnostima. Dalje, jačati kapacitete i organizaciju Kancelarije s obzirom na obim reforme i obaveze uprave koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i podići opšti nivo svijesti o neophodnosti reforme javne uprave.

Imajući u vidu sve navedeno, podržavamo prijedlog Ustavnopravne komisije doma za usvajanje deklaracije o dobroj upravi kojom bi se izrazila podrška održivom razvoju institucija uprave sposobnih za izvršavanje zadataka na efektivan način koji će poštovati principe demokratije, ljudskih prava, socijalne pravde, sigurnost građana, zaštitu okoline kao i ekonomično i efikasno upravljanje resursima. Htjela bih vas takođe informisati da smo u skladu sa diskusijom na Ustavnopravnoj komisiji koja se odnosila na operativnost nadzornih timova pripremili kompletnu informaciju koja će biti onkorporirana u izvještaju za period juli–septembar, a dostavićemo je i predsjedavajućem Ustavnopravne komisije.

Zahvaljujem se.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem ja Vama.

Mislio sam otvoriti raspravu sad, ali neću. To ću dati nakon pauze. Sad bih trebao prekinuti ovu sjednicu zbog nedostatka kvoruma ali neću to sad, ni to neću uraditi, jer će povući poslovničke probleme, morao bih vjerovatno onda skroz prekinuti. Dajem pauzu od sat vremena, znači do 14,30. Evo da iskoristite sve svoje potrebe, a pozovite i kolege iz klubova da pokušaju biti ovdje kako bi se moglo nastaviti rad.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, molim vas da zauzmete svoja mjesta kako bismo nastavili rad. Na 13. smo točki utvrđenog dnevnog reda. Imali smo uvodna izlaganja i ja otvaram raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Nemam prijavljenih. Ima. Ispričavam se.
Uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, ja sam, evo, pripremajući se za ovu tačku dnevnog reda, zaista detaljno sve podatke koji su nama ovdje navedeni sagledao i s obzirom na ovaj naziv tačke dnevnog reda, inače, i o napretku u BiH, malo mi je, dovodi me u situaciju određene zbunjenosti u svim tim informacijama, u svom tom sagledavanju tog našeg napretka prema EU, odnosno naše ispunjavanje naših obaveza i ocjenu tih naših obaveza. Naime, mi ovdje imamo, pored ovog dokumenta, ja sam malo konsultovao Izvještaj o napretku BiH za 2007. godinu, u njemu od, ne znam, 57-59 stranica, ima jedna strana o javnoj upravi, o napretku javne uprave.

Ja prije svega želim da postavim pitanje odnosa problema ... posmatranja tog napretka BiH prema Parlamentu, prema institucijama. Ukoliko budemo radili na ovakav način, da li to znači da ćemo u narednih 30 sjednica imati pojedinačno svaki segment izvještaja o napretku svih onih sektorskih politika i svega onog što taj dokument treba da sadrži ili ćemo imati jedan kvalitetan dobar pregled ukupnog izvještaja o napretku, kao što to imamo predstavljeno od strane Evropske komisije u dokumentu za 2007. godinu na ovih 57 strana kojim bi mogli generalno dati ocjenu napretka i napretka svakako i javne uprave u okviru toga? Ja mislim da je ovo za nas kao dom – šta je cilj poslije ovoga i koje je moguće zaključke donijeti po osnovu rasprave o ovom dokumentu? Mislim da ćemo ovdje se, najblaže rečeno, malo izgubiti u, zaista, potrebi da posmatramo i ocjenjujemo napredak i dajemo određene zaključke kako to da ide dalje. Mi smo dobili ovdje stav Ustavnopravne komisije „za“. Ja cijenim da smo zaista trebali imati jasan stav Komisije za evropske integracije, s obzirom da su to neke obaveze, i da smo trebali imati, možda, stavove i drugih komisija po pitanju napretka vezano za javnu upravu.

I sljedeće što bih htio, ne zadržavajući se puno, konstatirati da je taj napredak negdje ispod nivoa 20% generalno. Ja sam slušao gospođu koja vodi, koja je naš koordinator ...i slušao sam: više je to bila teorija, ne ono što zaista ta uprava, odnosno naš taj ured treba da radi, i mogu reći da kao poslanik ne mogu reći nikako da sam zadovoljan sa tim. Da je 20% i manje od 20%, ovisno opet o dijelu države na koju se to odnosi, generalno doneseno, i nakon toga imamo ovdje osam preporuka u tom dokumentu. Od njih osam, četiri su preporuke sadržane i u preporukama, odnosno zaključcima mogućim naše komisije, međutim, ja se zaista, evo ne znam da li ste imali priliku baviti se tim, pročitati. Prva preporuka: inicirati zasjedanje Koordinacionog odbora. Da li to znači da taj koordinacioni odbor zasjeda? Ko će to inicirati, Parlamentarna skupština? Ili je to neko tamo, Vijeće ministara, ili ko? Znači, inicirati zasjedaje, znači ne, oni ne zasjedaju. Druga

preporuka od institucija organa uprave na nivou opće strategije reforme javne uprave: zatražiti viši stepen saradnje i odgovornosti. Ko zatražiti viši stepen odgovornosti?

Sljedeće, u pogledu pitanje naknade za rad imenovanih predstavnika u provedbenim strukturama. Zar i to nije riješeno? I mi pričamo o strategiji i pričamo o izvještaju o napretku. I ostale su ove preporuke u tom tekstu, u tom, slijedi takav način preporuka, ja zaista mislim da ovo stanje koje jeste i nivo napretka u ovoj oblasti, do koje se došlo, i način rada u toj oblasti da to ne može dobiti prolaznu ocjenu i da to traži zaista hitnu aktivnost nadležnih institucija. Ne da tražimo mi da oni sjednu, nego da onaj ko nije do sada sjeo da to treba zaista razmotriti i u tom smislu ne bih mogao pohvaliti rad tog našeg tima. I sljedeće za nas, evo kao poslanik, ono što se tiče Parlamentarne skupštine – ja zaista mislim da smo mi trebali imati cjelovit dokument izvještaja o napretku BiH za 2007. godinu po svim segmentima, ne samo po ovom segmentu javne uprave.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Naniću.
Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Ekrem Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolegice i kolege, prvo, već je napredak da je ova tačka uvrštena na sjednicu našeg Predstavničkog doma i da je zapravo Predstavnički dom se uključio u tako važnu reformu kao što je reforma uprave. Zapravo, po mom sudu, bez dobre uprave nema dobre države. Ako ne budemo napravili dobro upravljanje sa resursima, onda, bogami, crno nam se piše. Ja ne mogu biti nezadovoljan sa ovim izvještajem, zapravo na Ustavnoj komisiji to je bila jedna mnogo i šira i obimnija rasprava i o procentima i o uspjesima, što je moj prethodnik govorio, ali kad uzmemo kada je krenula Kancelarija sa radom, kada uzmemo u obzir poteškoće u ovako komplikovano strukturiranoj državi sa određenim reformskim, pa i neću reći samo reformskim nego i postavljanju određenih tijela, onda mogu sa tog aspekta, gledajući, mogu biti zadovoljan sa učinjenim napretkom u dobroj upravi ...kojom se ova reforma nastoji da provede.

Svakako, ovdje nije bilo izneseno, teškoće koje su bile u formiranju te kancelarije i rada te kancelarije, pa i teškoće koje još uvijek postoje u radu te kancelarije, po popunjenosti kadrova itd. i procenat koji je nešto viši možda od 25%, jer tu nije sve ni uneseno šta je napravljeno, znači mogu dati pozitivan izvještaj i, zapravo, glasao sam za njega kao pozitivnom na Ustavnoj komisiji, i mislim da su zaključci Ustavne komisije odrazili sve ono što bi trebalo da odrazi se u ovim današnjim našim zaključcima i dodajući deklaraciju o dobroj upravi za koju sam siguran da će usvojiti ovaj dom. Onda mislim da bi zaokružili jednu materiju, s tim što bih ja predložio da se svakako u budućnosti izvještaji koji se šalju Vijeću ministara, znači kao instituciji koja je formirala ovu kancelariju, da se s vremena na vrijeme moraju naći i na stolovima poslanika, odnosno da i mi vodimo određenu raspravu o napretku u ovoj reformi uprave. Mada govorimo sada samo o reformi uprave, pretpostavimo od države do kantona, entiteta i kantona, jer reforma o upravi na općinskom nivou, ona je, po mom sudu, i koliko sam ja obaviješten, dosta, dosta napredovala, pa evo u nekim opštinama, koje ja poznajem, tu imamo vrlo dobre rezultate.

Šta bi još trebalo, možda, sugerisati za budućnost? To je da bi trebalo angažirati domaće resurse da bi se nastavila implementacija ovog projekta. Ne samo čekati ove donacije koje nam služe za poboljšanje uprave, nego da moramo svakako da i naše domaće resurse u to uključiti da bi reforma mogla uspjeti. Pogotovo, ako uzmemo u obzir izlaganja gospođe ili gospođice – ja ne bih sad mogao u to ulaziti, ali uglavnom i jedno i drugo moglo bi joj se dati po izgledu i formaciji – kada očekujemo stvarno da je pred nama reforma sektora počevši od zdravstva, pravosuđa, obrazovanja, ekonomije, policije, zaštite okoliša, socijalne zaštite, itd. Sve u svemu, podržavam ovaj izvještaj u cjelini. Podržavam zaključke koje je predložila Ustavnopravna komisija i ovu deklaraciju koja je na jučerašnjoj sjednici Ustavnopravne komisije predložena, mada toj sjednici nisam prisustvovao iz obiteljskih razloga.

Evo, ja bih toliko.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

EKREM AJANOVIĆ:

Ja, svakako, Ustavnopravna komisija je održala već skoro 60 sjednica.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Želite li vi komentirati?

Uvažena gospođa Nevenka Savić, koordinator za reformu javne uprave.

NEVENKA SAVIĆ:

Zahvaljujem se.

Ja bih prvo pokušala samo malo pojasniti uvaženom poslaniku Memiću u vezi,

_____ (?)
Naniću.

NEVENKA SAVIĆ:

... izvinjavam se zaista, u vezi sa vašim pitanjem. Dakle, ja mogu ovdje govoriti samo iz pozicije koordinatora za reformu javne uprave u vezi sa ostalim pitanjima koja se pomenuta u evropskom partnerstvu u izvještaju Evropske komisije i o ostalim stvarima koje predstavljaju preduslov za približavanje Evropskoj uniji. To je dakle tema za ostale ljude iz izvršne vlasti koji su zaduženi za te oblasti. A po pitanju reforme javne uprave, ja nisam htjela oduzimati vama previše vremena, pa nisam u tom smislu pravila neku hronologiju u svom izlaganju, ali evo možda ipak da kažem u samo nekoliko rečenica: da je 2003. godine na sjednici Savjeta za implementaciju mira, na njegovu inicijativu, usvojen jedan dokument koji se zove Reforma javne uprave, naš program. Tu je konstatovano da uprava u BiH ne zadovoljava potrebe niti građana BiH, a niti ima one preduslove koji su potrebni za pristupanje EU. I tada su u stvari u BiH počele aktivnosti malo intenzivnije u ovoj oblasti. Krajem 2004. godine formiran je Ured koordinatora koji se

organizaciono nalazi pri Kabinetu predsjedavajućeg Savjeta ministara i koji je do prije godinu i po imao svega sedam zaposlenih. U ovom prethodnom periodu načinjen je značajan napredak i u kapacitiranju Ureda, tako da je to sad već preko 30 ljudi.

Ša bih još ovako htjela, po mom mišljenju, vrlo je važno da se, kao što je rekao profesor Ajanović, krenulo sa ovim aktivnostima, jer je EU koja stalno prati proces napretka u svim reformskim oblastima i za tu oblast davala stalno negativne ocjene. U ovom momentu, ta je ocjena pozitivna. Na posljednjem sastanku RPM-a, to je ... praćenje procesa napretka reformi, konstatovan je napredak u reformi javne uprave u BiH, a u ovom zadnjem dokumentu, koji sadrži 30 uslova koji su trebali biti ispunjeni do kraja septembra ove godine, nama je bilo postavljeno kao uslov da je Fond za reformu javne uprave operativan. I mi smo prema tome ispunili to što se u ovom momentu očekivalo od našeg Ureda koordinatora. Naravno, to je jedna vrlo velika, široka i komplikovana oblast, s obzirom da je u našoj nadležnosti samo koordinacija aktivnosti, i to, moram reći, na državnom nivou, entiteta i Brčko Distrikta, dok je lokalna uprava u nadležnosti entitetskih ministarstava, Ministarstva pravde Federacije, Ministarstva uprave i lokalne samouprave RS. Tako da je znači sada to državni, entitetski nivo i u stvari reforma koja obuhvata državnu službu, ne čitav javni sektor.

Evo samo toliko da pojasnim, hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem gospođi Savić.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu o ovoj točki dnevnog reda.

Prelazimo na 14. točku:

Ad. 14. Prijedlog zaključaka s 10. plenarne sjednice obaju domova Parlamentarne skupštine BiH, održane 30.7.2008. godine, u vezi s ispunjavanjem obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

NIKO LOZANČIĆ:

Podsjećam vas, na 10. sjednici obaju domova Parlamentarne skupštine, nakon rasprave o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, usvojen je zaključak u kojem su zaključci izneseni u raspravi, upućeni Zajedničkom povjerenstvu za europske integracije, a radi davanja mišljenja o predloženim zaključcima i shodno tome podnošenje domovima na usvajanje zaključaka o kojima ovo povjerenstvo zauzme pozitivno stajalište.

Povjerenstvo je postupilo po zaključku sa sjednice, zajedničke sjednice, i 10.9. dostavilo Mišljenje u kojem predlažu usvajanje zaključaka po šest tačaka koje su usuglašene na ovom povjerenstvu. Vi ste mišljenje Povjerenstva dobili.

Otvaram raspravu. Nemam prijavljenih za raspravu.

Uvaženi zastupnik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Pa vidim da nema baš raspoloženja da se razgovara o ovim zaključcima, ali ipak bih ja ovdje učinio jednu intervenciju, bar u preciznosti. Vidite, zajednička sjednica oba doma održana je 30.7., a mi u prvom prijedlogu zaključka kažemo da se najkasnije u roku od 30 dana Predstavničkom domu i Domu naroda dostavi na razmatranje Akcioni plan. Koliko ja znam, Akcioni plan je jučer tek razmatran na Vijeću ministara, dakle, hajmo ažurirati ovaj zaključak bar kako bi se moglo uklopiti u neke termine koje će dati i ovom domu neku vjerodostojnost, ali već smo se navikli, dakle, da jako puno naši zaključci odstupaju od datih termina. Evo moja sugestija je da se ovo preformulira u bar nekakav realan zaključak. Dakle, od te sjednice je prošlo evo dva i po mjeseca, tog Akcionog plana još nema.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Branko Dokić, pa neka se pripremi uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja imam jedan uslovni prijedlog, ako se izglasaju ovi zaključci i prođe, između ostalog, i tačka 5. – onda predlažem da oba doma formiraju jednu ad hok komisiju koja će što prije razmotriti poslovnike o radu oba doma u smislu stvaranja zajedničkih komisija i smatram da bi to onda bio jedan značajan napredak u povećanju efikasnosti našeg rada u pripremama sjednica za domove, a ujedno i u povećanju efikasnosti logističke podrške svih ovih službi koje prate rad oba doma. Dakle, ako ovo prođe, onda predlažem da odmah formiramo komisiju ... evo Azra se nudi zajedno sa mnom da radi u toj komisiji (ovo sam rekao ovako).

NIKO LOZANČIĆ:

Imat ćemo to u vidu.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Denis Bećirović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Martin Raguž.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Povodom ove tačke dnevnog reda, želim reći da ova tačka i ova tematika predstavlja, sada to bez imalo ustezanja slobodno se može reći, klasičan primjer usporavanja evropskog puta BiH i novih ozbiljnih opstrukcija na putu BiH prema EU, kako u raspravi ove problematike, tako još više u provođenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Mi smo 31. jula, ovdje ispred sebe imam prijedlog i listing glasanja, dakle, prije više od dva mjeseca tražili u Parlamentu da se Predstavnički dom Parlamenta BiH izjasni o svim zaključcima koji su proistekli iz rasprave. Međutim, tada je Predstavnički dom odbio da glasa o tim zaključcima. Vjerovatno oni koji su glasali protiv toga, mislili su da nigdje ne kasnimo i da imamo dovoljno vremena.

Moram reći da sam lično u septembru ponovo tražio da ovo bude tačka dnevnog reda i ponovo je odbijeno. I evo danas, nakon više od dva mjeseca, imamo tu tačku dnevnog reda. Ja želim reći, dakle, u povodu ove tačke dnevnog reda, da to niko ne može negirati da smo već godinama kasnili u potpisivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i da smo, nažalost, bili zadnja zemlja na jugoistoku Evrope koja je to uradila. I to je završena sada priča. Međutim, žao mi je što se ta priča ponavlja sada i kada treba realizirati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. I već počinjemo mjesecima i mjesecima da kasnimo u nekim stvarima, a vjerovatno, kako je krenulo, ako se ovakav trend nastavi za nekoliko godina, moći ćemo konstatovati da i godinama kasnimo.

U prijedlogu ove tačke dnevnog reda dobili smo i Mišljenje Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH. Ja želim reći da i ova komisija pomalo sporo reaguje u nekim stvarima, i da bi ova komisija morala biti znatno agilnija i inicijativnija nego što je bila do sada. Recimo u prijedlogu ovih zaključaka ponovo se ponavlja stvar da Parlamentarna skupština poziva Evropsku zajednicu da BiH i ostalim državama što prije dodijeli status kandidata. Ja mislim da mi nećemo nimalo ubrzati taj put prema EU tako što ćemo deklarativno pozivati EU da nam poklanja određene stvari. Trebalo bi najozbiljnije shvatiti ovu problematiku i pokušati uraditi i ispuniti one uslove koje EU očekuje od BiH. To više nisu nikakvi magloviti uslove, već jasno propisani uslovi kakvi su bili i za druge zemlje koje su se nalazile u procesu pridruživanja EU.

Moram reći, iako je Kolegij prihvatio prijedlog mog zaključka, da tu postoji problem zato što već tri mjeseca mi kasnimo, a ja sam i prilikom rasprave krajem jula rekao da je Vijeće ministara BiH i prije potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju imalo obavezu da nam dostavi akcioni plan za provođenje Sporazuma. To je ovaj parlament jednoglasno usvojio putem one Rezolucije o ubrzavanju evropskog puta BiH. Nažalost, nismo to imali ni prije, nemamo, evo već ni tri-četiri mjeseca poslije, ponovo takvog jednog akcionog plana. Naravno, neću zloupotrebjavati ovu tačku dnevnog reda pa ilustrirati s nekim drugim stvarima kako Vijeće ministara BiH neodgovorno se ponaša naspram pojedinih stvari koje su zadate od strane EU, prije svega kada je riječ o ovim pretpristupnim fondovima. Evo vidite, recimo, Vijeće ministara BiH želi da uspostavi upravni odbor za koordinaciju IPA-e, iako je u kriterijima EU vrlo jasno rečeno da to treba da radi državni koordinator IPA-e. To je jedno ozbiljno pitanje koje ćemo mi otvoriti, ali samo pokazuje da u ovoj zemlji i u ovom parlamentu, posebno kada je riječ o parlamentarnoj većini, još uvijek se nije prestalo s praksom da se EU prilagođava BiH i pomalo nenormalnim kriterijima u BiH, umjesto da nakon potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju obrnemo priču i da ovu zemlju, standarde i uslove prilagođavamo EU.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Bećiroviću.

Sljedeći je prijavljeni uvaženi zastupnik Martin Raguž, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Znači, pred nama je Prijedlog zaključaka koje je ponudila Zajednička komisija za europske integracije na temelju rasprave na sjednicama oba doma. Ja sam bio jedan od podnosilaca zaključaka, pozvan sam kao takav na sjednicu ove komisije i mislim da je Komisija za europske integracije odradila jedan odličan posao. I ovdje imamo jasne i precizne zaključke i ono što mi danas trebamo uraditi nije da se vraćamo kad, šta, kako, nego da od danas, od današnjeg datuma 7.10. počnu teći ovi rokovi koji su navedeni ovdje. I ovdje bi onda od današnjeg dana rok bio 30 dana Vijeću ministara da podnese Parlamentarnoj skupštini takav akcijski plan sa svim mjerama, preciznim rokovima, izvršiocima, te institucionalnim pretpostavkama koje treba stvoriti da ovo obavi. To je veliki posao. Ja mislim da trebamo izaći iz izborne retorike i od danas krenuti u realizaciju ovog prijedloga zaključaka.

Druga stvar, točka 5. ovih zaključaka, kaže: 'U cilju efikasnijeg rada i korištenja raspoloživih kadrova oba doma će izmijeniti svoje poslovničke. (to je ono što se odnosi na Parlament). Mi imamo situaciju ovdje da imamo Ad hoc povjerenstvo – ja mislim da je ovo značajna obveza i na tragu je ovog što je gospodin Dokić govorio – mi trebamo zajedno s Domom naroda, a mi imamo već svoje članove u Ad hoc, neka i oni imenuju, i da ovo žurno uradimo, da ne pričamo nego da uradimo. Da objedinimo procedure i da krenemo u realiziranje posla. Da mi prvo uradimo svoj dio obveza i da ovaj Akcijski plan koji se odnosi na institucije BiH, jer je ovdje dobro izbalansirano, i traži se od parlamenata entiteta da i oni usvoje također svoje akcijske planove i da ti rokovi, to je naš prijedlog, krenu od dana današnjeg. I da ne govorimo više prolilo se mlijeko, kad, šta, ko je mogao, nego da pridemo realizaciji ovih zaključaka, da ih danas usvojimo i da o ovim rokovima ovdje izvješćujemo javnost i ove domove.

Evo, hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ragužu.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Vidite, gospodine predsjedavajući, meni je u stvari diskusiju uzeo gospodin Raguž. Dakle, htio sam samo reći da postoji Ad hoc komisija za Poslovnik kod nas formirana koja će uzeti, naravno, sigurno u razmatranje već na narednoj sjednici, ukoliko se usvoje ovi zaključci, ovo pitanje. No, to pitanje se ne može riješiti bez Doma naroda, pa sam, zbog tog nisam odustao od diskusije samo zbog ove rečenice. Naime, mislim da bi bilo dobro da Predstavnički dom pozove Dom naroda da formira svoju ad hoc komisiju kako bismo posao mogli na kraju završiti. Jer, u konačnom, i u ova komisija i komisija Doma naroda će morati zajedno sjesti i oko pitanja koja je nemoguće rješavati, dakle posebno, i bojim se da ćemo kasniti ukoliko taj posao tamo ne krene vrlo brzo, a moram reći da prilično vremena smo i mi izgubili, a tek koliko će oni koji još nisu krenuli u taj posao.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Halid Genjac.

HALID GENJAC:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, mislim da je potrebno, u svojstvu predsjedavajućeg ove Zajedničke komisije za evropske integracije, par osvrta. Nama jeste bitan svaki mjesec u ambijentu u kojem se nalazio region i BiH. Međutim, vjerujte, da daleko važnije od toga od mjeseca ili dva je činjenica da će Parlamentarna skupština BiH prema ovim zaključcima usvojiti dijelove akcionih planova za provođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i da će Vijeće ministara dva puta godišnje podnositi izvještaj o realizaciji tih akcionih planova.

Kada smo raspravljali o zaključcima na ovoj komisiji, imali smo u vidu ono što je predloženo i objedinili smo, uglavnom, i zadovoljili sve vrlo kvalitetne prijedloge. Tamo je bilo prijedloga u roku dva mjeseca, u roku 40 dana. Vodili smo računa da to budu realni prijedlozi, da to budu izvodljivi rokovi. I oni jesu izvodljivi. Vijeće ministara je Akcioni plan o Sporazumu već uradilo. Akcioni plan o partnerstvu je urađen sa manjkavostima jer ima 25 otvorenih pitanja, lociranih od strane RS-a, ali je Akcioni plan pripremljen. I ti akcioni planovi u okviru ovih predloženih rokova će moći doći na sjednicu. Pri tome imamo u vidu da, dok mi o ovome razgovaramo, određena pitanja iz Sporazuma o stabilizaciji se rješavaju. Ne čekaju oni da se akcioni plan usvoji. Osim toga, treba imati u vidu da se akcioni plan, odnosno da se Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju provodi šest godina i da je daleko važnije da u ovom početku uspostavimo kvalitetne odnose i kvalitetnu poziciju Parlamentarne skupštine, više nego da robujemo jednom nego dva mjeseca. Tako da mislim da sa ovakvim rokovima, ako bi ovo ispoštovali, možemo biti itekako zadovoljni.

Što se tiče Poslovnika, Radna grupa za izradu Poslovnika Predstavničkog doma, kao što je već rečeno, radi na tome. Dom naroda treba da konačno reaguje na naše dopise i da to i oni urade.

Htio bih još na kraju reći da pozivi koji su u 6. zaključku upućeni ovdje u smislu dodjeljivanja statusa kandidata zemljama regiona, naravno, ne polaze od toga da mi ne poznajemo činjenicu da će biti itekako važno kako se ispune uslovi. Polazimo, naravno, iz spoznaje da je pozicija regiona specifična, da je međuzavisnost, sigurnost i stabilnost i politička i svaka druga u regionu, izuzeno povezana i da iskustvo nekih zemalja govore da je vrlo često odluka Evropske komisije o statusu kandidata vrlo često i politički motivirana. I mi imamo pravo da i polažemo pravo da uputimo poziv te vrste Evropskoj komisiji, imajući u vidu sve ono što se dešavalo na ovim prostorima i imajući u vidu sve ono što je postignuto na ovim prostorima, pa i u BiH u ovom vremenu. Ja respektiram potpuno činjenicu da bi mnogi u ovom procesu evropskog integrisanja mogli biti agilniji i ... pa i Komisija za evropske integracije, da bi itekako mogla biti agilnija, i da bi itekako mogla više posla uraditi. Međutim, posao Komisije za evropske integracije, osim onoga što se podrazumijeva pod seminarima, usavršavanjima,

razgovorima, deklaracijama, ova komisija je iscrpila. Komisiji trebaju prijedlozi zakonskih akata. Treba aktivna i odgovorna pozicija potpune predanosti Vijeća ministara i treba ostale predanosti ostalih institucija koje Komisiji za evropske integracije treba da dostavljaju ono što je u nadležnosti Komisije za evropske integracije.

Mi smo danas u jednom dijelu rasprave imali ovdje dirnutu tu temu koja je ilustrirana. Naime, na način i tangirana na ono što je prisutno u BiH. Mi zaista sa ovakvim pristupom, ja imam informaciju da ono što je dostavljeno Parlamentarnoj skupštini sa sutrašnje sjednice, iscrpljeno. Mi za narednu sjednicu, ako se ovako nastavi, nećemo imati o čemu razgovarati i ja mislim zaista da, polazeći od našeg opredjeljenja i usvojene deklaracije ovdje na Parlamentarnoj skupštini, da nam je svima evropsko integrisanje prioritet, mislim da treba te kahve ili kafe, o kojima je govoreno, treba zaista početi piti, jer ja drugog načina da se iz ove stagnacije izade ne vidim.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Predsjedavajući, zaista ne bih želio da dužimo sa ovim, ali vidite, želio bih podsjetiti na jednu, po mom mišljenju, vrlo važnu stvar. Dakle, ko se sjeća rasprave i suštine rasprave u vezi sa provođenjem Sporazuma o stabilizaciju i pridruživanju, cijenili smo zbiljnom situacijom i krajnje kratkim rokovima koje BiH ima u pogledu ispunjavanja tih obaveza. I vidite, tada je suština rasprave bila da se u roku od 30 dana od datuma održavanja te sjednice napravi akcioni program. Mi danas zadovoljavajući formu, kako kolega Raguž predlaže, dakle, nismo mislili na 30 dana nego na 90 dana. Jel' to suština? Jel' to ono što je potrebno ovom parlamentu da pokriva nerad određene institucije koja ima određen i konkretan zadatak? Naša sjednica ove komisije mogla je biti održana i u decembru, pa bi onda opet mjesec dana važio taj rok za ono što smo mislili ozbiljno, što smo mislili u toj raspravi da pokrenemo.

Dakle, vrlo sam nezadovoljan ako danas prihvatimo da od danas teče taj rok od 30 dana za akcioni program ... za koje vrijeme je već trebalo dosta toga učiniti za ovu godinu. Evo, to sam htio kao jednu repliku. Dakle, ovdje je važna suština. Jesmo li u toj raspravi imali na umu 30 dana od održavanja te sjednice ili neke sjednice? Zašto nismo imali to na prošloj sjednici? Ili nismo morali ni danas, pa smo onda opet na sljedećoj sjednici mogli raspravljati o ovom krajem mjeseca, pa opet vrijedi mjesec dana za taj akcioni plan. Dakle, zalažem se ili da ovo uskladimo sa ovim ili da iskažemo u jednom zaključku da Vijeće ministara nije poštovalo zaključak ovog doma.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Križanović.

Nema više prijavljenih po ovoj točki dnevnog reda. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 15. točku:

Ad. 15. Razmatranje mogućnosti nastavljanja procedure za imenovanje ombudsmana za ljudska prava BiH i zamjenika generalnog revizora iz bošnjačkog naroda

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, iako ste vi u pisanom obliku dobili Informaciju u svezi s ovom točkom, ja ću radi transkripta i radi javnosti iznijeti ovu informaciju. Radi se o sljedećem.

U cilju razrješenja problema u svezi s imenovanjem ombudsmana za ljudska prava BiH i zamjenika glavnog revizora iz bošnjačkog naroda, 10. rujna 2008. godine održana je zajednička sjednica Kolegija obaju domova. Tražene su poslovničke mogućnosti za okončanje procedure bez povrede zakona koje reguliraju ovo pitanje. Naime, prije davanja inicijalnih prijedloga, želim vas obavijestiti o nekim činjenicama koje bi vam mogle pomoći u postupku izjašnjavanja o ovim pitanjima.

Kada je u pitanju imenovanje ombudsmana u Instituciju ombudsmena BiH, podsjetit ću vas da je Zastupnički dom na 32. sjednici, održanoj 14.7.2008. godine, većinom glasova u Instituciju ombudsmena BiH imenovao tri osobe, i to gospodu Ljubomira Sandića iz reda srpskog naroda, Mariofila Ljubića iz reda hrvatskog naroda i Eminu Halilović iz reda bošnjačkog naroda.

Dom naroda na 19. sjednici, održanoj 23.7.2008. godine, u Instituciju ombudsmana BiH imenovao je gospodu: Ljubomira Sandića iz srpskog naroda, Ivu Bradić iz hrvatskog naroda i gospodu Jasminku Džumhur iz bošnjačkog naroda. Procedura je provedena na osnovu prijedloga Liste kandidata za imenovanje ombudsmana koju je dostavilo Ad hoc povjerenstvo. Jasno je da imamo identične odluke samo kada je u pitanju kandidat iz reda srpskog naroda, dok u domovima iz bošnjačkog i hrvatskog naroda nisu imenovani isti kandidati.

Izmijenjeni članak 8. Zakona o ombudsmanima za ljudska prava BiH utvrđuje da Instituciju ombudsmana čine tri osobe i obvezu istodobnog imenovanja tri ombudsmana. U svezi s ovim pitanjem, visoki predstavnik za BiH je uputio pismo članovima Zajedničkog kolegija i šefovima klubova zastupnika i klubova naroda koje smo vam proslijedili, u kojem, navodim: 'ohrabruje Zajednički kolegij Parlamentarne skupštine BiH da postigne sporazum o tome koja će dva kandidata, jedan Bošnjak, odnosno jedan Hrvat, biti imenovani od strane dva doma. Oba doma će potom glasovati o kandidatima, s ciljem da se tri ombudsmana imenuju istovremeno u Instituciju ombudsmana.'

Cijeneći sve prethodno izneseno, Zajednički kolegij obaju domova je razmatrao mogućnosti za iznalaženje kompromisnog rješenja i predlaže da se domovi izjasne o jednom od prijedloga o kojima je vođena rasprava.

Prvi prijedlog je formiranje povjerenstva od tri zastupnika Zastupničkog doma i tri izaslanika Doma naroda koji će raditi na usuglašavanju prijedloga za ombudsmena iz hrvatskog i bošnjačkog naroda po načelima usuglašavanja teksta zakona. Članak 123. Poslovnika precizira postupak usuglašavanja zakona, ali i ne zabranjuje ostala usuglašavanja, pa bi donošenje zaključka o ovom pitanju bilo tretirano kao regulisanje specifičnih pitanja koja nisu regulirana Poslovníkom, na što ukazuje članak 165. Poslovnika.

Drugi prijedlog je da se obnovi cijela procedura oko imenovanja ombudsmena u Instituciju ombudsmena BiH i imenovanje po tri člana iz obaju domova u ad hoc povjerenstvo koje bi provelo proceduru i prijedloge uputilo domovima, sukladno zakonu.

Poštovani zastupnici, rješenje koje danas prihvatimo bit će provedeno i predlažem vam da se aktivno uključite kako bi izašli iz ove situacije i kako bismo osigurali uspostavljanje Institucije ombudsmena.

Kada je u pitanju procedura imenovanja zamjenika glavnog revizora iz bošnjačkog naroda, podsjetit ću vas da je na 29. sjednici, održanoj 4.6.2008. godine, Zastupnički dom za zamjenika glavnog revizora iz bošnjačkog naroda imenovao gospođu Muneveru Bahtić, a Dom naroda na 18. sjednici, održanoj 17.6.2008. godine, gospodina Dževada Mekića. Da bi kandidat bio imenovan za zamjenika glavnog revizora mora dobiti kvalificiranu većinu u oba doma Parlamentarne skupštine. Podsjećam vas na obveze članka 24. Zakona o reviziji institucija BiH koji utvrđuje da glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora imenuje Parlament na prijedlog Povjerenstva za izbor. U ovom slučaju ne postoje odredbe o jedinstvenoj instituciji od tri lica i istodobno imenovanja. Da bi razriješili ovaj problem, prijedlozi su kao i kod prethodnog pitanja: da se odlučite za usuglašavanje kandidata za poziciju zamjenika glavnog revizora iz bošnjačkog naroda i imenovanje tri zastupnika u Zajedničko povjerenstvo za provođenje procedure usuglašavanja, ili da ponovimo proceduru imenovanja tri člana u Ad hoc povjerenstvo za izbor zamjenika glavnog revizora, na što ukazuje članak 4. Zakona o reviziji institucija BiH. Rješenje koje kao dom prihvatite, mi ćemo provesti, a domovi donose odluku.

Ovo su prijedlozi i sugestije koje smo raspravljali na Zajedničkom kolegiju obaju domova i na sjednici Zastupničkog doma očekujem razumijevanje i izjašnjavanje koje će doprinijeti razjašnjavanju nastalih problema. Isti ovi prijedlozi će sukladno dogovoru sa Zajedničkog kolegija biti prezentirani i Domu naroda.

Otvaram raspravu.

Uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

U poslednjoj rezoluciji od Vijeća Evrope smo upozoreni da konačno završimo stvar sa imenovanjem ombudsmena, tako da sam ja skloniji tome da mi krenemo nekim kraćim putem, ako je on moguć, ako je on baziran na zakonu, odnosno da ne ponavljamo ponovo. To će loše odjeknuti, ako poništimo ponovo ovaj izbor i krenemo ponovo u proceduru. Dakle, ako možemo

usaglasiti, dogovoriti se i na bazi ranije provedenih procedura imenovati ombudsmena i revizora, Klub SDA misli da bi to bilo bolje.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Branko Dokić.

MARTIN RAGUŽ:

Uvažavajući, dakle ovo o čemu je gospodin Izetbegović govorio, to apsolutno kao argument stoji da to treba ubrzati, ja želim ovdje reći nekoliko vrlo važnih stvari, jer se radi o izboru i imenovanju ljudi u jednu od najvažnijih institucija za svaku zemlju, pogotovo za razvoj i stabilnost demokracije. Najveći problem jeste što se ovdje stvari u Parlamentu, znate, kad ne idu nekim tijekom kako neko priželjkuje, onda se uzmu različiti standardi, pa se u Domu naroda, nakon što je Zastupnički dom utvrdio i izabrao prijedloge, ne određuje o tom prijedlogu koji je već uradio Zastupnički dom, nego se krene po nekoj drugoj proceduri i dođemo do ove situacije koju sad imamo. Znači, ovdje je već politika debelo ušla u proces imenovanja, a trebalo bi odstraniti svaku vrstu političkog utjecaja na izbor ovih osoba, pa ako ne uspijemo sada, ja mislim da to trebamo zaključkom Doma, bar, za naredne generacije ostaviti. I u izboru između brzine i čistoće postupka, s obzirom da na izbor ombudsmana ne bi trebalo ostati ni jedna sjena, ako želimo da ta institucija može odgovorno raditi svoj posao.

Mi se kao stranka opredjeljujemo za ako nije u stanju Dom naroda se očitovati o prijedlogu Doma, Zastupničkog doma – za ponavljanje procedure, zato što mislim da onda možemo na ovim greškama naučiti i uraditi taj posao kako Bog zapovijeda i omogućiti tim ljudima i toj instituciji da odgovorno rade svoj posao.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Branko Dokić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ovdje se, po meni, radi o dva potpuno različita slučaja. Kada je u pitanju revizor, onda je tu moguće, evo i daću svoj glas zato da se raspiše posebno oglas za tog jednog nedostajećeg. Ali kad je u pitanju ombudsmen, onda mislim da bi napravili zakonski prekršaj ukoliko bi to uradili i da vas podsjetim da smo i do sada to tako tumačili. Da je to jedno troglavo tijelo, može i ovako, a može i ovako, kako god hoćete, dakle, kad su sva tri izabrana, onda imamo Instituciju ombudsmena, s obzirom da je bilo tako kako je bilo i evo potpuno sam saglasan sa kolegom Ragužom da je ovdje očigledno politika umiješala jače prste nego što je

trebala. Dakle, kad je već tako, onda jedini način jeste da se raspiše konkurs za sve trojicu ombudsmena i na taj način kao institucija da se ona bira, inače ona i ne postoji.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Molim?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Kako bi se reklo, ombudsmena ili ombudsmenicu, jesam li dobro? Saglasan sam. Uvijek je Azra spremna da me koriguje i da me izvede na pravi put, eto i ja prihvatam. Dakle, jasno je, to je jedna institucija koja funkcioniše sa sve tri člana i tako je moramo i dalje tretirati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ništa, evo ja potpisujem prethodne dvije diskusije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Džaferović, hoćete li Vi potpisivati?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ne, ne čujem Vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vi ste na redu, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja, hvala vam lijepo, samo kratko. Ja imam pitanje za Kolegij. Vi ste nama ponudili danas dva prijedloga, zapravo dva prijedloga za dva pitanja. Oba prijedloga su ista za oba pitanja. Jedan je prijedlog da se na bazi postojećih procedura i za jednu i za drugu instituciju formiraju komisije po principu usaglašavanja i da se onda izađe sa jedinstvenim prijedlogom pred oba doma na izjašnjavanje. Tako je i za ombudsmene, tako je i za revizora.

Ili, drugi prijedlog, da se obnovi procedura i za jedno i za drugo od početka, pa bi se onda formirale ad hoc komisije itd. Sad ja vas pitam: mi se danas trebamo odlučiti oko toga kojim putem da krenemo kao Dom, a vi to kao Kolegij niste usaglasili. Vi ste nama ponudili dvostruke

prijedloge. Šta će biti i hoćemo li stvari zakomplicirati još više ukoliko mi danas krenemo jednim putem, a Dom naroda krene drugim putem? Razumijete li o čemu govorim? Ili je neka garancija među vama tamo? Hoću da mi date odgovor na to pitanje. Da ono što prihvati Predstavnički danas dom kao put kojim treba da se ide – će ići i Dom naroda. Ja nemam odgovora na to pitanje.

Pazite, mislim, danas mi imamo dakle dvije alternative oko toga kako izaći iz ove situacije. Bojim se da ne dobijemo još dvije alternative kod ili kroz način odlučivanja. Ja mislim da je bilo bolje da ste vi, vas šest, kao po trojica ljudi iz domova u Kolegiju sjeli i kazali: mi mislimo da je ovo put i predlažemo, stavljamo pred oba doma ovaj prijedlog. Moguće je da domovi različito odluče. Tad će se stvari još više iskomplicirati i ne znam kad ćemo onda to završiti, je li? A potreba je da to što prije završimo.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo takođe sad dva puta. Jedan je da sam sebi dam riječ pa da vam objašnjavam to što sam mislio ili što ste pitali, ili da napravimo pauzu pet minuta dok dođe predsjedavajući. Ako vi dozvoljavate, ja bih izašao da to pokušam objasniti.

Možda sam trebao na početku da se javim, možda bi bilo manje pitanja zašto se na ovakav način Zajednički kolegij odlučio da izađe pred ovaj dom. Prvo, da smo mogli da se usaglasimo, onda bi to uradili u Zajedničkom kolegijumu i na taj način obavijestili obadva doma. S obzirom da nismo mogli da se usaglasimo, jedino što je bilo moguće je da svako na svom domu pokuša da nađe rješenje za ovo pitanje.

Moj lični stav je bio sljedeći. Nemoguće je u Poslovniku, čitajući Odjeljak G) Osnovni zakonodavni postupak i svi članovi od 121. do 125., usaglašavati išta drugo osim zakona. To je jednostavno zakonodavni postupak i tiče se samo usaglašavanja između domova u vezi sa zakonodavnim postupkom. To je moje mišljenje i stojim iza njega, da bi bilo šta drugo bilo o usaglašavanju mimo ovoga poslovnika. Ono što mi ne možemo da usaglasimo u Kolegijumu, ovaj poslovnik je riješio da to iznesemo pred Dom, da Dom svojim zaključkom kaže na koji način se to može riješiti. Znači, to je potpuno i pravilno tumačenje ovog poslovnika i mi smo ovaj zahtjev zadali Domu. Ne možemo izaći sa zajedničkim na oba doma iz jednostavnog razloga što nemamo isti stav, niti je Kolegij Doma naroda uspio da se o tome usagласi. To je jedino ovo rješenje.

Naime, drugi stav je principijelno pitanje i smatramo, ja smatram, da i revizor i ombudsmen treba da obnovi zakonodavni proces. Naime, mi smo dugo vremena, ovdje govorim sada o Instituciji ombudsmena, pokušavali da raznoraznim akrobacijama, lomljenjem ili zakona ili propisa, dođemo do te institucije. Pa se sjećate da smo predlagali da se izmijeni ovaj zakon u smislu da, s obzirom da ovaj zakon ne predlaže da se pravi rang-lista, da se ide u zakonske izmjene da se kao za izbor revizora komisija zadužuje da napravi rang-listu. Pa smo napravili zajednički sastanak i sa OHR-om i sa nevladinim organizacijama, sa Helsinškim odborom i pitali smo na koji način da izađemo iz tog problema i onda su rekli: Ovaj zakon omogućava da komisija, koju napravi ovaj parlament, zajednička komisija sa Domom naroda napravi svoj

Pravilnik u kome će reći da se ide na pravljenje rang-liste. I rekli smo, hajde može i to. Pa je onda došao, na ovoj sjednici, sjećate se svi dobro, ultimativni zahtjev jedne stranke da se prijedlog, koji smo mi smatrali, evo iz SNSD-a, da je najbolji prijedlog, ne može izglasati, iako, iskreno govoreći, znači nije bilo argumenata u smislu pisanih argumenata protiv tog argumenta, protiv tog čovjeka. Možemo da govorimo da taj čovjek ne odgovara iz tih i tih razloga, ali ako ćemo govoriti materijalom i dokazom, taj čovjek nije imao nikakvu krivičnu prijavu, taj čovjek nije imao nikakvu sudsku presudu iza toga i mi smo rekli dobro. Ako je problem taj čovjek, i ako je problem SNSD, hajde ponovo da radimo taj posao i mi smo uradili svoj dio posla.

Neki drugi u ovoj zemlji nisu pili kafu. Nisu se između sebe dogovarali. I moraju da preuzmu dio svoje odgovornosti za posao i problem koji je nastao poslije toga. Ali opet smo principijelnog stava, a to je stav, nemojte da kršimo ovaj zakon, nemojte da kršimo Poslovnik, dajte da tu instituciju, koja je najvažnija institucija, ako se tiče brige za ljudska prava, uradimo bez ijedne mrlje, pa makar to bilo i duži vremenski period, ali da ne zatrpavamo naše sudove sa žalbama onih koji ne budu izabrani ili žalbama onih koji su u međuvremenu ispunili uslove da budu kandidati za ovu instituciju. Da i njima omogućimo da se ponovo kandiduju.

Zahvaljujem.

Je li se neko prijavio?

Uvaženi poslanik Genjac, izvolite.

HALID GENJAC:

Predsjedavajući, ja mislim da ovo možemo po svoj prilici privoditi kraju i da nastojimo što je moguće manje vremena potrošiti da bi ovu jednu vrlo važnu obavezu i partnerstva i postprijemnih obaveza Vijeća Evrope ispunili. I mislim da bi u tom smislu mogli donijeti zaključak, imajući u vidu činjenicu da ono što nije regulisano Poslovnikom i ono što nije adekvatnim aktima, poslovnica riješeno, Predstavnički dom može svojim zaključkom regulisati i predlažem sljedeći zaključak:

- Predstavnički dom imenuje grupu od tri člana u kojoj su predstavnici, po jedan predstavnik svakog konstitutivnog naroda, za svako ovo pitanje, jedna grupa za ombudsmena, jedna grupa za revizora koja će imati zadatak da obavi usaglašavanje sa ... istovrsnim komisijama Doma naroda.

I naravno druga tačka tog zaključka:

- Predstavnički dom poziva Dom naroda da imenuje iste komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

S obzirom da nema više prijavljenih, ja bih Vas zamolio da dobijemo napismeno taj vaš zaključak, a do tada 10 minuta pauze.

/PAUZA/

NIKO LOZANČIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti, molim vas da zauzmete svoja mjesta.

Pauzu je tražio uvaženi drugi zamjenik predsjedatelja Milorad Živković i ima riječ da obrazloži.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naime, ja sam iznio svoj stav u smislu načina na koji možemo da izađemo iz problema oko dobijanja kandidata, odnosno potvrđivanja ombudsmena i revizora i smatram da je to moguće samo ako se obnovi postupak i drago mi je što je i Dom prihvatio da može, da je Kolegij bio u pravu da ovo nije bilo riješeno Poslovníkom i da se na ovakav način zaključkom predlaže da izađemo iz ovog problema, znači taj drugi način.

I ja bih samo pomogao, ako dozvoljavate, da se ovaj zaključak malo preformuliše, pogotovo imajući u vidu član 165. pod (2) da je zaključak obavezujući sve dok se Poslovníkom dato pitanje drugačije ne reguliše. I, zaključak se primjenjuje od dana usvajanja, osim ako njime nije predviđeno drugačije. Da, ako sad usvojimo ove zaključke ili, ne znam kakvo će biti glasanje, i Poslovníkom to ne riješimo, onda ćemo imati ovaj zaključak koji je obavezujući za Parlament BiH, a ovdje se izričito navodi da se samo iz bošnjačkog i iz hrvatskog naroda tiče ovaj ombudsman, a za revizora samo iz bošnjačkog naroda. Mislim da je mnogo bolje, zbog toga, da taj zaključak može i nekad u drugim nekim prilikama da se koristi, da se samo stavi ovdje tačka i kaže da u prvom članu za ombudsmene: 'U skladu sa članom 165. Poslovníka Predstavničkog doma, s obzirom da ovo pitanje nije regulisano Poslovníkom, Predstavnički dom pristao na usaglašavanje različitih odluka Predstavničkog doma i Doma naroda o imenovanju ombudsmena.' Onda se podrazumijeva da je to samo, znači, za sve odluke koje nisu usaglašene i isto tako i za revizore, znači da se ide samo o imenovanju revizora. Da se ne govori, znači, taksativno za koje se narode odnosi, jer može nam koristiti nekada i u budućnosti ako ovo pitanje ne riješimo Poslovníkom, a ja sugerišem, bez obzira kakav je zaključak, odnos Doma prema ovom zaključku: da naša komisija koja se bavi promjenom Poslovníka ima u vidu i da pokuša jednim članom da riješi i ovo pitanje, ne odnosi se samo na potvrđivanje ombudsmena i revizora nego i na sve ostale odluke, može biti i Upravnog odbora itd.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Želi li predlagatelj zaključka uvaženi zastupnik Halid Genjac?

HALID GENJAC:

... naravno, prihvatljivo ovo, samo, samo uz napomenu da, bez obzira na to, ova odluka će imati jenokratnu upotrebu, jer se odnosi na konkretno pitanje, ali da sad ne otvaramo polemiku. Prihvatljivo je, prihvatljivo je.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Samo vas molim da pripremite modificirani prijedlog zaključka prije izjašnjavanja. Znači, nećemo se sada izjašnjavati pošto ste usuglasili tekst u potpunom novom obliku, pozivam vas da do trenutka izjašnjavanja pripremite taj modificirani tekst kako bismo se o njemu izjašnjavali, eto to smo rekao.

Nemamo više prijavljenih po ovoj točki dnevnog reda. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 16. točku:

Ad. 16. Imenovanje člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa Bosne i Hercegovine iz reda ostalih (Rang-lista Regulatorne agencije za komunikacije)

NIKO LOZANČIĆ:

Regulatorna agencija za komunikacije je 11. kolovoza dostavila Rang-listu kandidata za člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa BiH iz reda ostalih. Nadležno Povjerenstvo za promet i komunikacije 12. rujna je dostavilo Mišljenje o Rang-listi. Povjerenstvo je jednoglasno prihvatilo Rang-lisu. Prema tome, za člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa BiH predlažu se dva kandidata i to: Mirko Vuković – Crnogorac i Branimir Drulović – Jugosloven.

Otvaram raspravu. Ispred predlagatelja obavješten sam da je sjednici nazočna gospođa Helena Mandić. Želi li gospođa Mandić u ime predlagatelja obratiti se Domu? Nema potrebe. Uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ću prvo u svojstvu predsjednika resorne komisije, a onda i u ličnom svojstvu da se obratim. U svojstvu predsjednika Komisije mogu da kažem da je naša komisija ovo razmatrala i samo prosljedila prijedlog Regulatorne agencije za komunikacije Parlamentu na odlučivanje.

Ali sad bih u svoje ime dao jedan komentar. Prije svega imamo dvojicu kandidata koji ispunjavaju formalne uslove kao što je i istaknuto u prijedlogu Savjeta Regulatorne agencije za komunikacije. Ali bih htio da napravim, ipak, jednu paralelu. Kandidat Branimir Drulović zaista ne samo da ispunjava osnovne uslove nego je kandidat po svim mogućim definicijama. Ako uzmete samo sljedeće činjenice, ja hoću da ih pročitam iz prostog razloga što znam da svi poslanici nisu stigli da prouče sve materijale: da je u svojoj profesionalnoj karijeri najveći dio vremena proveo upravo u medijima, i to u elektronskim medijima. Uz činjenicu da ima dva završena fakulteta, Fakultet veterinarske medicine i Akademiju za kazalište, film i televiziju koju je završio u Zagrebu, Odsjek filmske i tv kamere, uz ovo imao je specijalizaciju u Rojtersu za tv novinarstvo, zatim na Dablin univerzitetu na postdiplomskim studijima za film, televiziju i

video. Bio je snimatelj i operater TV Beograd, zatim za Britansku agenciju BLIC News snimatelj – producent, Britansku agenciju Rojters u periodu 92. – 97. godine kao šef Balkanskog biroa. Radio je za njemačku TV Art, švajcarsku TV, austrijsku TV ..., u OHR-u je bio savjetnik za medije, bio je v.d generalnog direktora Studija B Beograd, bio je analitičar Informativnog programa TV B92, honorarni stručni saradnik u nastavi na Elektronskom fakultetu u Nišu, Odsjek multimedijalni sistemi, PINK direktor produkcije i odgovorni urednik radija, na Banja Luka koledžu docent je na Odsjeku menadžment u medijima. Ako nam je iz čega potreban stručnjak u ovom stanju BHRTV, onda je potreban iz oblasti menadžmenta, i ne samo to, od 2008. pa nadalje je na Fakultetu za menadžment docent na Odsjeku za multimediju. Bio je potpredsjednik Udruženja televizijskih eksperata Srbije. Od nagrada istakao bih da je dobio nagradu Udruženja novinara Srbije na prijedlog Specijalnog žirija za objektivno izvještavanje sa ratom zahvaćenih prostora bivše Jugoslavije u periodu kad je bio Rojtersov dopisnik.

Dakle, kad sve uzmemo u obzir i još ima drugih stvari, kursevi, knjige itd. zaista imamo jednog kandidata koji će moći dati značajan doprinos u reformi Javnog RTV sistema u cjelini koja nam slijedi u narednom periodu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi zastupnik Suljkanović se javlja.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Ja ću vrlo kratko, mislim da je ovo lobiranje bilo potpuno nepotrebno i mislim da će imati suprotan efekat od onog što je očekivao gospodin Dokić.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih. Replika, uvaženi zastupnik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodin Suljkanović je rekao jednu žalosnu i poražavajuću činjenicu za ovu zemlju.
Hvala vam lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Dobro, nemamo više prijavljenih. Zaključujem raspravu o 16. točki dnevnog reda.

Prelazimo na 17. točku:

Ad. 17. Davanje suglasnosti za ratificiranje:

- a) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Danske o olakšicama kod izdavanja viza,
- b) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Novreške o olakšicama kod izdavanja viza,
- c) Sporazuma između Bosne i Hercegovine, koju predstavlja Ministarstvo civilnih poslova, i Komonvelta Australije, koju predstavlja Ministarstvo zdravlja, vezano za određena prava korištenja AR-DRG sistema klasifikacije,
- d) Sporazum o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između BiH i Republike Hrvatske za 2007. godinu, na temelju instrumenata za pretpristupnu pomoć – Komponenta II. Prekogranična suradnja,
- e) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica u pogledu prekograničnog programa između BiH i Republike Srbije za 2007. na temelju instrumenata za pretpristupnu pomoć – Komponenta II. Prekogranična suradnja,
- f) Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europske zajednica u vezi s nacionalnim programom za 2007. godinu u sklopu instrumenata za pretpristupnu pomoć – Komponenta za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija,
- g) Konvenciju o dostavljanju u inozemstvo akata u građanskim i trgovačkim stvarima – Haag, 15. studenog 1965. godine,
- h) Konvenciju o pribavljanju u inozemstvu dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima – Haag, 18. ožujka 1970. godine,
- i) Sporazuma o izmjenama i dopunama broj 1 na Ugovor o zajmu od 1. kolovoza 2006. godine između BiH i Europske banke za obnovu i razvoj – Projekt upravljanja zračnim prometom,
- j) Sporazuma o zajmu, financiranju i projektu između KfW Frankfurt na Majni i Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Elektroprivrede Hrvatske zajednice Herceg-Bosne – Obnova Hidroelektrane Rama

NIKO LOZANČIĆ:

Povjerenstvo za vanjske poslove je prije prvog dijela sjednice, kao i u toku sjednice, imalo problema u osiguranju kvoruma za održavanje sjednice, tako da je dalo Mišljenje o ovim materijalima, te da se isto desilo jučer; nadam se da su jutros uspjeli održati sjednicu i da su dali svoje mišljenje o ovim materijalima. Inače moram da kažem da i druga povjerenstva imaju problem u osiguranju kvoruma za sjednice, to se nedavno desilo i Zajedničkom povjerenstvu za ljudska prava, pa smo iz dnevnog reda 36. sjednice skinuli Izvješće Državnog povjerenstva za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana za razdoblje od 1.1.2008. do 31.6.2008. U povodu toga, pozivam zastupnike i izaslanike da se odazivaju na poziva ne sjednice povjerenstva kako bi rad povjerenstava učinili efikasnijim.

Ja predlažem da raspravu o 17. točki dnevnog reda vodimo zajednički za sve ... Vidim klimanje iz klupa. Znači, imam suglasnost. Otvaram raspravu o cjelokupnoj 17-oj točki dnevnog reda.

Uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, nemam suštinske primjedbe na sve ove sporazume nego mislim da se radi o nekim slovnim greškama u boldovanom tekstu o mišljenju, tri mišljenja naše Komisije za spoljne poslove, pa tako piše – Sporazum o finansiranju između BiH i evropskih komisija, Evropskih zajednica između BiH i Evropskih zajednica, mislim da je greška.

/zajednička diskusija/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Mora mi neko objasniti – Šta je Evropskih zajednica?

/zajednička diskusija/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Molim vas lijepo, ja sad pitam, neko će me pitati, a evo ja javljam se i dobro je što ne znam, dobro je što ne znam, dakle radi se o tri mišljenja da ih ne čitam sve tri i tražim pojašnjenje pošto zaista ne znam šta je evropskih komisija, Evropskih zajednica?

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja ću kratko, koliko je moguće, po pitanju sporazuma iz tačke d), e), i f), a one se tiču naših odnosa, odnosno sporazumima BiH i Komisije Evropskih zajednica o sredstvima koja trebamo povući po takozvanim IPA projektima. Nažalost, evo sad čujem ovdje u sali da jeste imenovan tek sada nacionalni koordinator za ove projekte, iz medija smo mogli čuti da se to zaista predugo odugovlačilo. I ja želim, evo s obzirom da je tu i zamjenik ministra finansija, kao član ovog parlamenta ukazati na nedopustivo dugo stanje to i da su ovo sporazumi za 2007. godinu, da sredstva od 62 miliona eura – možda je većini poznato ali ne mogu prećutati te stvari – stoje zbog neimenovanja nacionalnog koordinatora i procedura koje jesu, da mi trebamo pričati o ovim sporazumima u 2008. godini u kojima se govori o milionima za koje se ne zna ni koliko je. I u tom smislu, znači, imao sam potrebu da zaista Ministarstvu ukažemo na to, na jednu sporost koja ni u kom slučaju ne treba biti opravdana i nema razloga da bude toliko dugo da se vode procedure. Ovdje ova tri sporazuma imamo 50,7 miliona eura koji su ovoj državi, koji su

nama svima potrebni i želim znači ukazati na to da se to što prije rješava i da dobijemo ove sporazume i za 2008. godinu kako bi mogli implementirati sredstva.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Ima li za raspravu neko od zastupnika? Nema. Ima uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Da ne ostanemo dužni kolegi Jovičiću, prvi stub na kome počiva EU čine Evropske zajednice, a čine ih Evropska ekonomska zajednica, Evropska zajednica za uglj i čelik i Euro-aton.

Eto toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi zastupnik Jovičić, kao treba biti replika, je li?

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Profesorice, zaista Vam hvala, sve sam to zapamtio. Mislio sam da su slovne greške, a sad vidim da su ove greške i podržavam gospodina Nanića. Pa zar mi stvarno trebamo iz novina čitati da je taj koordinator postavljen? Ko je taj čovjek, žena, ko je, šta je? Je li postavljen? Nije još? Ja sam zaista mislio da je ovo tako lako, slovne greška, pa ćemo onda ispraviti. Ali ovo su zaista greške, greške, u nama, ne znam i prije nas, u nekom. I dobro je da sam to primijetio, jer inače ne bi ovo niko, sporazume uvijek usvajamo u paketu, pa niko se ne javi, e sad vidim da je dobro ovo što smo otvorili raspravu. Zaista imate i greške. Kolike te pare, Naniću?

_____ (?)
/nije uključen mikrofoni/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

57 miliona, a joj, ljudi moji! Nema više.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za raspravu. I ovo moram reći: nije bilo direktno vezano za ovu točku dnevnog reda, ali evo korisno je da raspravljamo ponešto i što nije baš na dnevnom redu, slažem se ja da nije dobro da kasnimo u mnogim stvarima.

Znači, pošto smo iscrpili dnevni red, sad ćemo napraviti pauzu pola sata. Pozivam odmah članove Proširenog kolegija Doma radi dogovora o daljem nastavku rada ove sjednice. Znači, imamo izjašnjavanje i ostalo, pa da pokušamo dogovor napraviti kako bi efikasnije to radili.

Znači u pet, u pet, molim vas da budete ovdje u dvorani, a mi ćemo nastojati zaključiti dogovor dotad.

/PAUZA/

Sjednica prekinuta u 17,15 sati.